

REVIZIJSKO POROČILO
O PRAVILNOSTI POSLOVANJA OBČIN
V DELU, KI SE NANAŠA NA POŽARNO VARNOST
V LETIH 2001 DO 2005

GASILCI

zaposlenim je
top na dvigalo
REPOVEDAN

*Bedimo
nad potmi
javnega
denarja*

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

**REVIZIJSKO POROČILO
O PRAVILNOSTI POSLOVANJA OBČIN
V DELU, KI SE NANAŠA NA POŽARNO VARNOST
V LETIH OD 2001 DO 2005**

Številka: 1215-18/2005-22

Ljubljana, 10. novembra 2006

Računsko sodišče je revidiralo *pravilnost poslovanja občin v delu, ki se nanaša na požarno varnost v letih od 2001 do 2005*. V revizijo je bilo vključenih šest občin, in sicer:

- Občina Dolenjske Toplice,
- Občina Hajdina,
- Občina Majšperk,
- Občina Markovci,
- Občina Pesnica in
- Občina Prevalje.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja občin v delu, ki se nanaša na požarno varnost v letih od 2001 do 2005.

Računsko sodišče je štirim občinam izreklo mnenje s pridržkom in dvema občinama negativno mnenje o pravilnosti poslovanja občin v delu, ki se nanaša na požarno varnost v letih od 2001 do 2005.

Najpogosteje ugotovljene nepravilnosti pri poslovanju občin v delu, ki se nanaša na požarno varnost, so bile:

- tri občine niso sprejele odlokov, v katerih bi določile naloge občine v zvezi z požarno varnostjo;
- dve občini sta sofinancirali redno dejavnost gasilskih društev na podlagi sklenjenih pogodb z gasilsko zvezo, čeprav niso bili izpolnjeni pogoji;
- pet občin je ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami izdelalo v letih 2003 in 2004, ko jih je na to opozorilo Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- tri občine niso imele načrtov zaščite in reševanja ob požarih;
- ena občina je šele po opozorilu Ministrstva za obrambo, Inšpektorata Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, leta 2005 sprejela sklep o kategorizaciji gasilskih enot v občini;
- dve občini nista imenovali odbora, ki bi načrtoval uporabo sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom;
- dve občini sta presegle načrtovan obseg sredstev za požarno varnost;
- ena občina je sofinancirala nabavo gasilskega vozila tako, da je s prostovoljnim gasilskim društvom sklenila pogodbo o kratkoročnem kreditu, ker v proračunu ni imela za to določenih sredstev;
- občine so prostovoljnim gasilskim društvom in gasilskim zvezam nakazovale sredstva za redno dejavnost in sofinanciranje nabave opreme tudi brez pogodb, na podlagi pomanjkljivih finančnih načrtov ali celo brez njih;
- občine niso v zadostni meri izvajale nadzora nad porabo proračunskih sredstev za požarno varnost;
- štiri občine v načrtih razvojnih programov niso imele načrtovanih sredstev za požarno varnost v naslednjem štiriletnem obdobju ali pa so bili navedeni načrti pomanjkljivi.

Od dveh občin je računsko sodišče zahtevalo *odzivno poročilo*, v katerem morata občini v roku 90 dni izkazati ustrezne popravljalne ukrepe. Zahtevi po odpravi nepravilnosti sta bili oblikovani za vsako občino posebej glede na ugotovljene nepravilnosti. V revizijskem poročilu smo dodali tudi *priporočila*, v katerih navajamo ukrepe za izboljšanje njihovega poslovanja.

KAZALO

1. UVOD	10
1.1 OSNOVNI PODATKI O OBČINAH	10
1.1.1 Občina Dolenjske Toplice	11
1.1.1.1 Podatki o velikosti in organih občine	11
1.1.1.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine.....	12
1.1.1.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini.....	13
1.1.2 Občina Hajdina	13
1.1.2.1 Podatki o velikosti in organih občine	13
1.1.2.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine.....	14
1.1.2.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini.....	15
1.1.3 Občina Majšperk.....	15
1.1.3.1 Podatki o velikosti in organih občine	15
1.1.3.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine od 2001 do 2005.....	16
1.1.3.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini.....	17
1.1.4 Občina Markovci	17
1.1.4.1 Podatki o velikosti in organih občine	17
1.1.4.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine od 2001 do 2005.....	18
1.1.4.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini.....	19
1.1.5 Občina Pesnica.....	19
1.1.5.1 Podatki o velikosti in organih občine	19
1.1.5.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine od 2001 do 2005.....	20
1.1.5.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini.....	21
1.1.6 Občina Prevalje	21
1.1.6.1 Podatki o velikosti in organih občine	21
1.1.6.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine od 2001 do 2005.....	22
1.1.6.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini.....	23
1.2 ODGOVORNE OSEBE.....	23
1.3 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	23

2. UGOTOVITVE PRAVILNOSTI POSLOVANJA OBČIN V DELU, KI SE NANAŠA NA POŽARNO VARNOST V LETIH OD 2001 DO 2005	27
2.1 OBČINA DOLENJSKE TOPLICE.....	27
2.1.1 Načrtovanje in organizacija požarne varnosti.....	27
2.1.2 Prihodki - požarna taksa.....	28
2.1.3 Odhodki za požarno varnost.....	29
2.1.3.1 Načrtovani in izvršeni odhodki.....	29
2.1.3.2 Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe.....	30
2.1.3.3 Letni programi in poročila gasilskih društev.....	30
2.1.3.4 Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze.....	31
2.1.3.5 Sofinanciranje nakupa gasilske opreme in objektov.....	32
2.1.3.6 Izkazovanje odhodkov.....	32
2.1.4 Opremljenost gasilskih enot.....	33
2.1.4.1 Oprema.....	33
2.1.4.2 Kadri.....	34
2.1.4.3 Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine.....	35
2.2 OBČINA HAJDINA.....	35
2.2.1 Načrtovanje in organizacija požarne varnosti.....	35
2.2.2 Prihodki - požarna taksa.....	36
2.2.3 Odhodki za požarno varnost.....	37
2.2.3.1 Načrtovani in izvršeni odhodki.....	38
2.2.3.2 Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe.....	38
2.2.3.3 Letni programi in poročila gasilskih društev.....	39
2.2.3.4 Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze.....	40
2.2.3.5 Sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov.....	40
2.2.3.6 Izkazovanje odhodkov.....	41
2.2.4 Opremljenost gasilskih enot.....	41
2.2.4.1 Oprema.....	41
2.2.4.2 Kadri.....	43
2.2.4.3 Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine.....	43
2.3 OBČINA MAJŠPERK.....	43
2.3.1 Načrtovanje in organizacija požarne varnosti.....	43
2.3.2 Prihodki - požarna taksa.....	45
2.3.3 Odhodki za požarno varnost.....	45
2.3.3.1 Načrtovani in izvršeni odhodki.....	46
2.3.3.2 Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe.....	46
2.3.3.3 Letni programi in poročila gasilskih društev.....	47

2.3.3.4	Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze	47
2.3.3.5	Sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov	48
2.3.3.6	Izkazovanje odhodkov.....	49
2.3.4	Opremljenost gasilskih enot.....	49
2.3.4.1	Oprema.....	49
2.3.4.2	Kadri	51
2.3.4.3	Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine	51
2.4	OBČINA MARKOVCI.....	52
2.4.1	Načrtovanje in organizacija požarne varnosti.....	52
2.4.2	Prihodki - požarna taksa.....	53
2.4.3	Odhodki za požarno varnost.....	53
2.4.3.1	Načrtovani in izvršeni odhodki	54
2.4.3.2	Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe.....	55
2.4.3.3	Letni programi in poročila gasilskih društev	56
2.4.3.4	Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze	57
2.4.3.5	Sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov	58
2.4.3.6	Izkazovanje odhodkov.....	58
2.4.4	Opremljenost gasilskih enot.....	59
2.4.4.1	Oprema.....	59
2.4.4.2	Kadri	60
2.4.4.3	Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine	61
2.5	OBČINA PESNICA	61
2.5.1	Načrtovanje in organizacija požarne varnosti.....	61
2.5.2	Prihodki - požarna taksa.....	62
2.5.3	Odhodki za požarno varnost.....	63
2.5.3.1	Načrtovani in izvršeni odhodki	64
2.5.3.2	Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe.....	65
2.5.3.3	Letni programi in poročila gasilskih društev	65
2.5.3.4	Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze	66
2.5.3.5	Sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov	67
2.5.3.6	Izkazovanje odhodkov.....	68
2.5.4	Opremljenost gasilskih enot.....	68
2.5.4.1	Oprema.....	68
2.5.4.2	Kadri	70
2.5.4.3	Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine	70
2.6	OBČINA PREVALJE.....	70

2.6.1	Načrtovanje in organizacija požarne varnosti	70
2.6.2	Prihodki - požarna taksa	72
2.6.3	Odhodki za požarno varnost	72
2.6.3.1	Načrtovani in izvršeni odhodki	73
2.6.3.2	Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe	74
2.6.3.3	Letni programi in poročila gasilskih društev	75
2.6.3.4	Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze	76
2.6.3.5	Sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov	76
2.6.3.6	Izkazovanje odhodkov	76
2.6.4	Opremljenost gasilskih enot	77
2.6.4.1	Oprema	77
2.6.4.2	Kadri	78
2.6.4.3	Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine	78
2.7	ANALIZA UGOTOVITEV	78
2.7.1	Prihodki od požarne takse	79
2.7.2	Odhodki za požarno varnost	80
2.7.3	Opremljenost gasilskih enot	81
3.	MNENJE	82
3.1	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE	82
3.2	OBČINA HAJDINA	83
3.3	OBČINA MAJŠPERK	83
3.4	OBČINA MARKOVCI	84
3.5	OBČINA PESNICA	85
3.6	OBČINA PREVALJE	85
4.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	86
4.1	OBČINA DOLENJSKE TOPLICE	86
4.2	OBČINA HAJDINA	86
4.3	OBČINA MAJŠPERK	87
4.4	OBČINA MARKOVCI	88
4.5	OBČINA PESNICA	89
4.6	OBČINA PREVALJE	89
5.	PRIPOROČILA	90

1. UVOD

Revizijo pravilnosti poslovanja občin Dolenjske Toplice, Zdraviliški trg 8, Dolenjske Toplice; Hajdina, Zgornja Hajdina 45, Hajdina; Majšperk, Majšperk 32a, Majšperk; Markovci, Markovci 43, Markovci; Pesnica, Pesnica pri Mariboru 39a, Pesnica pri Mariboru in Prevalje, Trg 2a, Prevalje (v nadaljevanju: občine) v delu, ki se nanaša na požarno varnost v letih od 2001 do 2005, smo izvedli na podlagi ZRacS-1 in programa dela za izvrševanje revizijske pristojnosti računskega sodišča v letu 2005. Sklep o izvedbi revizije¹ je bil izdan 28. 10. 2005.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja občin v delu, ki se nanaša na požarno varnost v letih od 2001 do 2005. Osnovo za revidiranje pravilnosti izvršitve proračuna občin v delu, ki se nanaša na požarno varnost v letih od 2001 do 2005, so predstavljali realizirani proračuni občin.

1.1 Osnovni podatki o občinah

Osnovni podatki o občinah so predstavljeni v tabelah od 1 do 12.

¹ Št. 1215-8/2005-4.

1.1.1 Občina Dolenjske Toplice

1.1.1.1 Podatki o velikosti in organih občine

Tabela 1: Podatki o velikosti in organih Občine Dolenjske Toplice

Število prebivalcev ²	3.411
Površina občine v kvadratnih kilometrih ³	110,2
Uvrstitev v skupino ⁴	6. skupina
Ustanovitev	1998
Premoženjskoppravna razmerja	urejena
Organi občine:	
• župan	poklicno opravljanje funkcije
• podžupan ⁵	nepoklicno opravljanje funkcije
• občinski svet	12 članov
• nadzorni odbor	3 člani
• občinska uprava	7 zasedenih delovnih mest ⁶

Občina je ustanoviteljica javnega zavoda, krajevnih skupnosti nima, ima pa dve vaški skupnosti.

² Statistične informacije, št. 13/2006, stanje 30. 6. 2005.

³ Statistični letopis 2005, stanje 1. 1. 2005.

⁴ 100.b člen Zakona o lokalni samoupravi; v nadaljevanju: ZLS (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00, 51/02).

⁵ Podžupan v skladu z ZLS ni organ občine, a zaradi popolnosti predstavitve občine navajamo tudi ta podatek.

⁶ Stanje na dan 31. 12. 2004.

1.1.1.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine

Tabela 2: Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov Občine Dolenjske Toplice za leta od 2001 do 2005

v tisoč tolarjih

Postavka	Realizacija v letu 2001	Realizacija v letu 2002	Realizacija v letu 2003	Realizacija v letu 2004	Realizacija v letu 2005	Indeks 05/01
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(6)/(2)*100
Bilanca prihodkov in odhodkov						
A. Davčni prihodki	184.749	206.207	221.149	263.585	278.207	151
B. Nedavčni prihodki	22.808	23.027	15.641	20.929	27.505	121
C. Kapitalski prihodki	29.083	90	55.804	13.529	5.436	19
D. Prejete donacije	679	829	503	463	828	122
E. Transferni prihodki	145.914	134.961	211.650	150.264	161.793	111
G. Vsi prihodki	383.233	365.114	504.747	448.770	473.769	124
H. Tekoči odhodki	72.602	99.248	112.784	106.184	140.689	194
I. Tekoči transferi	120.452	119.851	128.361	150.680	174.721	145
J. Investicijski odhodki	178.605	143.341	182.354	57.241	107.966	60
K. Investicijski transferi	2.000	23.202	90.727	125.700	64.274	3.214
L. Vsi odhodki	373.659	385.642	514.226	439.805	487.650	131
M. Presežek prihodkov nad odhodki (M=G-L)	9.574	(20.528)	(9.479)	8.965	(13.881)	/
Račun finančnih terjatev in naložb						
N. Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	/	/	/	/	/	/
O. Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	/	2.000	197	1.319	2.193	/
P. Saldo računa finančnih terjatev in naložb (P=N-O)	/	(2.000)	(197)	(1.319)	(2.193)	/
Račun financiranja						
R. Zadolževanje	/	/	/	/	/	/
S. Odplačila dolga	/	/	/	/	/	/
Š. Saldo računa financiranja (Š=R-S)	/	/	/	/	/	/

Vir: Izkazi prihodkov in odhodkov - drugih uporabnikov, izkazi računov finančnih terjatev in naložb, izkazi računov financiranja, odloki o zaključnih računih proračuna občine od 2001 do 2005.

1.1.1.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini

Gasilska zveza Novo mesto (v nadaljevanju: GZ Novo mesto) združuje izvajalce na področju požarne varnosti v Mestni občini Novo mesto in občinah Škocjan, Žužemberg, Dolenjske Toplice ter Mirna Peč.

V občini delujejo štiri prostovoljna gasilska društva (v nadaljevanju: PGD), in sicer PGD Dolenjske Toplice, Dobindol, Soteska in Podturn.

Lokalno javno gasilsko službo v občini opravljajo navedena PGD in poklicna enota Novo mesto.

1.1.2 Občina Hajdina

1.1.2.1 Podatki o velikosti in organih občine

Tabela 3: Podatki o velikosti in organih Občine Hajdina

Število prebivalcev ²	3.702
Površina občine v kvadratnih kilometrih ³	21,6
Uvrstitev v skupino ⁴	6. skupina
Ustanovitev	1998
Premoženjskoppravna razmerja	urejena
Organi občine:	
• župan	poklicno opravljanje funkcije
• podžupan	/
• občinski svet	14 članov
• nadzorni odbor	3 člani
• občinska uprava	4 zasedena delovna mesta ⁷

⁷ Stanje na dan 31. 12. 2005.

1.1.2.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine

Tabela 4: Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov Občine Hajdina za leta od 2001 do 2005

v tisoč tolarjih

Postavka	Realizacija v letu 2001	Realizacija v letu 2002	Realizacija v letu 2003	Realizacija v letu 2004	Realizacija v letu 2005	Indeks 05/01
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(6)/(2)*100
Bilanca prihodkov in odhodkov						
A. Davčni prihodki	352.244	386.988	409.221	286.435	322.923	92
B. Nedavčni prihodki	33.079	20.572	22.073	71.299	59.609	180
C. Kapitalski prihodki	/	/	/	26.000	11.563	/
D. Prejete donacije	/	/	3.000	/	/	/
E. Transferni prihodki	22.123	21.888	18.436	49.435	58.436	264
G. Vsi prihodki	407.446	429.448	452.730	433.169	452.531	111
H. Tekoči odhodki	116.223	129.470	130.275	149.789	158.495	136
I. Tekoči transferi	119.932	139.520	154.096	159.360	174.397	145
J. Investicijski odhodki	130.852	140.542	171.544	135.675	86.374	66
K. Investicijski transferi	9.929	18.168	25.778	24.722	30.154	304
L. Vsi odhodki	376.936	427.700	481.693	469.546	449.420	119
M. Presežek prihodkov nad odhodki (M=G-L)	30.510	1.748	(28.963)	(36.377)	3.111	10
Račun finančnih terjatev in naložb						
N. Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	/	/	/	572	/	/
O. Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	/	/	/	/	/	/
P. Saldo računa finančnih terjatev in naložb (P=N-O)	/	/	/	572	/	/
Račun financiranja						
R. Zadolževanje	/	/	/	/	/	/
S. Odplačila dolga	/	/	/	/	/	/
Š. Saldo računa financiranja (Š=R-S)	/	/	/	/	/	/

Vir: Izkazi prihodkov in odhodkov - drugih uporabnikov, izkazi računov finančnih terjatev in naložb, izkazi računov financiranja, odloki o zaključnih računih proračuna občine od 2001 do 2005.

1.1.2.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini

Območna gasilska zveza Ptuj (v nadaljevanju: GZ Ptuj) združuje izvajalce - prostovoljna gasilska društva na področju požarne varnosti v Mestni občini Ptuj in občinah Hajdina, Markovci in Zavrč.

V Občini Hajdina deluje pet PGD, in sicer: PGD Hajdina, Hajdoše, Gerečja vas, Slovenja vas in Draženci, ki poleg GZ Ptuj opravljajo gasilsko javno službo v občini.

1.1.3 Občina Majšperk

1.1.3.1 Podatki o velikosti in organih občine

Tabela 5: Podatki o velikosti in organih Občine Majšperk

Število prebivalcev ²	4.141
Površina občine v kvadratnih kilometrih ³	72,8
Uvrstitev v skupino ⁴	6. skupina občin
Ustanovitev	1995
Premoženjskoppravna razmerja	urejena
Organi občine:	
• župan	nepoklicno opravljanje funkcije
• podžupan ⁵	nepoklicno opravljanje funkcije
• občinski svet	14 članov
• nadzorni odbor	3 člani
• občinska uprava	6 zasedenih delovnih mest ⁸

⁸ Stanje na dan 31. 12. 2005.

1.1.3.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine od 2001 do 2005

Tabela 6: Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov Občine Majšperk od 2001 do 2005
v tisoč tolarjih

Postavka	Realizacija v letu 2001	Realizacija v letu 2002	Realizacija v letu 2003	Realizacija v letu 2004	Realizacija v letu 2005	Indeks 05/01
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(6)/(2)*100
Bilanca prihodkov in odhodkov						
A. Davčni prihodki	137.750	205.397	209.842	184.373	205.145	149
B. Nedavčni prihodki	86.339	78.795	90.131	67.330	82.852	96
C. Kapitalski prihodki	1.110	/	/	20.931	17.459	1.573
D. Prejete donacije	/	/	/	/	5.929	/
E. Transferni prihodki	297.573	256.972	237.867	376.616	850.922	286
G. Vsi prihodki	522.772	541.164	537.840	649.250	1.162.307	222
H. Tekoči odhodki	92.321	108.801	117.969	124.199	126.564	137
I. Tekoči transferi	136.389	130.422	149.939	149.850	163.598	120
J. Investicijski odhodki	262.451	216.957	175.579	490.595	1.110.808	423
K. Investicijski transferi	48.003	8.450	31.056	11.460	6.422	13
L. Vsi odhodki	539.164	464.630	474.543	776.104	1.407.392	261
M. Presežek prihodkov nad odhodki (M=G-L)	(16.392)	76.534	63.297	(126.854)	(245.085)	/
Račun finančnih terjatev in naložb						
N. Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	208.710	172.676	/	11.469	6.356	3
O. Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	211.910	258.925	1.067	9.719	/	/
P. Saldo računa finančnih terjatev in naložb (P=N-O)	(3.200)	(86.249)	(1.067)	1.750	6.356	/
Račun financiranja						
R. Zadolževanje	/	/	/	53.700	355.241	/
S. Odplačila dolga	/	/	/	/	97.000	/
Š. Saldo računa financiranja (Š=R-S)	/	/	/	53.700	258.241	/

Vir: Izkazi prihodkov in odhodkov - drugih uporabnikov, izkazi računov finančnih terjatev in naložb, izkazi računov financiranja, odloki o zaključnih računih proračuna občine od 2001 do 2005.

1.1.3.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini

Gasilska zveza Majšperk (v nadaljevanju: GZ Majšperk) združuje izvajalce na področju požarne varnosti v Občini Majšperk. V občini deluje pet prostovoljnih gasilskih društev, in sicer PGD Majšperk, Majšperk-Breg, Medvedce, Ptujška Gora in Stoperce.

GZ Majšperk in navedene PGD opravljajo gasilsko javno službo v občini.

1.1.4 Občina Markovci

1.1.4.1 Podatki o velikosti in organih občine

Tabela 7: Podatki o velikosti in organih Občine Markovci

Število prebivalcev ²	4.024
Površina občine v kvadratnih kilometrih ³	29,8
Uvrstitev v skupino ⁴	6. skupina
Ustanovitev	1998
Premoženjskoppravna razmerja	urejena
Organi občine:	
• župan	nepoklicno opravljanje funkcije
• podžupan ⁵	nepoklicno opravljanje funkcije
• občinski svet	11 članov
• nadzorni odbor	5 članov
• občinska uprava	7 zasedenih delovnih mest ⁹

⁹ Stanje na dan 31. 12. 2005.

1.1.4.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine od 2001 do 2005

Tabela 8: Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov Občine Markovci od 2001 do 2005

v tisoč tolarjih

Postavka	Realizacija v letu 2001	Realizacija v letu 2002	Realizacija v letu 2003	Realizacija v letu 2004	Realizacija v letu 2005	Indeks 05/01
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(6)/(2)*100
Bilanca prihodkov in odhodkov						
A. Davčni prihodki	494.041	651.813	163.400	241.252	263.929	53
B. Nedavčni prihodki	17.815	28.478	482.013	309.815	285.495	1.603
C. Kapitalski prihodki	21.703	9.538	46.425	47.054	63.211	291
E. Transferni prihodki	95.317	39.651	22.428	9.089	35.294	37
G. Vsi prihodki	628.876	729.480	714.266	607.210	647.929	103
H. Tekoči odhodki	79.145	107.974	110.527	161.010	116.041	147
I. Tekoči transferi	217.077	166.500	148.989	228.488	206.727	95
J. Investicijski odhodki	206.514	251.119	178.522	199.596	255.166	124
K. Investicijski transferi	20.286	57.394	64.542	26.036	54.084	267
L. Vsi odhodki	523.022	582.987	502.580	615.130	632.018	121
M. Presežek prihodkov nad odhodki (M=G-L)	105.854	146.493	211.686	(7.920)	15.911	15
Račun finančnih terjatev in naložb						
N. Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	/	/	/	1.672	46.149	/
O. Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	31.354	3.000	/	/	/	/
P. Saldo računa finančnih terjatev in naložb (P=N-O)	(31.354)	(3.000)	/	1.672	46.149	/
Račun financiranja						
R. Zadolževanje	/	/	/	/	/	/
S. Odplačila dolga	/	/	/	/	/	/
Š. Saldo računa financiranja (Š=R-S)	/	/	/	/	/	/

Vir: Izrazi prihodkov in odhodkov - drugih uporabnikov, izkazi računov finančnih terjatev in naložb, izkazi računov financiranja, odloki o zaključnih računih proračuna občine od 2001 do 2005.

1.1.4.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini

Območna gasilska zveza Ptuj (v nadaljevanju: GZ Ptuj) združuje izvajalce - prostovoljna gasilska društva na področju požarne varnosti v Mestni občini Ptuj in občinah Hajdina, Markovci in Zavrč.

V občini deluje osem PGD, in sicer PGD Bukovci, Markovci, Prvenci-Strelci, Stojnci, Borovci, Nova vas, Sobotinci in Zabovci. Gasilsko javno službo v občini opravljajo GZ Ptuj in navedene PGD.

1.1.5 Občina Pesnica

1.1.5.1 Podatki o velikosti in organih občine

Tabela 9: Podatki o velikosti in organih Občine Pesnica

Število prebivalcev ²	7.454
Površina občine v kvadratnih kilometrih ³	75,8
Uvrstitev v skupino ⁴	5. skupina občin
Ustanovitev	1995
Premoženjskoppravna razmerja	urejena
Organi občine:	
• župan	poklicno opravljanje funkcije
• podžupan ⁵	nepoklicno opravljanje funkcije
• občinski svet	17 članov
• nadzorni odbor	3 člane
• občinska uprava	12 zasedenih delovnih mest ¹⁰

¹⁰ Stanje zasedenih delovnih mest na dan 22. 11. 2005.

1.1.5.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine od 2001 do 2005

Tabela 10: Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov Občine Pesnica od 2001 do 2005

v tisoč tolarjih

Postavka	Realizacija v letu 2001	Realizacija v letu 2002	Realizacija v letu 2003	Realizacija v letu 2004	Realizacija v letu 2005	Indeks 05/01
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(6)/(2)*100
Bilanca prihodkov in odhodkov						
A. Davčni prihodki	294.874	316.676	630.408	458.926	473.244	160
B. Nedavčni prihodki	76.502	104.455	89.399	92.917	128.214	168
C. Kapitalski prihodki	65.330	121.538	18.055	2.469	224.657	344
E. Transferni prihodki	338.622	345.951	490.727	436.368	488.329	144
G. Vsi prihodki	775.328	888.620	1.228.589	990.680	1.314.444	170
H. Tekoči odhodki	261.527	341.889	266.598	248.022	263.393	101
I. Tekoči transferi	226.969	243.636	270.355	321.540	352.394	155
J. Investicijski odhodki	362.073	284.355	438.798	563.067	403.139	111
K. Investicijski transferi	15.435	20.811	28.688	29.910	50.063	324
L. Vsi odhodki	866.004	890.691	1.004.439	1.162.539	1.068.989	123
M. Presežek prihodkov nad odhodki (M=G-L)	(90.676)	(2.071)	224.150	(171.859)	245.455	/
Račun finančnih terjatev in naložb						
N. Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	/	/	/	/	/	/
O. Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	/	/	/	/	/	/
P. Saldo računa finančnih terjatev in naložb (P=N-O)	/	/	/	/	/	/
Račun financiranja						
R. Zadolževanje	/	/	/	/	/	/
S. Odplačila dolga	6.773	6.654	6.526	277	280	4
Š. Saldo računa financiranja (Š=R-S)	(6.773)	(6.654)	(6.526)	(277)	(280)	/

Vir: Izkazi prihodkov in odhodkov - drugih uporabnikov, izkazi računov finančnih terjatev in naložb, izkazi računov financiranja, odloki o zaključnih računih proračuna občine od 2001 do 2005.

1.1.5.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini

Gasilska zveza Slovenske gorice (v nadaljevanju: GZ Slovenske gorice) združuje izvajalce na področju požarne varnosti v občinah Šentilj, Zgornja Kungota in Pesnica.

V občini delujejo štiri prostovoljna gasilska društva, in sicer PGD Pesnica, Pernica, Jarenina in Jakobski Dol, ki poleg GZ Slovenske gorice opravljajo gasilsko javno službo v občini.

1.1.6 Občina Prevalje

1.1.6.1 Podatki o velikosti in organih občine

Tabela 11: Podatki o velikosti in organih Občine Prevalje

Število prebivalcev ²	6.673
Površina občine v kvadratnih kilometrih ³	58,1
Uvrstitev v skupino ⁴	5. skupina
Ustanovitev	1999
Premoženjskoppravna razmerja	urejena
Organi občine:	
• župan	nepoklicno opravljanje funkcije
• podžupan ⁵	nepoklicno opravljanje funkcije
• občinski svet	17 članov
• nadzorni odbor	5 članov
• občinska uprava	15 zasedenih delovnih mest ¹¹

¹¹ Stanje na dan 31. 12. 2005.

1.1.6.2 Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov občine od 2001 do 2005

Tabela 12: Prejemki in izdatki iz zaključnih računov proračunov Občine Prevalje od 2001 do 2005

v tisoč tolarjih

Postavka	Realizacija v letu 2001	Realizacija v letu 2002	Realizacija v letu 2003	Realizacija v letu 2004	Realizacija v letu 2005	Indeks 05/01
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(6)/(2)*(100)
Bilanca prihodkov in odhodkov						
A. Davčni prihodki	368.641	388.874	451.222	490.371	507.568	138
B. Nedavčni prihodki	58.170	454.497	136.962	83.677	78.872	136
C. Kapitalski prihodki	12.828	19.553	7.530	78.807	53.994	421
D. Prejete donacije	45.475	36.897	26.384	13.027	610	1
E. Transferni prihodki	255.585	221.060	255.918	307.035	310.884	122
G. Vsi prihodki	740.699	1.120.881	878.016	972.917	951.928	129
H. Tekoči odhodki	245.206	246.303	341.419	282.153	305.876	125
I. Tekoči transferi	264.621	274.028	286.191	304.712	335.346	127
J. Investicijski odhodki	194.679	226.980	251.020	325.092	153.124	79
K. Investicijski transferi	52.538	74.472	203.693	103.675	127.289	242
L. Vsi odhodki	757.044	821.783	1.082.323	1.015.632	921.635	122
M. presežek prihodkov nad odhodki (M=G-L)	(16.345)	299.098	(204.307)	(42.715)	30.293	/
Račun finančnih terjatev in naložb						
N. Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	2.240	4.974	/	489		
O. Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	117	/	/	/	/	/
P. Saldo računa finančnih terjatev in naložb (P=N-O)	2.123	4.974	/	489		
Račun financiranja						
R. Zadolževanje	26.000	33.000	/	/	16.659	64
S. Odplačila dolga	9.083	28.000	29.905	6.667	6.865	76
Š. Saldo računa financiranja (Š=R-S)	16.917	5.000	(29.905)	(6.667)	9.794	58

Vir: Izkazi prihodkov in odhodkov - drugih uporabnikov, izkazi računov finančnih terjatev in naložb, izkazi računov financiranja, odloki o zaključnih računih proračuna občine od 2001 do 2005.

1.1.6.3 Predstavitev organiziranosti požarne varnosti v občini

Gasilska zveza Mežiške doline (v nadaljevanju: GZ Mežiške doline) združuje izvajalce na področju požarne varnosti v občinah Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem.

Naloge gasilstva v občini opravljajo GZ Mežiške doline in PGD Prevalje, kot edino PGD v občini, in Gasilski zavod Ravne na Koroškem.

1.2 Odgovorne osebe

V revidiranem obdobju in med revizijo so bile odgovorne osebe:

- Franc Vovk, župan Občine Dolenjske Toplice,
- Radoslav Simonič, župan Občine Hajdina,
- Franc Bezjak, župan Občine Majšperk, do leta 2003,
- dr. Darinka Fakin, županja Občine Majšperk, od leta 2003 dalje,
- Franc Kekec, župan Občine Markovci,
- Venčeslav Senekovič, župan Občine Pesnica, in
- dr. Matic Tasič, župan Občine Prevalje.

1.3 Obrazložitev revizije

S prečno revizijo smo preverili pravilnost poslovanja šestih občin v delu, ki se nanaša na požarno varnost v letih od 2001 do 2005. Za revizijsko preizkušanje smo oblikovali naslednje podsegmente revizije:

- načrtovanje in organizacija požarne varnosti,
- prihodki - požarna taksa,
- odhodki za požarno varnost
 - sofinanciranje redne dejavnosti,
 - sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov,
- opremljenost gasilskih enot.

Pravilnost načrtovanja in porabe sredstev za požarno varnost v občinah smo preverjali s pomočjo podrobnega revizijskega programa. Sodila za oblikovanje mnenja so bili predpisi, ki urejajo požarno varnost v občinah. Revizijski program smo uporabili na primerno velikih vzorcih vplačil in izplačil. Vse vzorce smo določili nestatistično.

Pri presoji pravilnosti porabe sredstev za požarno varnost smo upoštevali naslednje predpise:

- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami¹² (v nadaljevanju: ZVNDN),
- Zakon o gasilstvu¹³ (v nadaljevanju: ZGas),

¹² Uradni list RS, št. 64/94, 87/01, 41/04.

¹³ Uradni list RS, št. 71/93, 28/00, 91/05.

- Zakon o varstvu pred požarom¹⁴ (v nadaljevanju: ZVPoz),
- Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja¹⁵,
- Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije¹⁶ (v nadaljevanju: pravilnik o postopkih),
- Uredbo o požarni taksi¹⁷,
- Navodilo o pripravi ocen ogroženosti¹⁸,
- Uredbo o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč¹⁹ (v nadaljevanju: uredba o organiziranju), katere sestavni del so merila za organiziranje in opremljanje gasilskih enot (v nadaljevanju: merila za opremljanje),
- Zakona o financiranju občin²⁰ (v nadaljevanju: ZFO),
- Zakona o javnih financah²¹ (v nadaljevanju: ZJF),
- Zakon o računovodstvu²² (v nadaljevanju: ZR),
- Zakon o lokalni samoupravi (v nadaljevanju: ZLS).

Občine v skladu s svojimi pristojnostmi, določenimi v 21. členu ZLS, zagotavljajo organiziranost, opremljanje in delovanje gasilstva. Gasilstvo je obvezna lokalna javna služba (2. in 3. člen ZGas), ki jo opravljajo gasilske organizacije (6. člen ZGas). Med gasilske organizacije se štejejo poleg gasilskih društev tudi gasilske zveze (12. točka 5. člena ZGas).

Dolžnost občine je, da

- poskrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč in reševanje ob elementarnih in drugih nesrečah (21. člen ZLS);
- v odloku, ki ga sprejme občinski svet, določi izvajanje javne službe gasilstva (29. člen ZLS);
- sprejme oceno ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami (44. člen ZVNDN) v skladu z Navodilom o pripravi ocen ogroženosti;
- pripravi načrt zaščite in reševanja (46. člen ZVNDN) v skladu z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja;
- prevzema obveznosti za financiranje dejavnosti gasilskih enot s pisno pogodbo o opravljanju javne gasilske službe (50. člen ZJF);
- sprejme akt o kategorizaciji gasilskih enot (17. člen ZGas in 14. člen uredbe o organiziranju);
- imenuje odbor za načrtovanje uporabe sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom v občini; v odbor mora župan imenovati predstavnika gasilcev, zavarovalništva in občine (58. člen ZVPoz);

¹⁴ Uradni list RS, št. 71/93, 87/01, 110/02.

¹⁵ Uradni list RS, št. 3/02, 17/02.

¹⁶ Uradni list RS, št. 66/01, 53/02, 80/02, 88/02, 47/03, 67/03, 108/04.

¹⁷ Uradni list RS, št. 22/94.

¹⁸ Uradni list RS, št. 39/95.

¹⁹ Uradni list RS, št. 22/99, 99/99, 102/00, 33/02, 106/02, 21/05.

²⁰ Uradni list RS, št. 80/94, 56/98, 90/05.

²¹ Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02.

²² Uradni list RS, št. 23/99, 30/02.

- sofinancira nabavo gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah na podlagi srednjeročnih programov in letnih načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami lokalnih skupnosti (58. člen ZVPoz);
- organizira gasilsko službo po merilih²³ iz 10. člena ZGas in sprejme načrt varstva pred požarom;
- izvaja nadzor nad izvajanjem javne gasilske službe (17. člen ZGas).

Prihodki od požarne takse

ZVPoz v 6. členu določa, da država in lokalne skupnosti zagotavljajo celovit sistem varstva pred požarom s sprejemanjem predpisov, načrtovanjem in izvajanjem ukrepov, nadzorom, politiko financiranja in drugimi ukrepi.

ZGas v 44. členu določa, da se dejavnost gasilskih enot²⁴ financira iz: proračuna Republike Slovenije in lokalne skupnosti, sredstev zavarovalnic in podjetij, dohodkov iz lastnih dejavnosti ter prispevkov in daril fizičnih in pravnih oseb. Iz proračuna Republika Slovenija občinam sofinancira sistem varstva pred požarom s sredstvi požarne takse.

Požarno takso po določilih 2. člena uredbe o požarni taksi plačujejo zavarovalnice v višini 20 odstotkov od vsote požarnih premij, kot določa 59. člen ZVPoz. Sredstva požarne takse so evidentirana v proračunu Ministrstva za obrambo oz. Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, na postavki požarni sklad.

Uporabo sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom iz požarne takse na ravni države načrtuje odbor, ki ga imenuje Vlada Republike Slovenije. Odbor vsako leto pisno obvesti občine o razdelitvi sredstev požarne takse občinam.

Vlada Republike Slovenije je 16. 4. 2002 sprejela Sklep o merilih za delitev sredstev požarne takse²⁵ (v nadaljevanju: merila za delitev požarne takse) po občinah, ki upošteva število prebivalcev (20 odstotkov), velikost lokalne skupnosti (10 odstotkov), ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč (15 odstotkov), število požarnih in drugih intervencij v zadnjih dveh letih (10 odstotkov), število operativnih gasilcev (10 odstotkov) in število poklicnih gasilcev (35 odstotkov).

Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje je v letu 2004 z občinami sklenila pogodbe²⁶, ki urejajo razpolaganje s sredstvi požarne takse na podlagi ZVPoz. Pogodbe določajo, da so sredstva namenjena za sofinanciranje nakupa gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah.

²³ Merila so določena za naselja (število prebivalcev, tip naselja glede na gostoto in način pozidave, stopnjo razvitosti ter storitvene, oskrbovalne, proizvodne in kmetijske dejavnosti), za podjetja, zavode in druge organizacije (požarna ali eksplozijska nevarnost tehnološkega procesa, število zaposlenih, površina in razmestitev objektov, oddaljenost ustrezne gasilske enote), za gozdove (površina in vrsta gozdov).

²⁴ ZGas v 16. in 17. členu določa, da prostovoljne gasilske enote v gasilskih društvih opravljajo javno službo, če izpolnjujejo z zakonom določene pogoje in jih za opravljanje javne službe določi pristojni organ lokalne skupnosti.

²⁵ Št. 423-03/2001-5.

²⁶ Št. 427-00-5/2004.

Odbodki za požarno varnost

Viri financiranja gasilske javne službe so opredeljeni v 57. členu ZVPoz, 44. členu ZGas ter 115. in 116. členu ZVNDN. En od virov je proračun lokalne skupnosti, v celoti pa je financiranju požarne varnosti v občini namenjena požarna taksa.

Uporabo sredstev požarne takse (za sofinanciranje nalog varstva pred požarom) v občinah načrtuje odbor, ki ga imenuje župan, v njem pa morajo biti predstavniki gasilcev, zavarovalništva in občine.

Opremljenost gasilskih enot

Lokalne skupnosti v skladu s svojimi pristojnostmi zagotavljajo organiziranost, opremljanje in delovanje gasilstva. Uredba o organiziranju v 37. členu (v povezavi z 8. in 10. členom ZGas) določa, da morajo štabe, enote, službe in druge operativne sestave za zaščito, reševanje in pomoč njihovi ustanovitelji:

- opremiti v roku desetih let od uveljavitve uredbe, to je do 17. 4. 2009,
- kadrovsko popolniti v roku enega leta (do 17. 4. 2000),
- usposobiti v roku treh let (do 17. 4. 2002).

Odbodki za intervencije

ZGas v 43. členu določa, da stroške intervencije, ki izhajajo iz nalog gasilstva, krije lokalna skupnost, razen v primerih, ko stroške krije:

- povzročitelj, ki je požar povzročil namenoma ali iz velike malomarnosti,
- kdor opusti predpisane varnostne ukrepe,
- kdor namerno in brez razloga alarmira gasilsko enoto itd.

V navedenih primerih lokalna skupnost izterja stroške intervencij od povzročitelja ali odgovorne osebe.

2. UGOTOVITVE PRAVILNOSTI POSLOVANJA OBČIN V DELU, KI SE NANAŠA NA POŽARNO VARNOST V LETIH OD 2001 DO 2005

2.1 Občina Dolenjske Toplice

2.1.1 Načrtovanje in organizacija požarne varnosti

Občinski svet je 29. 2. 2000 sprejel Odlok o organizaciji, ustanavljanju in delovanju zaščite in reševanja v Občini Dolenjske Toplice²⁷, ki v 8. členu določa, da gašenje požarov in izvajanje drugih reševalnih ukrepov ob velikih požarih in nesrečah izvajajo: Gasilsko reševalni center Novo mesto, PGD, ki delujejo v Občini Dolenjske Toplice, in operativne gasilske enote civilne zaščite Dolenjske Toplice. Sestav in število operativnih gasilskih enot civilne zaščite v občini je določil župan na predlog občinskega štaba za civilno zaščito. Za organizacijo in strokovno usposabljanje operativnih gasilskih enot in PGD skrbita GZ Novo mesto in občinski štab za civilno zaščito.

Župan je 16. 2. 2000 izdal Sklep o določitvi in organiziranju enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč v Občini Dolenjske Toplice²⁸, ki je veljal do 30. 3. 2005, ko je izdal nov sklep²⁹. V obeh sklepih je določeno, da lokalno javno gasilsko službo v občini opravljajo: poklicna gasilska enota Novo mesto in operativne gasilske enote PGD Dolenjske Toplice, Soteska, Dobindol in Podturn.

Občina ima oceno ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki jo je izdelala 15. 11. 2004, po prejemu odločbe³⁰, ki jo je 21. 10. 2004 izdalo Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. V obdobju od leta 2001 do 15. 11. 2004 ni imela ocene ogroženosti, kar je v nasprotju s 44. členom ZVNDN, ki določa, da oceno ogroženosti za območje občine izdelata pristojni občinski organ. Priprava ocen ogroženosti je opredeljena z Navodilom o pripravi ocen ogroženosti.

Občina ima načrt zaščite in reševanja ob požarih, ki ga je izdelala 15. 11. 2004, po prejemu odločbe, ki jo je 21. 10. 2004 izdalo Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in

²⁷ Uradni list RS, št. 26/00.

²⁸ Št. 82/115-00-01.

²⁹ Št. 82-735/05-03.

³⁰ Št. 861-02-3/99.

drugimi nesrečami. V obdobju od leta 2001 do 15. 11. 2004 ni imela načrta, kar je v nasprotju s 46. členom ZVNDN, ki določa, da občinske načrte zaščite in reševanja izdelajo pristojni občinski organi. Priprava načrtov je opredeljena z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja.

Kategorizacija gasilskih enot

Župan je 6. 12. 2005 sprejel Sklep o kategorizaciji PGD v Občini Dolenjske Toplice³¹. Na podlagi uredbe o organiziranju in meril za opremljanje gasilskih enot je PGD Dolenjske Toplice razvrstil v II. kategorijo, ostala tri PGD (Dobindol, Podturn in Stoteska) pa v I. kategorijo.

Za obdobje od leta 2001 do 5. 12. 2005 občina ni imela akta o kategorizaciji gasilskih enot, kar je v nasprotju s 17. členom ZGas in 14. členom uredbe o organiziranju.

2.1.2 Prihodki - požarna taksa

Občina je v zaključnih računih proračuna občine od leta 2001 do 2005 izkazala prihodke od požarne takse v skupnem znesku 5.371 tisoč tolarjev, kar predstavlja 0,2 odstotka celotnih prihodkov. Podatki so prikazani v tabeli 13.

Tabela 13: Prihodki od požarne takse v primerjavi s celotnimi prihodki občine od leta 2001 do 2005

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi prihodki	383.233	365.114	504.747	448.770	473.769	2.175.633
Požarna taksa	949	869	1.071	1.216	1.266	5.371
Delež požarne takse v prihodkih občine	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2

Vir: Zaključni računi proračuna občine od leta 2001 do 2005.

Preverili smo podlage za izkazovanje in pravilnost izkazanih zneskov prihodkov od požarne takse za revidirano obdobje. Ugotovili smo, da je občina izkazovala prihodke od požarne takse od leta 2001 do 2003 kot nedavčne prihodke, v letu 2004 kot davčne prihodke, v letu 2005 pa kot transferne prihodke.

Občina v letih od 2001 do 2003 ni upoštevala enotnega kontnega načrta, ki določa, da se požarna taksa izkazuje med davčnimi prihodki. V letu 2005 je občina upoštevala pojasnilo Ministrstva za finance³², po katerem so sredstva požarne takse, nakazana občinam, v državnem proračunu evidentirana kot investicijski transferi občinam, zato jih je v občinskem proračunu potrebno evidentirati kot transferne prihodke.

³¹ Po prejemu odločbe, ki jo je 21. 10. 2004 izdalo Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

³² Št. 411-6/2004/10 z dne 4. 2. 2005.

2.1.3 Odhodki za požarno varnost

Občina je v zaključnih računih proračuna občine od leta 2001 do 2005 izkazala odhodke za požarno varnost v skupnem znesku 19.624 tisoč tolarjev, kar predstavlja 0,9 odstotka celotnih odhodkov. Podatki so prikazani v tabeli 14.

Tabela 14: Odhodki za požarno varnost v primerjavi s celotnimi odhodki občine od leta 2001 do 2005

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi odhodki	373.659	385.642	514.226	439.805	487.650	2.200.982
Odhodki za požarno varnost	3.060	3.214	2.717	5.492	5.141	19.624
- tekoči odhodki in transferi	1.967	1.914	2.717	1.955	1.390	9.943
- investicijski odhodki in transferi	1.093	1.300	0	3.537	3.751	9.681
Delež odhodkov za požarno varnost v odhodkih občine	0,8	0,8	0,5	1,2	1,1	0,9

Vir: Zaključni računi proračuna občine od leta 2001 do 2005.

Letni odhodki za požarno varnost so znašali od 2.717 tisoč tolarjev v letu 2003 do 5.492 tisoč tolarjev v letu 2004, kar je od 0,5 do 1,2 odstotka vseh izkazanih odhodkov občine v posameznem letu. Odhodki za ta namen so bili vsako leto od 3 do 4-krat večji od prihodkov od požarne takse, kar pomeni, da je občina požarno varnost financirala tudi iz drugih proračunskih virov.

Občina v revidiranem obdobju ni imela odbora, ki bi načrtoval uporabo sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom v lokalni skupnosti. V odbor bi moral župan imenovati predstavnika gasilcev, zavarovalništva in lokalne skupnosti. Občina ni upoštevala določil 58. člena ZVPoz.

Ukrep občine

Župan je 9. 2. 2006 sprejel Sklep o imenovanju članov in delu Odbora za razpolaganje z dodeljenimi sredstvi požarnega sklada Občine Dolenjske Toplice³³, ki je v skladu z določili 58. člena ZVPoz.

2.1.3.1 Načrtovani in izvršeni odhodki

V veljavnem proračunu za leto 2001 so bili odhodki za požarno varnost načrtovani v znesku 2.077 tisoč tolarjev, od tega za sofinanciranje redne dejavnosti PGD in GZ Novo mesto 1.477 tisoč tolarjev ter za nakup opreme 600 tisoč tolarjev. Izvršeni odhodki za sofinanciranje redne dejavnosti PGD in GZ Novo mesto za leto 2001 so znašali 1.967 tisoč tolarjev, kar je za 490 tisoč tolarjev nad načrtovanimi.

³³ Št. 845-308/2006-01/03.

V veljavnem proračunu za leto 2004 so bili odhodki za požarno varnost načrtovani v znesku 5.080 tisoč tolarjev, izvršeni pa v znesku 5.492 tisoč tolarjev, kar je 412 tisoč nad načrtovanim zneskom. Preseganje se nanaša na tekoče transfere v znesku 322 tisoč tolarjev in investicijske transfere v znesku 97 tisoč tolarjev, tekoči odhodki pa so bili za 7 tisoč tolarjev nižji od načrtovanih (povezava s točko 2.1.3.4).

Občina je ravnala v neskladju z 2. členom ZJF in 6. členom ZFO, ker je prevzela obveznosti in izvršila odhodke, ki so za 902 tisoč tolarjev večji od veljavnega proračuna.

2.1.3.2 Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe

Za leto 2001 občina s PGD ni sklenila pogodb o opravljanju lokalne gasilske javne službe, čeprav je financirala redno dejavnost štirih PGD v skupnem znesku 1.567 tisoč tolarjev. S PGD Dolenjske Toplice tudi za leto 2002 ni sklenila pogodbe, redno dejavnost društva pa je financirala v znesku 250 tisoč tolarjev. Izplačila društvom je opravila na podlagi odredb župana in pisnih vlog PGD. Občina ni upoštevala določil 16. in 17. člena ZGas ter 50. člena ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik prevzema obveznosti s pisno pogodbo.

V letih 2002 do 2005 je občina s PGD sklepala letne pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe. V vse pogodbe je navedla le skupen znesek za izvajanje dejavnosti gasilske službe, ki ga je načrtovala s proračunom, ni pa navedla zneska za posamezno društvo. V pogodbi manjka bistveni sestavni del, to je znesek, ki je namenjen posameznemu PGD. Določeno je le, da bo občina sorazmerni del sredstev nakazala na račun društva.

Občina Dolenjske Toplice je z GZ Novo mesto sklenila pogodbo o opravljanju nalog gasilstva³⁴, znesek sofinanciranja pa je vsako leto določila z aneksom k pogodbi.

Pojasnilo občine

Občina je 7. 12. 2005 pisno pojasnila, da je znesek za financiranje redne dejavnosti vsako leto ustno dogovorjen s PGD in ni vključen v pogodbe.

2.1.3.3 Letni programi in poročila gasilskih društev

V 7. in 10. členu sklenjenih pogodb o opravljanju lokalne gasilske javne službe je določeno, da je letni program podlaga za sofinanciranje dejavnosti gasilske službe in da je letni program sestavni del pogodbe. PGD morajo pripraviti poročila o uresničevanju letnega programa dejavnosti gasilske službe, ki morajo vsebovati tudi podatke o porabi sredstev. Dokazila o porabi sredstev (pogodbe, računi) morajo biti arhivirana in predložena na poziv pooblaščenih oseb.

³⁴ Št. 114/99 z dne 3. 5. 1999.

Ugotovili smo, da ima občina le:

- poročila o delu GZ Novo mesto in poročila poveljnika gasilske zveze za leta 2001 do 2004, ki se nanašajo na opis tekmovanj, izobraževanja, število požarov in intervencij; aktivnosti zveze niso finančno ovrednotene; občina ima programe dela GZ Novo mesto od 2001 do 2005, ki prav tako niso finančno ovrednoteni;
- finančno poročilo o poslovanju PGD Dolenjske Toplice in Soteska za leto 2001;
- finančni plan PGD Dolenjske Toplice za leti 2001 in 2002.

Občina ni upoštevala določil 7. in 10. člena pogodb, ker je dejavnost gasilske službe financirala brez letnih programov PGD in ni zahtevala poročil o porabi sredstev. Občina nima dokazov, da so bila sredstva porabljenamensko.

Občina bi tudi na podlagi določil pravilnika o postopkih morala od prejemnikov sredstev zahtevati predložitev dokazil o porabi sredstev in zaključno poročilo. Občina ni izvajala nadzora nad izvajanjem javne gasilske službe, kar je v nasprotju s 17. členom ZGas.

Ukrep občine

Občina je 24. 11. 2005 od vseh PGD zahtevala, da predložijo letna poročila za leto 2005 in predloge letnih programov za leto 2006. Ker PGD Dolenjske Toplice in Podturn tega nista storili, jima občina za leto 2005 ni nakazala sredstev za redno dejavnost.

2.1.3.4 Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze

Na izbranem vzorcu izplačil smo preverili pravilnost odhodkov za redno dejavnost PGD in GZ Novo mesto. Ugotovili smo naslednje nepravilnosti.

Občina je v letu 2002 PGD Šmihel, ki za občino ne opravlja gasilske javne službe, nakazala 30 tisoč tolarjev denarne pomoči na podlagi odredbe župana in prošnje društva. PGD Dolenjske Toplice je v letu 2004 nakazala 300 tisoč tolarjev za pogostitev gostov občine na podlagi odredbe župana in pisne zahteve društva. Navedeni odhodki s proračunom niso bili načrtovani in se ne nanašajo na požarno varnost občine. Občina je ravnala v nasprotju z enajstim odstavkom 2. člena ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik lahko izplačuje sredstva proračuna v breme proračuna tekočega leta samo za namene ter do višine, določene s proračunom (povezava s točko 2.1.3.1).

Stroški intervencij

Občina je 6. 1. 2006 pisno navedla, da v revidiranem obdobju ni bilo primerov, ko bi bila upravičena, glede na določila 43. člena ZGas, stroške intervencije izterjati od povzročitelja ali odgovorne osebe.

2.1.3.5 Sofinanciranje nakupa gasilske opreme in objektov

Na izbranem vzorcu izplačil smo preverili pravilnost odhodkov za sofinanciranje nakupa opreme in objektov PGD in GZ Novo mesto. Ugotovili smo naslednje nepravilnosti:

- v letu 2002 je občina PGD Dolenjske Toplice nakazala 330 tisoč tolarjev za nabavo gasilske opreme na podlagi odredbe župana in kopij računov o nabavi opreme ter 1.300 tisoč tolarjev za nakup gasilske opreme na podlagi odredbe župana in prošnje za finančno pomoč. Občina ni upoštevala določil 50. člena ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik prevzema obveznosti s pisno pogodbo. Za nakazilo v znesku 1.300 tisoč tolarjev je občina pridobila dokazila o namenski porabi sredstev šele med revizijo, vendar le za 1.189 tisoč tolarjev (kopije računov), za 111 tisoč tolarjev pa dokazil nima;
- v letu 2004 je občina nakazala PGD Dolenjske Toplice 2.600 tisoč tolarjev za nakup gasilskega vozila na podlagi odredbe za izplačilo in sklepa župana. Občina je šele med revizijo pridobila dokazilo o namenski porabi sredstev (račun iz leta 2005 za nakup gasilskega vozila po leasing pogodbi);
- v letu 2004 je občina štirim PGD (Dolenjske Toplice, Podturn, Soteska in Dobindol) nakazala po 210 tisoč tolarjev (skupaj 840 tisoč tolarjev) za nakup ognjevarnih oblek na podlagi odredbe in sklepa župana. Občina je pridobila dokazila o namenski porabi sredstev (kopije računov) šele med revizijo.

Občina je za leta 2001, 2002, 2004 in 2005 poročala Vladi Republike Slovenije, Odboru za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada o porabi sredstev požarne takse, ki jih je prejela po razdelilniku sredstev požarne takse občinam. Poročila za leto 2003 občina ni oddala (navedba občine v dopisu občine z dne 23. 12. 2005).

2.1.3.6 Izkazovanje odhodkov

Ugotovili smo, da je v revidiranem obdobju občina neenotno izkazovala načrtovane odhodke za požarno varnost, in sicer:

- za leto 2001 in 2002 je nepravilno načrtovala odhodke za sofinanciranje opreme na kontih skupine 41 - tekoči transferi, za leta od 2003 do 2005 pa pravilno na kontih skupine 43 - investicijski transferi;
- za leto 2002 je načrtovala odhodke za redno dejavnost gasilskih društev na kontih skupine 40 - tekoči odhodki in 41 - tekoči transferi, v letih 2001, 2003 do 2005 pa pravilno na kontih skupine 41 - tekoči transferi.

Občina je ravnala v nasprotju s 15. členom ZR in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi akti. Napačno razvrščanje odhodkov ne vpliva na skupni obseg izkazanih načrtovanih odhodkov občine, vpliva pa na izkazovanje ekonomskega namena načrtovane porabe sredstev.

2.1.4 Opremljenost gasilskih enot

2.1.4.1 Oprema

ZVPOz v 58. členu določa, da občina sofinancira nabavo gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah na podlagi srednjeročnih programov in letnih načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami lokalnih skupnosti.

Ugotovili smo, da je občina s PGD podpisala Dogovor o planiranju proračunske porabe Občine Dolenjske Toplice na področju nabave opreme za požarno varstvo v obdobju od 2004 do 2008 (v nadaljevanju: dogovor), v katerem je načrtovana nabava opreme v skupnem znesku 18.500 tisoč tolarjev, od tega v obdobju od leta 2006 do 2008 v znesku 14.000 tisoč tolarjev.

Občina je 6. 12. 2005 izdelala Načrt nabave zaščitne opreme za obdobje od 2006 do 2008 (v nadaljevanju: načrt nabav), ki je potrebna glede na kategorizacijo PGD. Pri tem je upoštevala do leta 2005 nabavljeno opremo. Načrt potrebnih nabav opreme glede na kategorizacijo PGD je prikazan v tabeli 15.

Tabela 15: Načrt nabave opreme glede na kategorizacijo PGD

Leto	v tisoč tolarjih				Skupaj
	PGD Dolenjske Toplice	PGD Dobindol	PGD Soteska	PGD Podturn	
2006	2.725	1.404	1.437	1.437	7.003
2007	1.384	1.404	1.437	1.143	5.368
2008	1.057	1.064	1.097	803	4.021
Skupaj	5.166	3.872	3.971	3.383	16.392

Ugotovili smo:

- neskladje med načrtovanimi zneski za nabavo opreme v dogovoru in v načrtu nabav glede na kategorizacijo PGD, in sicer je v dogovoru za enako obdobje načrtovano za 2.392 tisoč tolarjev³⁵ manj sredstev;
- občina je v obdobju od 2001 do 2005 nabavila za 9.681 tisoč tolarjev opreme, za obdobje od 2006 do 2008 pa je načrtovala nabave v skupnem znesku 16.392 tisoč tolarjev, da bi dosegla zahtevano opremljenost glede na merila za opremljanje gasilskih enot, ki so sestavni del uredbe o organiziranju; po letih je občina načrtovala in izvrševala nabavo opreme nesorazmerno, saj naj bi v zadnjih treh letih nabavila za 16.392 tisoč tolarjev opreme, kar je 62 odstotkov potrebne opreme³⁶.

³⁵ 16.392 tisoč tolarjev – 14.000 tisoč tolarjev = 2.392 tisoč tolarjev.

³⁶ 9.681 tisoč tolarjev + 16.391 tisoč tolarjev = 26.072 tisoč tolarjev; 16.391 tisoč tolarjev: 26.072 tisoč tolarjev x 100 = 62 odstotkov; revalorizacija ni upoštevana.

V revidiranem obdobju občina ni imela načrtovanih odhodkov za nabavo osebne in skupne gasilske opreme v načrtu razvojnih programov. Občina ni upoštevala določil 12. člena ZJF, ki določa, da se v načrtu razvojnih programov izkazujejo načrtovani izdatki proračuna za investicije v prihodnjih štirih letih.

Pojasnilo občine

Občina je 24. 1. 2006 potrdila, da odhodkov za nabavo gasilske opreme pred letom 2006 ni načrtovala v načrtu razvojnih programov.

Občina je nabavo gasilske opreme vključila v načrt razvojnih programov, ki je sestavni del proračuna za leto 2006.

Evidenca o opremi gasilskih enot

ZGas-B v 11.č členu, ki velja od 29. 10. 2005, določa, da so last občine gasilska zaščitna in reševalna oprema, gasilski domovi ter orodišča, ki jih uporabljajo poklicne gasilske enote. Domovi in oprema, ki jo uporabljajo PGD, pa ni last občine in jo občina prevzame šele ob prenehanju PGD.

Ugotovili smo, da v svojih poslovnih knjigah občina izkazuje le odhodke in transfere za požarno varnost, nima pa evidenc o nabavljeni opremi PGD in vlaganjih v gasilske domove.

Priporočilo

Občini priporočamo, da v pogodbah o opravljanju lokalne javne gasilske službe določi, da so PGD dolžna občini predložiti poleg letnega poročila o uresničevanju letnega programa dejavnosti gasilske službe še bilanco stanja in popis premoženja (zapisnik o popisu osnovnih sredstev in popisne liste ter register osnovnih sredstev), saj si le na tak način lahko zagotovi podatke o opremljenosti gasilskih enot. Takšne evidences bodo občini v pomoč tudi v primeru prenehanja PGD, ko bo prevzela njihovo premoženje (občina je pravni naslednik sredstev po 11.c členu ZGas). Tako bo občina imela nadzor nad premoženjem PGD in bo lahko preprečila morebitno neupravičeno odtujevanje.

2.1.4.2 Kadri

V merilih za opremljanje, ki so sestavni del uredbe o organiziranju, je za gasilske enote I. kategorije predpisano minimalno število operativnih gasilcev 15, za gasilske enote II. kategorije 23 in za gasilske enote III. kategorije 32.

Občina je 17. 1. 2006 pisno navedla³⁷, da:

- je število operativnih gasilcev v vseh PGD večje od predpisanega minimalnega števila,
- ni namenila nobenih sredstev za izobraževanje in usposabljanje gasilcev, saj so bila usposabljanja in izobraževanja brezplačna, ker se del požarne takse na državni ravni zadrži za te namene; tudi v prihodnjih letih občina ne bo načrtovala sredstev za te namene.

³⁷ Dopis št. 47-110/05-03.

Na podlagi podatkov, ki smo jih pridobili od Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Republike Slovenije na Igu, ki izvaja usposabljanja in izobraževanja za področje civilne zaščite in požarne varnosti, smo ugotovili, da PGD ne plačujejo kotizacij, plačujejo pa prevozne stroške in stroške nastanitve udeležencev izobraževanj. Občini predlagamo, da se z PGD dogovori o potrebnih sredstvih za usposabljanje kadrov in jih vključi v pogodbo o opravljanju javne gasilske službe³⁸.

2.1.4.3 Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine

Poraba sredstev glede na število prebivalcev

Po stanju 30. 6. 2005 je imela občina 3.411 prebivalcev. Od leta 2001 do 2005 je porabila za nabavo opreme 9.681 tisoč tolarjev, kar znaša na prebivalca 2.838 tolarjev, celotni odhodki za požarno varnost za to obdobje pa so izkazani v znesku 19.642 tisoč tolarjev, kar znaša 5.753 tolarjev na prebivalca.

Poraba sredstev na kvadratni kilometer površine

Površina občine je 110,2 kvadratnih kilometrov. Za obdobje od 2001 do 2005 je znašala poraba sredstev za nabavo opreme 88 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer površine občine, celotni odhodki za požarno varnost pa 178 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer.

2.2 Občina Hajdina

2.2.1 Načrtovanje in organizacija požarne varnosti

Občinski svet je 30. 6. 1999 sprejel Odlok o organiziranju in delovanju zaščite in reševanja v Občini Hajdina³⁹, ki v 11. členu določa, da javno gasilsko službo ter naloge zaščite in reševanja opravljajo poklicne in operativne enote PGD. Opravljanje javne gasilske službe se uredi s pogodbo, opravljanje določenih nalog zaščite in reševanja, ki jih opravljajo operativne gasilske enote, pa s sklepom župana. Župan je s sklepi⁴⁰ določil, da lokalno gasilsko javno službo v občini opravljajo: PGD Hajdina, Hajdoše, Slovenja vas, Gerečja vas in Draženci.

³⁸ Četrti odstavek 11.a člena ZGas -B.

³⁹ Št. 8-08-01/99.

⁴⁰ Sklep o določitvi in organiziranju enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč v Občini Hajdina, št. 8-82/99 z dne 10. 2. 2000, št. 8-82/03-2 z dne 30. 10. 2003 in št. 8-82/03-3 z dne 4. 10. 2004.

Ukrep občine

Občina je izdelala osnutek Odloka o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju Občine Hajdina⁴¹, ki ga bo predvidoma sprejela na naslednji seji občinskega sveta. Z njim bo nadomestila sedaj veljavni Odlok o organiziranju in delovanju zaščite in reševanja v Občini Hajdina.

Občina ima od decembra 2003 oceno ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki jih povzročajo plazovi, porušitve pregrad oziroma nasipov, razlitja nevarnih snovi, vihar, suša, požar in vojna. Pred tem ocene ogroženosti ni imela, kar je v nasprotju s 44. členom ZVNDN, ki določa, da oceno ogroženosti za območje občine izdelata pristojni občinski organ. Priprava ocen ogroženosti je opredeljena z Navodilom o pripravi ocen ogroženosti.

Občina nima načrta zaščite in reševanja ob požarih, kar je v nasprotju s 46. členom ZVNDN, ki določa, da občinske načrte zaščite in reševanja izdelajo pristojni občinski organi. Priprava načrtov je opredeljena z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja za vse vrste nesreč, ki lahko prizadenejo občino.

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da zanjo še vedno velja Načrt zaščite in reševanja ob požarih, ki ga je leta 1994 izdelala Mestna občina Ptuj, ker je v 127. členu Statuta Občine Hajdina⁴² določila, da bo do sprejema novih splošnih aktov smiselno uporabljala splošne akte, ki so jih sprejeli organi Mestne občine Ptuj.

Občina je 15. 3. 2005 izdelala Operativni načrt varstva pred požarom Občinskega poveljstva Hajdina⁴³. Pred tem ni imela načrta varstva pred požarom, kar je v nasprotju z 16. členom ZVPoz, ki določa, da lokalne skupnosti za dejavnosti, zadeve in ukrepe varstva pred požarom lokalnega pomena sprejmejo svoje programe varstva pred požarom.

Kategorizacija gasilskih enot

Župan je 20. 10. 1999 sprejel akt o kategorizaciji gasilskih enot v občini, ki ga je na podlagi meril za opremljanje gasilskih enot pripravila GZ Ptuj. Na podlagi omenjenega akta je PGD Hajdina razvrščena v III. kategorijo, PGD Hajdoše in PGD Gerečja vas v II. kategorijo, PGD Slovenja vas in PGD Draženci pa v I. kategorijo.

2.2.2 Prihodki - požarna taksa

Občina je v zaključnih računih proračuna občine za leta od 2001 do 2005 izkazala prihodke od požarne takse v skupnem znesku 5.072 tisoč tolarjev, kar predstavlja 0,2 odstotka celotnih prihodkov. Podatki so prikazani v tabeli 16.

⁴¹ Občini predlagamo, da v odloku določi gasilske enote, ki bodo opravljale javno gasilsko službo (11.a člen ZGas-UPB1), in gasilsko zvezo, ki bo opravljala organizacijske in strokovno tehnične naloge gasilstva (32. in 32.a člen ZGas-UPB1).

⁴² Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 2/99.

⁴³ Sestavni del načrtov za izvajanje zaščite in reševanja v Občini Hajdina.

Tabela 16: Prihodki od požarne takse v primerjavi s celotnimi prihodki občine od leta 2001 do 2005

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi prihodki	407.446	429.448	452.730	433.169	452.531	2.175.324
Požarna taksa	856	800	1.002	1.168	1.246	5.072
Delež požarne takse v prihodkih	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2

Vir: Zaključni računi proračuna občine od 2001 do 2005.

Preverili smo podlage za izkazovanje in pravilnost izkazanih zneskov prihodkov od požarne takse za revidirano obdobje. Ugotovili smo, da je občina od leta 2001 do 2005 prihodke od požarne takse načrtovala in evidentirala v pravih zneskih in na ustreznih kontih.

2.2.3 Odhodki za požarno varnost

Občina je v zaključnih računih proračuna občine za leta od 2001 do 2005 izkazala odhodke za požarno varnost v skupnem znesku 95.553 tisoč tolarjev, kar predstavlja 4,3 odstotke celotnih odhodkov. Podatki so prikazani v tabeli 17.

Tabela 17: Odhodki za požarno varnost v primerjavi s celotnimi odhodki občine od leta 2001 do 2005

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi odhodki	376.936	427.700	481.693	469.546	449.420	2.205.295
Odhodki za požarno varnost	14.750	16.495	19.222	25.586	19.500	95.553
- tekoči odhodki in transferi	14.000	13.000	8.500	8.500	10.000	54.000
- investicijski odhodki in transferi	750	3.495	10.722	17.086	9.500	41.553
Delež odhodkov za požarno varnost v odhodkih občine	3,9	3,9	4,0	5,4	4,3	4,3

Vir: Zaključni računi proračuna občine od 2001 do 2005.

Letni odhodki za požarno varnost so znašali od 14.750 tisoč tolarjev v letu 2001 do 25.586 tisoč tolarjev v letu 2004, oziroma od 3,9 do 5,4 odstotka vseh izkazanih odhodkov občine v posameznem letu. Odhodki za ta namen so bili vsako leto bistveno večji (16 do 22-krat večji) od prihodkov od požarne takse, kar pomeni, da je občina požarno varnost financirala tudi iz drugih proračunskih virov.

Občina je v revidiranem obdobju imela odbor, ki je načrtoval uporabo sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom. V navedeni odbor je župan imenoval predstavnika gasilcev, zavarovalništva in občine, kot to določa 58. člen ZVPoz.

2.2.3.1 Načrtovani in izvršeni odhodki

V veljavnih proračunih in zaključnih računih proračuna za obdobje od leta 2001 do 2005 so bili odhodki (tekoči odhodki in tekoči transferi) za sofinanciranje redne dejavnosti PGD in gasilske zveze načrtovani in realizirani v skupnem znesku 51.500 tisoč tolarjev. Poleg tega je občina načrtovala in realizirala sofinanciranje udeležbe PGD Hajdoše na mednarodnem gasilskem tekmovanju leta 2001 in 2005 v skupnem znesku 2.500 tisoč tolarjev.

Za nakup opreme in sofinanciranje ureditve objektov posameznih PGD v letih od 2001 do 2005 je občina načrtovala skupaj 49.158 tisoč tolarjev sredstev, realizirala pa je za 41.553 tisoč tolarjev, kar predstavlja 85 odstotkov načrtovanih sredstev.

2.2.3.2 Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe

Občina Hajdina je sklenila tripartitne Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe⁴⁴ z GZ Ptuj in vsemi PGD (v nadaljevanju: tripartitne pogodbe), v katerih je določeno, da bo občina financirala oziroma sofinancirala delovanje gasilske javne službe. V skladu z 44. členom ZGas se iz proračuna občin financirajo dejavnosti gasilskih enot in tudi dejavnosti gasilskih društev in zvez, ki so pomembne za razvoj gasilstva. Vendar pa je sklepanje pogodb z gasilsko zvezo dopustno le pod pogojem, da ima občina za to podlago v občinskem predpisu, ki določa, da gasilska zveza opravlja javno službo oz. da je pomembna za razvoj gasilstva. Občina ni imela podlage za sklepanje pogodb z GZ Ptuj, ker v občinskem predpisu ni določila, da je GZ Ptuj določena kot izvajalka javne gasilske službe v občini za izvajanje organizacijskih in strokovno tehničnih nalog gasilstva.

S preveritvijo tripartitnih pogodb smo ugotovili naslednje nepravilnosti:

- v pogodbah niso določene naloge, pravice in obveznosti GZ Ptuj kot sopodpisnice pogodb;
- občina je vsa sredstva za redno dejavnost gasilske javne službe nakazovala GZ Ptuj in ne PGD, ki to dejavnost izvajajo;
- sredstva, namenjena za delovanje GZ Ptuj, občinskega poveljstva, izobraževanje, zavarovanje, nabave opreme, stroške rednih servisov vozil in vzdrževanje gasilskih domov, so določena za vse prejemnike v skupnih zneskih in ne za vsakega posebej;
- GZ Ptuj je odločala o višini sredstev za posamezno PGD.

Poleg tega je občina sklepala pogodbe o sofinanciranju nabave opreme oz. vlaganj v gasilske domove s PGD.

⁴⁴ Št. 1/99 do št. 5/99, brez datuma.

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da GZ Ptuj ne opravlja lokalne javne gasilske službe, ker jo opravljajo PGD. GZ Ptuj za PGD opravlja servis za področja materialnih stroškov, izobraževanja, vzdrževanja gasilske tehnike, zamenjave in popolnitev gasilske opreme, potreb občinskih poveljstev, zavarovanj in investicij v gasilska vozila. Zato je občina že leta 1999 podpisala tripartitne pogodbe, ki so obvezne šele od zadnje spremembe ZGas, ki so začele veljati konec leta 2005. Občina ocenjuje, da je združevanje PGD v GZ Ptuj najustreznejša oblika organiziranja požarne varnosti v občini, ker je racionalna, gospodarna, transparentna in najbolj kvalitetna oblika organiziranosti požarne varnosti v občini.

Občina bo s sprejetjem Odloka o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju Občine Hajdina pravno opredelila delovanje GZ Ptuj (povezava s točko 2.2.1). Za leto 2006 je s PGD in GZ Ptuj sklenila tripartitne pogodbe. V 2. členu pogodb so določene naloge GZ Ptuj, v 12. členu pa zneski za posamezno dejavnost za vsa PGD skupaj.

V predloženih pogodbah ni naveden znesek za posamezno PGD, ki je bistveni sestavni del pogodbe. Občini predlagamo, da na podlagi programa gasilstva v občini in letnega načrta varstva pred požarom v občini v aneksih h pogodbam opredeli zneske za posamezna PGD, glede na obseg načrtovanih nalog. Občino posebej opozarjamo na določila 11.a člena ZGas-UPB1 in 227. člen Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije⁴⁵, kjer so navedene obvezne sestavine pogodbe.

2.2.3.3 Letni programi in poročila gasilskih društev

V 8. členu pogodb o opravljanju lokalne gasilske javne službe je določeno, da so PGD dolžne vsako leto izdelati letne programe dejavnosti gasilske javne službe in finančno ovrednotiti naloge v zvezi z organizacijskimi zadevami, preventivnim delovanjem, usposabljanjem, reševalnimi intervencijami, investicijami in zavarovanjem. Na podlagi 10. člena navedenih pogodb pa morajo PGD pripraviti letna poročila o uresničevanju gasilske javne službe in jih predložiti občini.

Ugotovili smo, da ima občina:

- programe dela gasilske zveze za leta od 2001 do 2005, iz katerih ni razvidno financiranje delovanja PGD;
- finančne programe za leta od 2001 do 2005, iz katerih so razvidni le zneski za materialne stroške, stroške intervencij, goriva in ogrevanja PGD, ki so jih PGD prejela na svoje transakcijske račune; z ostalimi sredstvi (za izobraževanje, zamenjavo in popolnitev gasilske opreme ter vzdrževanje gasilske opreme), ki so določena v skupnih zneskih, ne pa tudi za posamezno PGD, pa je upravljala GZ Ptuj;
- poročila o realizaciji finančnih načrtov GZ Ptuj in letna finančna poročila za obdobje od 2001 do 2004, v katerih pa ni transparentno prikazana poraba sredstev občinskega proračuna; zaradi neustreznega načrtovanja in poročanja obstaja tveganje, da javna sredstva niso načrtovana in porabljena le za redno dejavnost javne gasilske službe; kot primer navajamo stroške občinskega poveljstva, med katerimi so v letu 2001 evidentirani stroški sejinj v skupnem znesku 531 tisoč tolarjev, stroški za gasilske koledarje, zaključke leta ipd.;
- poročanje o realizaciji letnega programa za leto 2005 je nekoliko boljše kot v preteklih letih, kljub temu pa občina ni v zadostnem obsegu preverjala porabe sredstev za požarno varnost, saj ni imela zbranih dokazov o namenski porabi sredstev in jih je pridobivala šele med revizijo.

⁴⁵ Uradni list RS, št. 13/06.

Občina ni upoštevala določila 10. člena sklenjenih pogodb, ker od GZ Ptuj in PGD ni zahtevala podrobnih finančnih načrtov in finančnih poročil, iz katerih bi bila razvidna transparentna poraba sredstev, ki jih je namenjala za požarno varnost. Občina bi tudi na podlagi določil pravilnikov o postopkih morala od prejemnikov sredstev zahtevati predložitev dokazil o porabi sredstev in zaključna poročila. Tako občina ni v zadostni meri nadzorovala izvajanja javne gasilske službe, kar je v nasprotju z 17. členom ZGas.

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da oblika načrtovanja in spremljanja porabljenih sredstev za požarno varnost ni nikjer predpisana. Po njeni oceni je načrtovanje in poročanje transparentno, ker se da razbrati in izračunati porabljenih sredstev za vsako PGD, le na nekoliko daljši in zahtevnejši način. Nadalje občina navaja, da nadzorni odbor občine in notranja revizija nista odkrili nobenih nepravilnosti, zato šteje, da so bila sredstva namensko uporabljena v skladu s predpisi.

Ukrepi občine

Občina je predložila pogodbo o opravljanju lokalne gasilske javne službe za leto 2006⁴⁶ in navaja, da je v njej podrobneje opredelila načrtovanje in spremljanje porabe sredstev.

Na podlagi predložene pogodbe ocenjujemo, da še vedno obstaja tveganje, da občina ne bo odpravila vseh z revizijo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti pri določanju in spremljanju porabe proračunskih sredstev za požarno varnost. Ker v pogodbah o opravljanju javne gasilske službe ni določen znesek sredstev za posamezno gasilsko enoto PGD, občina tudi ne bo mogla spremljati porabe sredstev po PGD za opravljanje javne gasilske službe.

2.2.3.4 Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze

Preverili smo odhodke za redno dejavnost PGD in GZ Ptuj. Ugotovili smo, da je občina na podlagi finančnih programov, tripartitnih pogodb in aneksov nakazovala GZ Ptuj sredstva za opravljanje lokalne gasilske javne službe, ki so bila namenjena redni dejavnosti in za zamenjavo in popolnitev gasilske opreme. Zaradi nepravilnosti in pomanjkljivosti pri načrtovanju in spremljanju porabe sredstev, kot opisujemo v točkah 2.2.3.2 in 2.2.3.3, ni mogoče ločiti sredstev za redno dejavnost in sredstev za nakup opreme.

Stroški intervencij

Občina je pojasnila, da v revidiranem obdobju ni bilo primerov, ko bi bila upravičena, glede na določila 43. člena ZGas, stroške izterjati od povzročitelja ali odgovorne osebe. PGD o vsaki intervenciji izdelajo poročilo in ugotovijo vzrok oz. povzročitelja požara.

2.2.3.5 Sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov

Za izbrani vzorec smo preverili odhodke za sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov za PGD in GZ Ptuj. Ugotovili smo, da je GZ Ptuj v letu 2001 in 2002 PGD Hajdina nakazala sredstva

⁴⁶ Št. 0307/2006 z dne 5. 4. 2006.

požarne takse v znesku 416 tisoč tolarjev in PGD Hajdoše v znesku 350 tisoč tolarjev za nakup opreme po sklepu odbora za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada. Občina nima dokazil, da so bila sredstva dejansko porabljena za namene, določene v 58. členu ZVPoz. Poročilom o porabi sredstev požarne takse niso bili priloženi računi, ki bi dokazovali porabo sredstev.

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da je GZ Ptuj po sklepih občinskega gasilskega poveljstva nakazala PGD Hajdina in Hajdoše denarna sredstva za opremo, ki sta jo društvi sami nabavili z lastnimi sredstvi.

2.2.3.6 Izkazovanje odhodkov

Ugotovili smo, da v revidiranem obdobju občina ni pravilno razvrščala odhodkov za požarno varnost, ker je del investicijskih transferov izkazovala med tekočimi transferi (povezava s točko 2.2.3.4).

Občina je ravnala v nasprotju s 15. členom ZR in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi akti. Napačno razvrščanje odhodkov ne vpliva na skupni obseg izkazanih odhodkov občine, vpliva pa na izkazovanje ekonomskega namena porabe sredstev.

2.2.4 Opremljenost gasilskih enot

2.2.4.1 Oprema

ZVPoz v 58. členu določa, da občina sofinancira nabavo gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah na podlagi srednjeročnih programov in letnih načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami lokalnih skupnosti.

Ugotovili smo, da je GZ Ptuj 19. 3. 2004 izdelala Program nabave gasilske opreme za obdobje od 2005 od 2009. V njem je predvidena nabava opreme (vozila, osebna zaščitna oprema kot komplet, izolirni dihalni aparati in izobraževalni programi po PGD). Občina je načrtovane nabave opreme v skupnem znesku 32.300 tisoč tolarjev vključila v načrt razvojnih programov za obdobje od 2005 do 2008.

Občina je reviziji predložila predlog opremljanja PGD⁴⁷, ki ga je 1. 2. 2006 prav tako izdelala GZ Ptuj. Po predlogu bi občina v obdobju od 2006 do 2009 morala zagotoviti za nabavo opreme sredstva v skupnem znesku 32.235 tisoč tolarjev, z njegovo realizacijo pa bi, po zagotovitvi GZ Ptuj, opremila vsa PGD v občini v skladu z merili o opremljanju. Od tega je za gasilsko opremo potrebnih 14.235 tisoč tolarjev in 18.000 tisoč tolarjev za gasilska vozila. Načrt potrebnih nabav po PGD je prikazan v tabeli 18.

⁴⁷ Dopis št. 0130/2006.

Tabela 18: Načrt nabav opreme glede na kategorizacijo PGD

v tisoč tolarjih

PGD	Leto 2006	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009	Skupaj
Draženci	5.106	3.206	606	606	9.524
Gerečja vas	1.235	1.236	1.235	1.236	4.942
Hajdina				404	404
Hajdoše	960	2.859	5.460	5.460	14.739
Slovenja vas	657	657	656	656	2.626
Skupaj	7.958	7.958	7.957	8.362	32.235

Ugotovili smo, da bi občina v zadnji štirih letih morala zagotoviti povprečno 8.058 tisoč tolarjev letno, kar je za 32 odstotkov več od povprečja v prvih petih letih (6.097 tisoč tolarjev⁴⁸), da bi dosegla zahtevano opremljenost glede na določila uredbe o organiziranju in merila za opremljanje gasilskih enot. V zadnjih štirih letih bi občina morala nabaviti za 32.235 tisoč tolarjev opreme, kar je 51 odstotkov potrebne opreme.

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da bo v obdobju od 2006 do 2009 zagotovila financiranje nabave gasilskih vozil in opreme po predlogu GZ Ptuj.

Evidence o opremi gasilskih enot

ZGas-B v 11.č členu, ki velja od 29. 10. 2005, določa, da so last občine gasilska zaščitna in reševalna oprema, gasilski domovi ter orodišča, ki jih uporabljajo poklicne gasilske enote. Domovi in oprema, ki jo uporabljajo PGD, pa ni last občine in jo občina prevzame šele ob prenehanju PGD.

Ugotovili smo, da v svojih poslovnih knjigah občina izkazuje le odhodke in transfere za požarno varnost, nima pa evidenc o nabavljeni opremi PGD in vlaganjih v gasilske domove.

Priporočilo

Občini priporočamo, da v pogodbah o opravljanju lokalne javne gasilske službe določi, da so PGD dolžna občini predložiti poleg letnega poročila o uresničevanju letnega programa dejavnosti gasilske službe še bilanco stanja in popis premoženja (zapisnik o popisu osnovnih sredstev in popisne liste ter register osnovnih sredstev), saj si le na tak način lahko zagotovi podatke o opremljenosti gasilskih enot. Takšne evidence bodo občini v pomoč tudi v primeru prenehanja PGD, ko bo prevzela njihovo premoženje (občina je pravni naslednik sredstev po 11.c členu ZGas). Tako bo občina imela nadzor nad premoženjem PGD in bo lahko preprečila morebitno neupravičeno odtujevanje.

⁴⁸ Po podatkih GZ Ptuj je bilo za nabavo gasilskih vozil in opreme od leta 2001 do 2005 porabljenih skupaj 30.485 tisoč tolarjev.

2.2.4.2 Kadri

V merilih za opremljanje, ki so sestavni del uredbe o organiziranju, je za teritorialne gasilske enote I. kategorije predpisano minimalno število prostovoljnih gasilcev 15, za gasilske enote II. kategorije pa 23.

Ugotovili smo, da:

- je število operativnih gasilcev v vseh PGD večje od predpisanega minimalnega števila,
- GZ Ptuj ocenjuje⁴⁹, da bo za izobraževanje gasilcev v občini potrebno letno približno 700 tisoč tolarjev.

Na podlagi podatkov, ki smo jih pridobili od Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Republike Slovenije na Igu, ki izvaja usposabljanja in izobraževanja za področje civilne zaščite in požarne varnosti, smo ugotovili, da PGD ne plačujejo kotizacij, plačujejo pa prevozne stroške in stroške nastanitve udeležencev izobraževanj. Občini predlagamo, da ponovno oceni potrebna sredstva za usposabljanje kadrov in jih vključi v pogodbo o opravljanju javne gasilske službe⁵⁰.

2.2.4.3 Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine

Poraba sredstev glede na število prebivalcev

Po stanju 30. 6. 2005 je imela občina 3.702 prebivalca. Od leta 2001 do 2005 je porabila za investicije 41.553 tisoč tolarjev, kar znaša na prebivalca 11.224 tolarjev, celotni odhodki za požarno varnost za to obdobje pa so izkazani v znesku 95.553 tisoč tolarjev, kar znaša 25.811 tolarjev na prebivalca.

Poraba sredstev na kvadratni kilometer površine

Površina občine je 21,6 kvadratnih kilometrov. Za obdobje od 2001 do 2005 je znašala poraba sredstev za nabavo opreme 1.924 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer površine občine, celotni odhodki za požarno varnost pa 4.424 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer.

2.3 Občina Majšperk

2.3.1 Načrtovanje in organizacija požarne varnosti

Občinski svet občine ni sprejel odloka o organizaciji, ustanavljanju in delovanju zaščite in reševanja v občini, v katerem bi določil izvajalce za gašenje požarov in izvajanje drugih reševalnih ukrepov ob velikih požarih in nesrečah v občini. Občina je to storila s Sklepom o določitvi operativnih gasilskih enot, ki bodo

⁴⁹ Dopis št. 0130/2006 z dne 1. 2. 2006.

⁵⁰ Četrty odstavek 11.a člena ZGas-B.

izvajale javno gasilsko službo na območju Občine Majšperk⁵¹, ki ga je 25. 1. 1998 izdal župan. Županja je 6. 6. 2003 izdala novi Sklep o določitvi in organiziranju občinskih enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč na območju Občine Majšperk⁵², v njem pa je določeno, da lokalno javno gasilsko službo v občini opravljajo: GZ Majšperk in operativne gasilske enote PGD Majšperk, Ptujška Gora, Stoperce, Medvedce in Majšperk - Breg.

Občina je na navedeni način nepravilno določila izvajalce javne gasilske službe in kršila 21. člen ZLS, ki določa, da občina lokalne zadeve javnega pomena določa s splošnimi akti občine, ki jih sprejema občinski svet. Občina bi morala izvajanje javne službe gasilstva določiti v odloku, ki ga sprejme občinski svet, in ne s sklepom, ki ga je sprejel župan.

Ukrep občine

Občina je pripravila predlog Odloka o organiziranju, ustanavljanju in delovanju zaščite in reševanja v Občini Majšperk in pojsnila, da naj bi ga občinski svet predvidoma sprejel avgusta 2006.

Občina ima od leta 2003 oceno ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami, do leta 2003 pa je ni imela, kar je v nasprotju s 44. členom ZVNDN, ki določa, da oceno ogroženosti za območje občine izdelata pristojni občinski organ. Priprava ocen ogroženosti je opredeljena z Navodilom o pripravi ocen ogroženosti.

Občina ima načrt zaščite in reševanja ob poplavih iz leta 2004 in načrt zaščite in reševanja ob zemeljskih plazovih iz leta 1998, nima pa izdelanega načrta zaščite in reševanja ob požarih, kar je v nasprotju s 46. členom ZVNDN, ki določa, da občinske načrte zaščite in reševanja izdelajo pristojni občinski organi. Priprava načrtov zaščite in reševanja je opredeljena z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja.

Ukrep občine

Občina je 28. 3. 2006 sprejela Načrt zaščite in reševanja ob požaru na območju Občine Majšperk⁵³.

Občina je 23. 1. 2004 izdelala načrt varstva pred požarom. Pred tem načrta ni imela, kar je v neskladju s 16. členom ZVPoz, ki določa, da lokalne skupnosti za dejavnosti, zadeve in ukrepe varstva pred požarom lokalnega pomena sprejmejo svoje programe varstva pred požarom. Občina ima od leta 2004 izdelane tudi operativne načrte varstva pred požarom za vsako PGD.

Kategorizacija gasilskih enot

Župan je 26. 5. 1997 sprejel Sklep o kategorizaciji gasilskih enot, ki bodo izvajale javno gasilsko službo na območju občine Majšperk⁵⁴. V tem sklepu je PGD Majšperk razvrščeno v III. kategorijo, PGD Ptujška Gora, PGD Stoperce, PGD Medvedce in PGD Majšperk - Breg pa v I. kategorijo. Županja je 6. 6. 2003 sprejela novi Sklep o kategorizaciji⁵⁵, s katero je PGD Majšperk razvrščena v III. kategorijo, PGD Ptujška Gora in PGD Stoperce v II. kategorijo, PGD Medvedce in PGD Majšperk - Breg pa sta ostali v I. kategoriji.

⁵¹ Št. 854-1/96.

⁵² Št. 820-01/03-03.

⁵³ Št. 845-1/2006.

⁵⁴ Št. 854-1/97.

⁵⁵ Št. 820-01/03-01.

2.3.2 Prihodki - požarna taksa

Občina je v zaključnih računih proračuna občine za leta od 2001 do 2005 izkazala prihodke od požarne takse v skupnem znesku 6.088 tisoč tolarjev, kar predstavlja 0,2 odstotka celotnih prihodkov. Podatki so prikazani v tabeli 19.

Tabela 19: Prihodki od požarne takse v primerjavi s celotnimi prihodki občine za leta od 2001 do 2005

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi prihodki	522.772	541.164	537.840	649.250	1.162.307	3.413.333
Požarna taksa	1.085	961	1.177	1.375	1.490	6.088
Delež požarne takse v prihodkih občine	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2

Vir: Zaključni računi proračuna občine od 2001 do 2005.

Preverili smo podlage za izkazovanje in pravilnost izkazanih zneskov prihodkov od požarne takse za revidirano obdobje. Ugotovili smo, da je občina izkazovala prihodke od požarne takse v pravih zneskih in na ustreznih kontih. Nepravilnosti nismo ugotovili.

2.3.3 Odhodki za požarno varnost

Občina je v zaključnih računih proračuna občine za leta od 2001 do 2005 izkazala odhodke za požarno varnost v skupnem znesku 57.017 tisoč tolarjev, kar predstavlja 1,6 odstotka celotnih odhodkov. Podatki so prikazani v tabeli 20.

Tabela 20: Odhodki za požarno varnost v primerjavi s celotnimi odhodki občine za leta od 2001 do 2005

Izkaz/postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi odhodki	539.164	464.630	474.543	776.104	1.407.392	3.661.833
Odhodki za požarno varnost	4.791	5.100	25.035	12.791	9.300	57.017
- tekoči odhodki in transferi	3.800	4.100	4.804	5.013	5.900	23.617
- investicijski odhodki in transferi	991	1.000	20.231	7.778	3.400	33.400
Delež odhodkov za požarno varnost v odhodkih občine	0,9	1,1	5,3	1,6	0,7	1,6

Vir: Zaključni računi proračuna občine od 2001 do 2005.

Letni odhodki za požarno varnost so znašali od 4.791 tisoč tolarjev v letu 2001 do 25.035 tisoč tolarjev v letu 2003, oziroma od 0,7 do 5,3 odstotka vseh izkazanih odhodkov občine v posameznem letu. Odhodki za ta namen so bili v vsakem letu bistveno večji (4 do 21-krat večji) od prihodkov od požarne takse, kar pomeni, da je občina požarno varnost financirala tudi iz drugih proračunskih virov.

V 58. členu ZVPoz je določeno, da uporabo sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom v lokalni skupnosti načrtuje odbor, ki ga imenuje župan. Odbor sestavljajo predstavniki gasilcev, zavarovalništva in pristojnih organov lokalne skupnosti. Občina je v 62. členu Poslovnika občinskega sveta Občine Majšperk⁵⁶ določila, da s sredstvi požarnega sklada v občini razpolaga Odbor za zaščito in reševanje. Župan je 14. 1. 1999 izdal sklep o imenovanju Odbora za zaščito in reševanje⁵⁷, ki je veljal do 16. 1. 2003, ko je županja izdala novi sklep o imenovanju Odbora za zaščito in reševanje⁵⁸.

2.3.3.1 Načrtovani in izvršeni odhodki

V veljavnih proračunih občine za obdobje od leta 2001 do 2005 so bili odhodki za požarno varnost načrtovani v skupnem znesku 70.100 tisoč tolarjev, od tega za sofinanciranje redne dejavnosti gasilskih društev in zveze 23.670 tisoč tolarjev, kar predstavlja 34 odstotkov vseh sredstev določenih za požarno varnost v občini.

Izvršeni odhodki za sofinanciranje požarne varnosti v občini za obdobje od leta 2001 do 2005 so znašali 57.017 tisoč tolarjev, kar je 81 odstotkov načrtovanih sredstev. Od tega so izvršeni odhodki za sofinanciranje redne dejavnosti znašali 23.617 tisoč tolarjev, kar pomeni, da so bili realizirani v načrtovani višini.

Izvršeni odhodki za sofinanciranje gasilske opreme so v obdobju od leta 2001 do 2005 znašali 33.400 tisoč tolarjev, kar je 72 odstotkov⁵⁹ načrtovanega zneska. Sredstva požarne takse so znašala 6.469 tisoč tolarjev, kar predstavlja le 19 odstotkov vseh sredstev, ki jih je občina porabila za sofinanciranje gasilske opreme.

2.3.3.2 Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe

Občina je 24. 2. 1996 s PGD sklenila pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe, v njih pa določila, da bo za izvajanje dejavnosti gasilske službe vsako leto zagotovila finančna sredstva na podlagi aneksov k tem pogodbam. Za leti 2001 in 2002 aneksi k pogodbam niso bili sklenjeni.

Občina je z GZ Majšperk leta 1999 sklenila Pogodbo o opravljanju nalog gasilstva⁶⁰, v kateri je določila, da bo zagotavljalna finančna sredstva na podlagi letnih programov dejavnosti in podpisanih aneksov. V

⁵⁶ Uradni list RS, št. 34/99.

⁵⁷ Št. 032-04-0004/99.

⁵⁸ Št. 032-03/02-05.

⁵⁹ $70.000 \text{ tisoč tolarjev} - 23.670 \text{ tisoč tolarjev} = 46.430 \text{ tisoč tolarjev} : 33.400 \text{ tisoč tolarjev} \times 100 = 72 \text{ odstotkov}$.

⁶⁰ Št. 114/99.

letih 2001 in 2002 občina aneksov ni sklenila. V obeh navedenih primerih občina ni upoštevala 50. člena ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik prevzema obveznosti s pisno pogodbo.

Leta 2002 je občina s PGD in GZ Majšperk sklenila tripartitne Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe (v nadaljevanju: tripartitne pogodbe), za leta 2003, 2004 in 2005 pa anekse, v katerih je določila sredstva za opravljanje lokalne javne službe, in sicer za redno dejavnost PGD in za delovanje GZ Majšperk. Zneski so bili določeni za vsakega prejemnika sredstev.

V tripartitnih pogodbah je določeno, da bo občina dodeljevala sredstva za opravljanje redne dejavnosti na podlagi kriterijev, ki jih bo občini predložila GZ Majšperk. Če GZ Majšperk kriterijev za delitev sredstev PGD občini ne bo predložila v določenem roku, bo razdelitev opravil župan. Leta 2003 GZ Majšperk še ni pripravila kriterijev za delitev sredstev, zato je bilo dodeljevanje sredstev opravljeno na podlagi odredb županje, Odbor za zaščito in reševanje pa se je z razdelitvijo sredstev strinjal. Za leti 2004 in 2005 je GZ Majšperk pripravila kriterije za financiranje PGD, ki jih je občina upoštevala.

2.3.3.3 Letni programi in poročila gasilskih društev

V pogodbah o opravljanju lokalne gasilske javne službe, ki jih je občina podpisala leta 1999 in 2002, je določeno, da morajo PGD izdelati letne programe dela in jih finančno ovrednotiti za: naloge v zvezi z načrtom preventive, načrtom organizacije, načrtom usposabljanja idr. PGD morajo občini vsako leto tudi poročati o uresničevanju letnega programa gasilske službe in porabljenih sredstvih iz občinskega proračuna.

Ugotovili smo, da ima občina:

- letne programe dela PGD in GZ Majšperk od 2001 do 2005, ki bolj kot realne potrebe prikazujejo želje posameznih PGD;
- letna poročila PGD in GZ Majšperk od leta 2001 do 2005, ki so pomanjkljiva, poraba sredstev pa ni prikazana na pregleden način. Na podlagi teh poročil občina ni mogla v zadostni meri preveriti namenskosti porabe proračunskih sredstev.

Občina ni dosledno upoštevala določil sklanjenih pogodb in ne določil pravilnikov o izvrševanju proračuna.

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da je v letu 2006 vzpostavila ustrezne evidence, tako da bo v zadostni meri nadzorovala porabljenih sredstev za požarno varnost.

2.3.3.4 Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze

Za izbrani vzorec smo preverili odhodke za redno dejavnost PGD in GZ Majšperk. Ugotovili smo naslednje nepravilnosti:

- v letih 2001 in 2002 občina s PGD ni sklenila aneksov k pogodbam o opravljanju gasilske javne službe za financiranje redne dejavnosti. Občina je izplačila PGD opravila na podlagi odredb župana, in sicer

v letu 2001 v skupnem znesku 3.800 tisoč tolarjev in v letu 2002 v znesku 4.100 tisoč tolarjev. Župan je v letih 2001 in 2002 razdelil proračunska sredstva za požarno varnost po lastni presoji;

- v letih 2001 in 2002 občina ni sklenila aneksov k pogodbi za financiranje delovanja GZ Majšperk v znesku 1.847 tisoč tolarjev in 1.640 tisoč tolarjev. Občina je GZ Majšperk sredstva nakazala na podlagi odredb župana;
- v letu 2003 je občina nakazala GZ Majšperk 297 tisoč tolarjev za zavarovanje članov in 826 tisoč tolarjev za zavarovanje nepremičnin in vozil na podlagi odredbe županje, h kateri so priloženi računi o plačanih zavarovalnih premijah in podrobne specifikacije stroškov PGD.

Občina je v navedenih primerih ravnala v nasprotju s 50. členom ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik prevzema obveznosti s pisno pogodbo (povezava s točko 2.3.3.2).

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da je v letih 2001 in 2002 sofinancirala PGD v okviru sredstev, določenih v proračunih občine, na podlagi odredb župana, ker med občino, PGD in GZ Majšperk ni bil dosežen sporazum o delitvi sredstev med PGD.

Stroški intervencij

Občina je 1. 2. 2006 pisno navedla, da v revidiranem obdobju ni bilo primerov, ko bi bila upravičena, glede na določila 43. člena ZGas, stroške izterjati od povzročitelja ali odgovorne osebe. PGD o vsaki intervenciji izdelajo poročilo in ugotovijo vzrok oz. povzročitelja požara.

2.3.3.5 Sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov

Občina je v letih od 2001 do 2005 porabo sredstev požarne takse načrtovala na posebni proračunski postavki, namenjeni za nabavo opreme. Sredstva požarne takse je nakazovala PGD za nabavo opreme.

Pri preverjanju porabe sredstev požarne takse smo ugotovili, da je občina:

- v letu 2001 PGD Stoperce nakazala 991 tisoč tolarjev za nakup gasilske opreme na podlagi odredbe župana in kopij računov o nabavi opreme;
- v letu 2002 nakazala PGD Stoperce 588 tisoč tolarjev za nakup visokotlačne črpalke na podlagi odredbe župana in
- v letu 2004 PGD Ptujška Gora nakazala sredstva v višini 1.000 tisoč tolarjev in PGD Majšperk v višini 113 tisoč tolarjev za nakup opreme na podlagi odredb županje. O taki razdelitvi sredstev je odločal Odbor za zaščito in reševanje 20. 10. 2004⁶¹.

V navedenih primerih občina ni upoštevala določb 50. člena ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik prevzema obveznosti s pisno pogodbo.

Občina je Vladi Republike Slovenije, Odboru za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada, vsako leto poročala o porabljenih sredstvih požarne takse. Glede na porabljena sredstva za nabavo gasilskih vozil in gasilske opreme v obdobju od 2001 do 2005 ne obstaja tveganje o nenamenski porabi sredstev požarne takse.

⁶¹ Št. 032-03/02-05.

Poleg tega je občina sofinancirala nakup opreme in objektov iz proračunskih sredstev, ki jih je vsako leto načrtovala v občinskih proračunih. Ugotovili smo, da je v letu 2003 z PGD Ptujška Gora sklenila pogodbo o kratkoročnem posojilu v znesku 5.000 tisoč tolarjev in leta 2004 še eno pogodbo o kratkoročnem posojilu v znesku 1.500 tisoč tolarjev. Obe pogodbi sta bili sklenjeni za namen sofinanciranja nakupa gasilskega vozila, o katerem sta občina in PGD sklenili dogovor o sofinanciranju gasilskega vozila. V njem je določeno, da bosta občina in PGD sofinancirali nabavo vozila, vsaka v znesku 6.700 tisoč tolarjev.

Iz navedenega izhaja, da ne gre za kreditiranje, ampak je občina dejansko sofinancirala nakup gasilskega vozila že v letu 2003, sredstva za ta namen pa so bila načrtovana s proračunom šele za leto 2004.

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da je bilo v načrtu razvojnih programov za obdobje od 2003 do 2006 predvideno sofinanciranje nabave gasilskega vozila za PGD Ptujška Gora za leto 2005, vendar je bilo konec leta 2003 možno nabaviti šasijo vozila za PGD Ptujška gora s približno 25 odstotnim popustom, tj. 1.500 tisoč tolarjev, od tega je znašal prihranek občinskega proračuna 750 tisoč tolarjev.

Rok za plačilo avansa je bil konec leta 2003. Ker se je proračunsko leto že iztekalo, ni bilo več mogoče z rebalansom proračuna zagotoviti sredstev iz občinskega proračuna. Občina se je odločila za sklenitev pogodbe o kratkoročnem posojilu s PGD Ptujška Gora. S to odločitvijo so se strinjali GZ Majšperk, občinski svet⁶² in pristojni odbor občinskega sveta, ker je bilo ugotovljeno, da gre za gospodarno ravnanje z občinskimi sredstvi.

2.3.3.6 Izkazovanje odhodkov

Pri izkazovanju odhodkov v revidiranem obdobju nismo ugotovili nepravilnosti.

2.3.4 Opremljenost gasilskih enot

2.3.4.1 Oprema

ZVPoz v 58. členu določa, da občina sofinancira nabavo gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah na podlagi srednjeročnih programov in letnih načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami lokalnih skupnosti.

Občina ima od leta 2003 izdelan Srednjeročni načrt razvoja in opremljanja gasilskih enot z gasilsko tehnično opremo v obdobju od 2003 do 2009 (v nadaljevanju: srednjeročni načrt) v skladu z merili za organiziranje in opremljanje gasilskih enot, ki ga je dopolnila februarja 2005. Podatki iz srednjeročnega načrta so prikazani v tabeli 21.

⁶² Sklep št. 414-01/03-06 z dne 16. 12. 2003.

Tabela 21: Načrt nabave gasilske opreme in vozil glede na kategorizacijo PGD

v tisoč tolarjih

Leto	PGD Majšperk	PGD Majšperk - Breg	PGD Ptujska Gora	PGD Medvedce	PGD Stoperce	Skupaj
2006	300	160	100	3.100	160	3.820
2007	23.000	5.200	1.260	1.260	2.200	32.920
2008	23.200	2.300	1.300	1.300	9.800	37.900
2009	3.600	22.300	1.300	8.800	8.300	44.300
Skupaj	50.100	29.960	3.960	14.460	20.460	118.940

V srednjeročnem načrtu od leta 2003 do 2009 so za nabavo opreme po merilih za opremljenost predvidena vlaganja v skupnem znesku 176.333 tisoč tolarjev, od tega v obdobju od 2006 do 2009 v vrednosti 118.940 tisoč⁶³ tolarjev. Glede na sklep občinskega sveta, s katerim se je strinjala GZ Majšperk, bi morala občina v obdobju od 2006 do 2009 zagotoviti lastna sredstva v znesku 58.370 tisoč tolarjev in celotno požarno takso v predvidenem znesku 5.100 tisoč tolarjev, razliko do 118.940 tisoč tolarjev pa bodo zagotovila PGD.

Na podlagi podatkov iz dopoljenega srednjeročnega načrta bi morala občina v obdobju od 2006 do 2009 zagotoviti v povprečju letno 15.868 tisoč tolarjev⁶⁴, kar je 2,4-krat več od povprečnih vlaganj v obdobju od 2001 do 2005, ko je za sofinanciranje opreme in gasilskih vozil letno porabila v povprečju 6.680 tisoč tolarjev. Da bi občina dosegla zahtevano opremljenost glede na merila za opremljanje gasilskih enot, ki so sestavni del uredbe o organiziranju, bi morala v zadnjih štirih letih nabaviti 67 odstotkov potrebne opreme⁶⁵.

Pojasnilo občine

Občina je 1. 2. 2006 pisno pojasnila, da bo v obdobju od 2006 do 2009 zagotovila sredstva za nabavo opreme v skladu z uredbo o opremljanju, ne more pa zagotoviti, da bo v celoti lahko zagotovila tudi sredstva za nabavo načrtovanih gasilskih vozil. Občina meni, da bo potrebno ponovno preučiti smiselnost nabave vseh dodatnih gasilskih vozil, na katere se nanaša okoli 70 odstotkov vseh načrtovanih sredstev.

Evidence o opremi gasilskih enot

ZGas-B v 11.č členu, ki velja od 29. 10. 2005, določa, da so last občine gasilska zaščitna in reševalna oprema, gasilski domovi ter orodišča, ki jih uporabljajo poklicne gasilske enote. Domovi in oprema, ki jo uporabljajo PGD, pa ni last občine in jo občina prevzame šele ob prenehanju PGD.

Ugotovili smo, da v svojih poslovnih knjigah občina izkazuje le odhodke in transfere za požarno varnost, nima pa evidenc o nabavljeni opremi PGD in vlaganjih v gasilske domove.

⁶³ Od tega: gasilska vozila v znesku 84.000 tisoč tolarjev in oprema v znesku 34.940 tisoč tolarjev.

⁶⁴ (58.370 tisoč tolarjev in 5.100 tisoč tolarjev) : 4 leta = 15.868 tisoč tolarjev letno.

⁶⁵ 118.940 tisoč tolarjev: 176.333 tisoč tolarjev x 100 = 67 odstotkov; revalorizacija ni upoštevana.

Priporočilo

Občini priporočamo, da v pogodbah o opravljanju lokalne javne gasilske službe določi, da so PGD dolžna občini predložiti poleg letnega poročila o uresničevanju letnega programa dejavnosti gasilske službe še bilanco stanja in popis premoženja (zapisnik o popisu osnovnih sredstev in popisne liste ter register osnovnih sredstev), saj si le na tak način lahko zagotovi podatke o opremljenosti gasilskih enot. Takšne evidence bodo občini v pomoč tudi v primeru prenehanja PGD, ko bo prevzela njihovo premoženje (občina je pravni naslednik sredstev po 11.c členu ZGas). Tako bo občina imela nadzor nad premoženjem PGD in bo lahko preprečila morebitno neupravičeno odtujevanje.

2.3.4.2 Kadri

V merilih za opremljanje, ki so sestavni del uredbe o organiziranju, je za gasilske enote I. kategorije predpisano minimalno število operativnih gasilcev 15, za gasilske enote II. kategorije 23 in za gasilske enote III. kategorije 32.

Občina je 1. 2. 2006 pisno navedla, da:

- je število operativnih gasilcev v vseh PGD večje od predpisanega minimalnega števila,
- je v obdobju od 2001 do 2005 porabila za izobraževanje in usposabljanje gasilcev 1.000 tisoč tolarjev; enak znesek potrebnih sredstev za ta namen načrtuje tudi za obdobje od 2006 do 2009.

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da gasilskim enotam manjkajo orodjarji. Program usposabljanja za to specialnost se ne izvaja vsako leto, zato bo ta program realiziran v naslednjih dveh letih, vsi ostali programi pa se izvajajo tekoče in bodo vsi operativni gasilci usposobljeni do konca leta 2006.

2.3.4.3 Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine*Poraba sredstev glede na število prebivalcev*

Po stanju 30. 6. 2005 je imela občina 4.141 prebivalcev. Od leta 2001 do 2005 je porabila za nabavo opreme 33.400 tisoč tolarjev, kar znaša 8.066 tolarjev na prebivalca, celotni odhodki za požarno varnost za to obdobje pa so izkazani v znesku 57.017 tisoč tolarjev, kar znaša 13.769 tolarjev na prebivalca.

Poraba sredstev na kvadratni kilometer površine

Površina občine je 72,8 kvadratnih kilometrov. Za obdobje od 2001 do 2005 je znašala poraba sredstev za investicije 459 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer površine občine, celotni odhodki za požarno varnost pa 783 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer.

2.4 Občina Markovci

2.4.1 Načrtovanje in organizacija požarne varnosti

Župan je 13. 7. 1999 izdal Sklep o določitvi in organiziranju enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč v Občini Markovci⁶⁶, v katerem je določil, da lokalno javno gasilsko službo v občini opravljajo PGD Borovci, Bukovci, Markovci, Nova vas, Prvenci - Strelci, Sobetinci, Stojnci in Zabovci. V tem sklepu GZ Ptuj, v katero se združujejo navedena PGD, ni določena za izvajanje gasilske javne službe.

Občina ni sprejela Odloka o organizaciji, ustanavljanju in delovanju zaščite in reševanja v občini po 37. členu ZVNDN, čeprav jo je k temu zavezoval 17. člen ZGas, ki je veljal do 29. 10. 2005, in določbe ZLS o pristojnostih občinskega sveta.

Ukrep občine

Občina je pripravila osnutek Odloka o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju Občine Markovci, ki ga bo predvidoma sprejela na naslednji seji občinskega sveta. V njem je določila, da tudi GZ Ptuj opravlja naloge gašenja in reševanja ob požarih⁶⁷

Občina ima izdelane ocene ogroženosti ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja ob naravnih in drugih nesrečah, ki jo povzročajo: potres, poplave, porušitve pregrad oz. nasipov vodnih akumulacij, nevarnih snovi, vihar, zemeljski plazovi, suša, požari v naravi in naseljih ter vojna. Ocene ogroženosti v občini je leta 1999 pripravila strokovna služba občine, obravnavala in sprejela pa Komisija za zaščito in reševanje v občini, ki jo je s sklepom⁶⁸ 13. 12. 2002 imenoval župan.

Občina ima izdelane občinske načrte zaščite in reševanja ob naravnih in drugih nesrečah, kot to določa 46. člen ZVNDN.

Kategorizacija gasilskih enot

Župan je 20. 10. 1999 sprejel Sklep o kategorizaciji prostovoljnih gasilskih društev v Gasilski zvezi Ptuj. Na podlagi meril za opremljanje je PGD Markovci razvrstil v III. kategorijo, PGD Markovci, Prvenci - Strelci in Stojnci v II. kategorijo ter PGD Borovci, Nova vas, Sobetinci in Zabovci v I. kategorijo.

⁶⁶ Št. 222-1/99 z dne 13. 7. 1999.

⁶⁷ Občini predlagamo, da v odloku določi gasilske enote, ki bodo opravljale javno gasilsko službo (11.a člen ZGas-UPB1), in gasilsko zvezo, ki bo opravljala organizacijske in strokovne naloge gasilstva (32. in 32.a člen ZGas-UPB1).

⁶⁸ Št. 032-04/02-10.

2.4.2 Prihodki - požarna taksa

Občina je v zaključnem računu proračuna občine za leta od 2001 do 2005 izkazala prihodke od požarne takse v skupnem znesku 5.630 tisoč tolarjev, kar predstavlja 0,2 odstotka celotnih prihodkov. Podatki so prikazani v tabeli 22.

Tabela 22: Prihodki od požarne takse v primerjavi s celotnimi prihodki občine za leta od 2001 do 2005

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi prihodki	628.876	729.480	714.266	607.210	647.929	3.327.761
Požarna taksa	971	886	1.062	1.377	1.334	5.630
Delež požarne takse v prihodkih občine	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2

Vir: Zaključni računi proračuna občine od 2001 do 2005.

Preverili smo podlage za izkazovanje in pravilnost izkazanih zneskov prihodkov od požarne takse za vse revidirano obdobje.

Ugotovili smo, da je občina pravilno evidentirala nakazano požarno takso, in sicer v obdobju od 2001 do 2004 na konto 704713 - požarna taksa, v letu 2005 pa na konto 74001 - prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije⁶⁹. Ugotovili smo, da je občina izkazovala prihodke od požarne takse v pravih zneskih in na ustreznih kontih. Nepravilnosti nismo ugotovili.

2.4.3 Odhodki za požarno varnost

Občina je v zaključnih računih proračuna občine za leta od 2001 do 2005 izkazala odhodke za požarno varnost v skupnem znesku 122.696 tisoč tolarjev, kar predstavlja 4,3 odstotka celotnih odhodkov. Podatki so prikazani v tabeli 23.

⁶⁹ Dopis Ministrstva za finance, št. 41-6/2004-10 z dne 4. 2. 2005.

Tabela 23: Odhodki za požarno varnost v primerjavi s celotnimi odhodki občine za leta od 2001 do 2005

v tisoč tolarjih

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi odhodki	523.022	582.987	502.580	615.130	632.018	2.855.737
Odhodki za požarno varnost	27.250	28.946	23.500	15.000	28.000	122.696
- tekoči odhodki in transferi	17.780	16.157	17.500	15.000	13.000	79.437
- investicijski odhodki in transferi	9.470	12.789	6.000	0	15.000	43.259
Delež odhodkov za požarno varnost v odhodkih občine	5,2	5,0	4,7	2,4	4,4	4,3

Vir: Zaključni računi proračuna občine od 2001 do 2005.

Letni odhodki za požarno varnost so znašali od 15.000 tisoč tolarjev v letu 2004 do 28.946 tisoč tolarjev v letu 2002, oziroma od 2,4 do 5,2 odstotka vseh izkazanih odhodkov občine v posameznem letu. Odhodki za ta namen so bili vsako leto bistveno (od 11 do 33-krat) večji od prihodkov požarne takse, kar pomeni, da je občina požarno varnost financirala tudi iz drugih proračunskih sredstev.

Občina je v revidiranem obdobju imela odbor za požarno takso, v katerega je župan imenoval predstavnika gasilcev, zavarovalništva in občine, kot določa 58. člen ZVPoz.

2.4.3.1 Načrtovani in izvršeni odhodki

V veljavnih proračunih in zaključnih računih proračuna občine od leta 2001 do 2005 so bili tekoči odhodki in transferi⁷⁰ za sofinanciranje redne dejavnosti PGD in GZ Ptuj načrtovani in izvršeni v skupnem znesku 79.437 tisoč tolarjev. Poleg tega je občina v proračunu za leto 2002 načrtovala porabo sredstev požarne takse na postavki 0202.1. opremljanje štabov, v okviru področja 02 civilna zaščita in jo v celotnem znesku 971 tisoč tolarjev nakazala GZ Ptuj brez pogodbe (kršitev 50. člena ZJF).

Občina je v proračunih in rebalansih proračuna v obdobju od 2001 do 2005 določila za 41.470 tisoč tolarjev sredstev za sofinanciranje nabave vozil in objektov. Realizirala je za 43.259 tisoč tolarjev vlaganj, kar je za 1.789 tisoč tolarjev več, kot je bilo zagotovljenih sredstev. Občina je 14. 10. 2002 z rebalansom proračuna določila, da se sredstva na postavki Gasilsko-vaški dom Nova vas zmanjšajo na 1.000 tisoč tolarjev za plačilo projektne dokumentacije in povečajo na postavki Gasilski dom Sobetinci na 5.000 tisoč tolarjev za obnovo gasilskega doma.

Občinski svet je 13. 12. 2002 sprejel sklep, da se sredstva na postavki Gasilski dom Sobetinci povečajo iz 5.000 tisoč na 6.000 tisoč tolarjev ter na postavki Gasilsko-vaški dom Nova vas iz 1.000 tisoč tolarjev na

⁷⁰ V okviru področja 03 javni red in mir (protipožarna varnost).

2.500 tisoč tolarjev. Na ta način je občina nezakonito določila za 2.500 tisoč tolarjev sredstev za sofinanciranje nabave vozil in gradnje gasilskih domov.

Občina je ravnala v neskladju z 2. členom ZJF in 6. členom ZFO, ker je prevzela obveznosti in izvršila odhodke, ki so za 2.500 tisoč tolarjev večji od veljavnega proračuna.

2.4.3.2 Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe

Občina je 27. 5. 1999 sklenila Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe⁷¹ (v nadaljevanju: tripartitne pogodbe) z GZ Ptuj in vsemi osmimi PGD, v katerih je določeno, da bo občina financirala oziroma sofinancirala delovanje gasilske javne službe. V skladu z 44. členom ZGas se iz proračuna občin financirajo dejavnosti gasilskih enot in tudi dejavnosti gasilskih društev in zvez, ki so pomembne za razvoj gasilstva. Vendar pa je sklepanje pogodb z gasilsko zvezo dopustno le pod pogojem, da ima občina za to podlago v občinskem predpisu, ki določa, da gasilska zveza opravlja javno službo oz. da je pomembna za razvoj gasilstva. Občina ni imela podlage za sklepanje pogodb z GZ Ptuj, saj ni imela občinskega predpisa (odloka o organiziranju in delovanju zaščite in reševanja v občini), v katerem bi bilo določeno, da je GZ Ptuj določena kot izvajalka javne gasilske službe v občini za izvajanje organizacijskih in strokovno tehničnih nalog gasilstva.

V tripartitnih pogodbah je občina določila naloge GZ Ptuj, PGD in občine. Občina je prevzela obveznost sofinanciranja gasilske službe, na podlagi letnega programa dejavnosti gasilske službe, ki ga morajo GZ Ptuj in PGD pripraviti in oddati občini vsako leto pred podpisom aneksa k pogodbi. Določil pogodbe o obvezni vsebini letnih programov gasilske službe, ki so podlaga za sklenitev letnih aneksov, občina ni v celoti upoštevala, prav tako pa ni upoštevala določil 6. (naloge lokalne skupnosti) in 17. člena ZGas (obseg opravljanja javne službe), kar opisujemo v točki 2.4.3.3 tega poročila.

Občina je vsako leto z GZ Ptuj in vsemi PGD sklepala anekse za zneske sredstev, ki jih je v proračunu določila za požarno varnost, in jih nakazovala mesečno GZ Ptuj. V njih ni določila zneskov za posamezna PGD, razen zneskov za materialne stroške PGD, stroške intervencij, goriva in ogrevanja, ki jih je GZ Ptuj prenakazala PGD, razen tega pa je v nekaterih primerih izvedla nakazila brez pogodbe (povezava s točkama 2.4.3.4 in 2.4.3.5).

Ukrep občine

Občina bo s sprejetjem Odloka o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju Občine Markovci, pravno opredelila delovanje GZ Ptuj (povezava s točko 2.4.1). Za leto 2006 je s PGD in GZ Ptuj sklenila tripartitne pogodbe. V 2. členu pogodb so določene naloge GZ Ptuj, v 12. členu pa zneski za posamezno dejavnost za vsa PGD skupaj.

V predloženih pogodbah ni naveden znesek za posamezno PGD, ki je bistveni sestavni del pogodbe. Občini predlagamo, da na podlagi programa gasilstva v občini in letnega načrta varstva pred požarom v občini v aneksih h pogodbam opredeli zneske za posamezna PGD, glede na obseg načrtovanih nalog.

⁷¹ Št. 222-1/99, 222-2/99, 222-3/99, 222-4/99, 222-5/99, 222-6/99, 222-7/99, 222-8/99.

Občino posebej opozarjamo na določila 11.a člena ZGas-UPB1 in 227. člen Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije⁴⁵, kjer so navedene obvezne sestavine pogodbe.

2.4.3.3 Letni programi in poročila gasilskih društev

GZ Ptuj je občini vsako leto predložila predlog finančnega načrta, ki po navedbah občine predstavlja letni program dejavnosti gasilske službe, ki je po določilih 8. in 11. člena tripartitnih pogodb podlaga za sofinanciranje in sestavni del pogodb in aneksov k pogodbam. V predlogih finančnih načrtov so določeni le okvirni zneski, ki jih je GZ Ptuj načrtovala za izobraževanje, za vzdrževanje gasilske opreme, za zamenjavo in popolnitev gasilske opreme ter občinska poveljstva PGD. GZ Ptuj je občini vsako leto posredovala tudi predlog finančnega načrta in dela GZ Ptuj ter predlog financiranja zveze po občinah, katerih PGD so vključena v navedeno gasilsko zvezo.

Ugotovili smo, da letni programi, na podlagi katerih je občina v revidiranem obdobju financirala javno službo, niso v skladu z ZGas, ki v 6. členu določa, da mora občina zagotoviti organiziranost, opremljanje in delovanja gasilstva na podlagi načrta varstva pred požarom in sredstva za:

- redno delovanje gasilskih enot,
- gasilsko zaščitno in reševalno opremo ter sredstva za opazovanje, obveščanje in alarmiranje,
- vzdrževanje in obnavljanje gasilskih sredstev in opreme,
- izobraževanje in dopolnilno usposabljanje pripadnikov gasilskih enot,
- gradnjo in vzdrževanje objektov in prostorov za delovanje gasilstva,
- povračilo škode, ki so jo imeli gasilci pri opravljanju nalog gasilstva,
- povračilo škode, povzročene tretjim osebam zaradi opravljanja nalog gasilstva in
- opravljanje drugih dejavnosti gasilskih organizacij.

Občina pri izdelavi finančnih načrtov za financiranje požarne varnosti tudi ni upoštevala določil 16. in 17. člena ZGas, ker ni zagotavljala sredstev na podlagi letnih programov, v katerem bi določila sredstva za vsako PGD.

V 10. členu tripartitnih pogodb je določeno, da morajo GZ Ptuj in PGD pripraviti letna poročila o uresničevanju letnega programa dejavnosti gasilske službe, ki morajo vsebovati tudi podatke o porabi sredstev. Dokazila o porabi sredstev (pogodbe, računi) morajo biti arhivirana in predložena na poziv pooblaščenec oseb.

GZ Ptuj je občini vsako leto predložila Letno finančno poročilo Območne gasilske zveze Ptuj, v katerem je poročala o izvršitvi načrtovanih prihodkov in odhodkov. Prav tako je občini poročala o realizaciji finančnega načrta, v njem pa ni podrobneje specificirala porabljenih sredstev po PGD. Kot primere navajamo:

- stroške izobraževanja (ni razvidno število realiziranih izobraževanj glede na načrtovana izobraževanja in stroški zanje po PGD; izjemoma so poročilu za leto 2005 priloženi sezname in stroški po PGD);
- vzdrževanje gasilske opreme (prikazan je skupen znesek, ni pa nobene specifikacije in zneskov po PGD ter primerjave z načrtovanimi stroški);

- zamenjava in popolnitev gasilske opreme (prikazan je skupen znesek, brez specifikacije opreme in zneskov po PGD ter primerjave z načrtovanimi nabavami; prikazani znesek ne pomeni realizirane nabave v tekočem letu, ampak le razliko med nakazanimi sredstvi in porabljenimi sredstvi za ostale namene, in bo predvidoma porabljen v naslednjem letu);
- zavarovanje ljudi in opreme (prikazan je skupen znesek, brez podatkov o številu zavarovanih oseb in opreme po PGD; izjemoma so poročilu za leto 2005 priloženi sezname zavarovanih oseb in zneski po PGD).

Poročila o realizaciji finančnih načrtov za obdobje od 2001 do 2005 so skromna in ne vsebujejo potrebnih informacij in dokazil, na podlagi katerih bi občina lahko spremljala namenskost porabljenih sredstev na področju požarne varnosti. Poročanje o realizaciji letnega programa za leto 2005 je nekoliko izboljšano glede na prejšnja leta. Občina je zaupala GZ Ptuj in ni preverjala porabe sredstev za požarno varnost, saj ni imela zbranih dokazov o namenski porabi sredstev in jih je pridobivala šele med revizijo.

Občina ni dosledno upoštevala določila 10. člena tripartitnih pogodb, ker od GZ Ptuj in PGD ni zahtevala podrobnih finančnih načrtov in finančnih poročil, iz katerih bi bila razvidna transparentna poraba sredstev, ki jih namenja za požarno varnost.

Občina bi tudi na podlagi določil pravilnika o postopkih morala od prejemnikov sredstev zahtevati predložitev dokazil o porabi sredstev in zaključno poročilo ter izvajati nadzor nad izvajanjem javne gasilske službe, kot določa 17. člen ZGas.

2.4.3.4 Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze

Preverili smo odhodke za redno dejavnost PGD in GZ Ptuj. Ugotovili smo, da je občina na podlagi finančnih programov, tripartitnih pogodb in aneksov nakazovala GZ Ptuj sredstva za opravljanje lokalne gasilske javne službe, ki so bila namenjena redni dejavnosti in za zamenjavo in popolnitev gasilske opreme. Zaradi nepravilnosti in pomanjkljivosti pri načrtovanju in spremljanju porabe sredstev (povezava s točkama 2.4.3.2 in 2.4.3.3) ni mogoče ločiti sredstev za redno dejavnost in sredstev za nakup opreme.

Občina je v letu 2002 brez pogodbe (kršitev 50. člena ZJF) nakazala GZ Ptuj 1.500 tisoč tolarjev, ki jih je dodatno zagotovila v rebalansu proračuna za leto 2002 za zamenjavo in dopolnitev gasilske opreme. Nakazilo je občina evidentirala med odhodki za redno dejavnost, namesto med investicijske transfere.

Stroški intervencij

Občina je bila leta 2004 dolžna kriti stroške intervencije - gašenje požara v Stojncih na proizvodnem objektu svečarstva, ker ni bil ugotovljen povzročitelj požara in je tudi zavarovalnica oškodovancu izplačala odškodnino.

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da je v nekaj primerih sredstva nakazala brez pogodbe oziroma sklenjenega aneksa, vendar v okviru sredstev določenih v proračunu.

2.4.3.5 Sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov

Za izbrani vzorec smo preverili odhodke za sofinanciranje nakupa vozil in sofinanciranje objektov PGD. Ugotovili smo naslednje nepravilnosti:

- v letu 2001 je občina za nabavo gasilskega vozila PGD Stojnci nakazala 3.470 tisoč tolarjev, od tega 1.470 tisoč tolarjev brez pogodbe, kar je v nasprotju z določili 50. člena ZJF. Občina ni zahtevala dokazil o namenski porabi sredstev;
- v letu 2002 je občina plačala Komunalnemu podjetju Ptuj, d. d., Ptuj račun⁷² za vodovodni cevovod PE 110/10 pri gasilskem domu v Novi vasi v znesku 1.052 tisoč tolarjev, za kar ni imela v proračunu zagotovljenih sredstev. Občina je imela na postavki, s katere je plačala navedeni račun, zagotovljenih le 1.000 tisoč tolarjev za projektno dokumentacijo, skupaj pa je porabila 1.789 tisoč tolarjev. Občina je kršila 2. člen ZJF in 6. člen ZFO, ki določata, da se smejo sredstva proračuna uporabljati le za namene, določene s proračunom;
- občina je sredstva požarne takse nakazovala GZ Ptuj, Vladi Republike Slovenije, Odboru za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada pa je poročala o porabljenih sredstvih v enakih zneskih, kot so bila prejeta sredstva. GZ Ptuj je k poročilom o porabljeni požarni taksi predložila račune za nabavljeno gasilsko opremo, da bi dokazala namensko porabo sredstev požarne takse, kot določa 58. člen ZVPoz; ker pa je občina GZ Ptuj vsako leto zagotovila sredstva za zamenjavo in popolnitev gasilske opreme, brez načrtovane delitve po PGD (točka 2.4.3.3) iz proračuna na podlagi finančnih načrtov, bi morala preverjati, ali so bila vsa sredstva za sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov porabljena namensko in gospodarno.

Glede na porabljena sredstva za nabavo gasilskih vozil in gasilske opreme v obdobju od 2001 do 2005 ne obstaja tveganje o nenamenski porabi sredstev požarne takse, kljub temu pa občino opozarjamo, da je dolžna spremljati porabo sredstev požarne takse, kot je določeno v 4. členu pogodbe⁷³.

2.4.3.6 Izkazovanje odhodkov

Ugotovili smo, da je v revidiranem obdobju občina neenotno izkazovala načrtovane odhodke za požarno varnost, in sicer:

- odhodkov za sofinanciranje opreme ni dosledno načrtovala in evidentirala na kontih skupine 43 - investicijski transferi, ampak nepravilno na skupini kontov 41 - tekoči transferi;
- v letu 2002 je celotna sredstva požarne takse v znesku 971 tisoč tolarjev, ki jih je prejela iz državnega proračuna, načrtovala in porabo evidentirala v okviru področja 02 - civilna zaščita, namesto v okviru področja 03 - požarna varnost.

Občina je ravnala v nasprotju s 15. členom ZR in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi akti. Napačno razvrščanje odhodkov ne vpliva na skupni obseg izkazanih odhodkov občine, vpliva pa na izkazovanje ekonomskega namena porabe sredstev.

⁷² Št. 0030952 - 51 z dne 22. 11. 2002.

⁷³ Št. 427-00-5/2004.

2.4.4 Opremljenost gasilskih enot

2.4.4.1 Oprema

ZVPoz v 58. členu določa, da občina sofinancira nabavo gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah na podlagi srednjeročnih programov in letnih načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami lokalnih skupnosti.

Ugotovili smo, da je GZ Ptuj 19. 3. 2004 izdelala Program nabave gasilske opreme za obdobje od 2005 do 2009. V njem je predvidena nabava opreme (vozila, osebna zaščitna oprema kot komplet, izolirni dihalni aparati in izobraževalni programi po PGD) v fizičnih merskih enotah, ni pa finančno ovrednotena.

Občina je reviziji predložila predlog opremljanja PGD⁷⁴, ki ga je 7. 2. 2006 prav tako izdelala GZ Ptuj. Po predlaganem načrtu bi občina v obdobju od 2006 do 2009 morala zagotoviti za nabavo opreme sredstva v skupnem znesku 41.622 tisoč tolarjev, z njegovo realizacijo pa bi, po zagotovitvi GZ Ptuj, opremila vsa PGD v občini v skladu z merili o opremljanju. Načrt potrebnih nabav po PGD je prikazan v tabeli 24.

Tabela 24: Načrt nabav opreme glede na kategorizacijo PGD

PGD	v tisoč tolarjih				
	Leto 2006	Leto 2007	Leto 2008	Leto 2009	Skupaj
Borovci		606	606	606	1.818
Bukovci	16.212	1.912	1.912	1.212	21.248
Markovci	808	808	1.508	1.010	4.134
Nova vas	404	404	404	404	1.616
Prvenci-Strelci	606	606	1.508	808	3.528
Sobetinci	404	1.104	606	808	2.922
Stojnci	808	808	808	1.710	4.134
Zabovci	404	404	606	808	2.222
Skupaj	19.646	6.652	7.958	7.366	41.622

Ugotovili smo, da:

- bi občina v zadnji štirih letih morala zagotoviti povprečno 10.406 tisoč tolarjev letno, kar je za 39 odstotkov več od povprečja v zadnjih petih letih (7.480 tisoč tolarjev⁷⁵), da bi dosegla zahtevano opremljenost

⁷⁴ Dopis št. 0140/2006 z dne 7. 2. 2006.

⁷⁵ Po podatkih GZ Ptuj je bilo za nabavo gasilskih vozil in opreme od leta 2001 do 2005 porabljenih skupaj 37.400 tisoč tolarjev.

glede na določila uredbe o organiziranju in merila za opremljanje gasilskih enot; v zadnjih štirih letih bi občina morala nabaviti za 41.622 tisoč tolarjev opreme, kar je 52 odstotkov potrebne opreme;

- v revidiranem obdobju občina ni imela načrtovanih vseh odhodkov za nabavo osebne in skupne gasilske opreme v načrtu razvojnih programov; občina ni upoštevala določil 12. člena ZJF, ki določa, da se v načrtu razvojnih programov izkazujejo načrtovani izdatki proračuna za investicije v prihodnjih štirih letih.

Pojasnilo občine

Občina je 15. 2. 2006 pisno pojasnila, da v obdobju od 2007 do 2009 ne bo zagotavljala financiranja nabave gasilskih vozil in opreme po predlogu GZ Ptuj, ker meni, da na število prebivalcev v občini (4.024 prebivalcev) ni potrebno vseh osem PGD opremiti za vse možne primere varstva. Občina meni, da bo gasilsko poveljstvo Občine Markovci moralo pristopiti k racionalizaciji organizacije PGD v občini. Občina se istočasno zaveda bogatega financiranja PGD, na katere so vezane tudi druge dejavnosti (šport kultura, civilna zaščita, ...), in meni, da je financiranje PGD v skladu s finančnimi zmogljivostmi občine.

Evidence o opremi gasilskih enot

ZGas-B v 11.č členu določa, da so gasilska zaščitna in reševalna oprema, gasilski domovi ter orodišča, ki jih uporabljajo poklicne gasilske enote, last občine. Domovi in oprema, ki jo uporabljajo prostovoljna gasilska društva, niso last občine in jo občina prevzame šele ob prenehanju PGD.

Ugotovili smo, da v svojih poslovnih knjigah občina izkazuje le odhodke in transfere za požarno varnost, nima pa evidenc o vlaganjih v gasilske domove in opremo PGD.

Priporočilo

Občini priporočamo, da v pogodbah o opravljanju lokalne javne gasilske službe določi, da so PGD dolžna občini predložiti poleg letnega poročila o uresničevanju letnega programa dejavnosti gasilske službe še bilanco stanja in popis premoženja (zapisnik o popisu osnovnih sredstev in popisne liste ter register osnovnih sredstev), saj si le na tak način lahko zagotovi podatke o opremljenosti gasilskih enot. Takšne evidence bodo občini v pomoč tudi v primeru prenehanja PGD, ko bo prevzela njegovo premoženje (občina je pravni naslednik sredstev po 11.c členu ZGas). Le tako bo imela nadzor nad premoženjem PGD in bo lahko preprečila morebitno neupravičeno odtujevanje.

2.4.4.2 Kadri

V merilih za opremljanje, ki so sestavni del uredbe o organiziranju, je za teritorialne gasilske enote I. kategorije predpisano minimalno število prostovoljnih gasilcev 15, za gasilske enote II. kategorije pa 23.

Ugotovili smo, da:

- je število operativnih gasilcev v vseh PGD večje od predpisanega minimalnega števila,
- GZ Ptuj ocenjuje⁷⁶, da bo za izobraževanje gasilcev v občini potrebno letno približno 700 tisoč tolarjev.

Na podlagi podatkov, ki smo jih pridobili od Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Republike Slovenije na Igu, ki izvaja usposabljanja in izobraževanja za področje civilne zaščite in požarne varnosti smo ugotovili, da PGD ne plačujejo kotizacij, plačujejo pa prevozne stroške in stroške nastanitve udeležencev izobraževanj. Občini predlagamo, da ponovno oceni potrebna sredstva za usposabljanje kadrov in jih vključi v pogodbo o opravljanju javne gasilske službe⁷⁷.

2.4.4.3 Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine

Poraba sredstev glede na število prebivalcev

Po stanju 30. 6. 2005 je imela občina 4.024 prebivalcev. Od leta 2001 do 2005 je porabila za investicije 43.259 tisoč tolarjev, kar znaša na prebivalca 10.750 tolarjev, celotni odhodki za požarno varnost za to obdobje pa so izkazani v znesku 122.696 tisoč tolarjev, kar znaša 30.491 tolarjev na prebivalca.

Poraba sredstev na kvadratni kilometer površine

Površina občine je 29,8 kvadratnih kilometrov. Za obdobje od 2001 do 2005 je znašala poraba sredstev za investicije 1.452 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer površine občine, celotni odhodki za požarno varnost pa 4.117 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer.

2.5 Občina Pesnica

2.5.1 Načrtovanje in organizacija požarne varnosti

Občinski svet občine ni sprejel odloka o organizaciji, ustanavljanju in delovanju zaščite in reševanja v Občini Pesnica, v katerem bi opredelil izvajanje nalog zaščite in reševanja. Občina je to storila s Sklepom o določitvi in organiziranju enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč v Občini Pesnica⁷⁸, v katerem je določeno, da lokalno javno gasilsko službo v občini opravljajo: operativne gasilske enote PGD Jarenina, Jakobski Dol, Pesnica in Pernica ter poklicna enota Javnega zavoda za zaščitno in požarno reševanje Maribor.

⁷⁶ Dopis št. 0130/2006 z dne 1. 2. 2006.

⁷⁷ Četrty odstavek 11.a člena ZGas-B.

⁷⁸ Št. 82-5/01-DJ z dne 18. 10. 2001.

Občina je na navedeni način nepravilno določila izvajalce javne gasilske službe, ker je kršila 21. člen ZLS, ki določa, da občina lokalne zadeve javnega pomena določa s splošnimi akti občine, ki jih sprejema občinski svet. Po našem mnenju bi morala občina izvajanje javne službe gasilstva določiti v odloku, ki ga sprejme občinski svet in ne v sklepu, ki ga sprejme župan, ker je to v skladu s 17. členom ZGas in pristojnostmi občinskega sveta po določbah ZLS.

Ukrep občine

Občina je pripravila Odlok o opravljanju obvezne lokalne javne gasilske službe v Občini Pesnica⁷⁹ (v nadaljevanju: odlok), ki ga je že obravnavala statutarnopravna komisija. Občina bo odlok predlagala v sprejem občinskemu svetu.

Občina ima izdelano oceno ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami od avgusta 2004. Pred tem ocene ogroženosti ni imela, kar je v nasprotju s 44. členom ZVNDN, ki določa, da oceno ogroženosti za območje občine izdelata pristojni občinski organ. Priprava ocen ogroženosti je opredeljena z Navodilom o pripravi ocen ogroženosti.

Občina nima načrta zaščite in reševanja ob požarih, kar je v nasprotju s 46. členom ZVNDN, ki določa, da občinske načrte zaščite in reševanja izdelajo pristojni občinski organi. Priprava načrtov je opredeljena z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja. Zavod za ekološki in varstveni inženiring Maribor je v začetku leta 2005 za občino izdelal Načrt zaščite in reševanja za primer požara, ki pa ga občina do sedaj še ni sprejela. Občina pa ima načrt varstva pred požari od 16. 2. 2001, kot določa 16. člen ZVPoz.

Ukrep občine

Načrt zaščite in reševanja za primer požara so že obravnavale komisije občinskega sveta, občinski svet pa ga bo predvidoma sprejel novembra 2006.

Kategorizacija gasilskih enot

Župan je 6. 10. 2003 sprejel Sklep o kategorizaciji gasilskih enot Občine Pesnica⁸⁰, s katerim je potrdil kategorizacijo, ki jo je 12. 1. 1998 pripravilo Občinsko gasilsko poveljstvo v Občini Pesnica. Na tej podlagi so vsa štiri PGD (Pesnica, Jarenina, Pernica in Jakobski Dol) razvrščena v II. kategorijo.

2.5.2 Prihodki - požarna taksa

Občina je v zaključnem računu proračuna občine za leta od 2001 do 2005 izkazala prihodke od požarne takse v skupnem znesku 8.761 tisoč tolarjev, kar predstavlja 0,2 odstotka celotnih prihodkov. Podatki so prikazani v tabeli 25.

⁷⁹ Št. 82-12/2006-IRH.

⁸⁰ Št. 222 -2/03.

Tabela 25: Prihodki od požarne takse v primerjavi s celotnimi prihodki občine od leta 2001 do 2005

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi prihodki	775.328	888.620	1.228.589	990.680	1.314.444	5.197.661
Požarna taksa	1.474	1.471	1.746	1.948	2.122	8.761
Delež požarne takse v prihodkih občine	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2

Vir: Zaključni računi proračuna občine od 2001 do 2005.

Preverili smo podlage za izkazovanje in pravilnost izkazanih zneskov prihodkov od požarne takse za revidirano obdobje.

Ugotovili smo, da je občina pravilno evidentirala nakazano požarno takso, in sicer v obdobju od 2001 do 2004 na kontu 7047 - požarna taksa, v letu 2005 pa na kontu 7400 - prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije⁸¹. Ugotovili smo, da je občina izkazovala prihodke od požarne takse v pravih zneskih in na ustreznih kontih. Nepravilnosti nismo ugotovili.

2.5.3 Odhodki za požarno varnost

Občina je v zaključnih računih proračuna občine za leta od 2001 do 2005 izkazala odhodke za požarno varnost v skupnem znesku 39.994 tisoč tolarjev, kar predstavlja 0,8 odstotka celotnih odhodkov. Podatki so prikazani v tabeli 26.

⁸¹ Dopis Ministrstva za finance, št. 41-6/2004-10 z dne 4. 2. 2005.

Tabela 26: Odhodki za požarno varnost v primerjavi s celotnimi odhodki občine od leta 2001 do 2005

v tisoč tolarjih

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi odhodki	866.004	890.691	1.004.439	1.162.539	1.068.989	4.992.662
Odhodki za požarno varnost	8.430	8.041	7.399	7.955	8.169	39.994
- tekoči odhodki in transferi	5.230	4.341	4.203	4.280	4.369	22.423
- investicijski odhodki in transferi	3.200	3.700	3.196	3.675	3.800	17.571
Delež odhodkov za požarno varnost v odhodkih občine	1,0	0,9	0,7	0,7	0,8	0,8

Vir: Zaključni računi proračuna občine od 2001 do 2005.

Letni odhodki za požarno varnost so znašali od 7.399 tisoč tolarjev v letu 2003 do 8.430 tisoč tolarjev v letu 2001, oziroma od 0,7 do 1 odstotka vseh izkazanih odhodkov občine v posameznem letu. Odhodki za ta namen so bili od 4 do 6-krat večji od prihodkov požarne takse, kar pomeni, da je občina požarno varnost financirala tudi iz drugih proračunskih sredstev.

Občina je imela v revidiranem obdobju odbor za razpolaganje z dodeljenimi sredstvi požarnega sklada Občine Pesnica⁸². V navedeni odbor je župan imenoval predstavnika gasilcev, zavarovalništva in občine, kot določa 58. člen ZVPoz.

2.5.3.1 Načrtovani in izvršeni odhodki

V veljavnih proračunih občine za obdobje od 2001 do 2005 so bili odhodki za požarno varnost načrtovani v skupnem znesku 45.250 tisoč tolarjev, od tega za sofinanciranje redne dejavnosti PGD in GZ Slovenske gorice 27.550 tisoč tolarjev, kar predstavlja 61 odstotkov vseh sredstev, določenih za požarno varnost v občini.

Izvršeni odhodki za sofinanciranje požarne varnosti v občini za obdobje od 2001 do 2005 so znašali 39.994 tisoč tolarjev, kar je 88 odstotkov načrtovanih sredstev. Od tega so izvršeni odhodki za sofinanciranje redne dejavnosti znašali 22.423 tisoč tolarjev, kar pomeni, da so bili realizirani v višini 81 odstotkov.

Izvršeni odhodki za sofinanciranje gasilske opreme so v obdobju od 2001 do 2005 znašali 17.571 tisoč tolarjev, kar je 99 odstotkov⁸³ načrtovanih sredstev. Od tega so sredstva požarne takse znašala 8.761 tisoč tolarjev, kar predstavlja 50 odstotkov vseh sredstev, ki jih je občina porabila za investicije.

⁸² Sklep o imenovanju članov in delu odbora za razpolaganje z dodeljenimi sredstvi požarnega sklada Občine Pesnica, št. 82-9/99-DJ z dne 12. 10. 1999.

⁸³ $45.250 \text{ tisoč tolarjev} - 27.550 \text{ tisoč tolarjev} = 17.700 \text{ tisoč tolarjev}$; $17.571 \text{ tisoč tolarjev} : 17.700 \text{ tisoč tolarjev} \times 100 = 99 \text{ odstotkov}$.

2.5.3.2 Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe

Občina je s PGD Pesnica, Jarenina, Jakobski Dol in Pernica 31. 3. 2001 sklenila Pogodbe o opravljanju lokalne javne službe⁸⁴, v katerih je določeno, da so sestavni del teh pogodb letni programi PGD, v katerih so finančno ovrednotene naloge v zvezi z organizacijskimi zadevami, preventivo, usposabljanjem, opremljanjem, reševalnimi intervencijami, zavarovanjem in druge naloge. V 5. členu pogodb je določeno, da bo občina navedene naloge financirala v okviru sredstev, določenih v proračunih občine. Občina s PGD k navedenim pogodbam v obdobju od 2001 do 2005 ni sklepala aneksov.

Občina je 17. 3. 2001 z GZ Slovenske gorice sklenila Pogodbo o sofinanciranju delovanja gasilske zveze⁸⁵. V njej je določeno, da bo občina sofinancirala 40 odstotkov sredstev potrebnih za njeno delovanje⁸⁶. V skladu s 44. členom ZGas se iz proračuna občin financirajo dejavnosti gasilskih enot in tudi dejavnosti gasilskih društev in zvez, ki so pomembne za razvoj gasilstva. Vendar pa je sklepanje pogodb z gasilsko zvezo dopustno le pod pogojem, da ima občina za to podlago v občinskem predpisu, ki določa, da gasilska zveza opravlja organizacijske in strokovno-tehnične naloge gasilstva.

Ukrep občine

Občina je v odloku določila gasilske enote za opravljanje javne gasilske službe in gasilsko zvezo za opravljanje organizacijskih in strokovno tehničnih nalog gasilstva (povezava s točko 2.5.1). V pogodbah o opravljanju lokalne gasilske javne službe za leto 2006 je določila način načrtovanja in spremljanja porabe nakazanih proračunskih sredstev. Z organiziranjem delovnih sestankov s PGD in GZ Slovenske gorice pa je podrobneje določila način dela pri načrtovanju in spremljanju porabe sredstev. Ti ukrepi se nanašajo tudi na točke 2.5.3.3, 2.5.3.4 in 2.5.3.5.

2.5.3.3 Letni programi in poročila gasilskih društev

Preverili smo finančne plane za PGD v občini in poročila PGD in GZ Slovenske gorice o porabljenih sredstvih za obdobje od 2001 do 2005. Ugotovili smo, da:

- je finančne plane za PGD vsako leto občini predložil poveljnik gasilskega poveljstva, v katerih so ocenjena le skupna sredstva, potrebna za delovanje vseh štirih PGD, investicijsko vzdrževanje domov, nabavo opreme in gasilskih vozil; občina v proračunih ni upoštevala predloženih finančnih planov in ni zagotovila sredstev v predvidenem obsegu, prav tako pa ni poskrbela za izdelavo finančnih načrtov za financiranje požarne varnosti v skladu z določili 17. člena ZGas, ki določa, da mora lokalna skupnost določiti obseg in način opravljanja javne službe, začetek izvajanja javne službe, sredstva za opravljanje službe in nadzor nad izvajanjem javne službe, v katerem so opredeljena sredstva za vsako PGD posebej;
- je poročila o delu gasilcev Občine Pesnica za obdobje od 2001 do 2005 občini vsako leto predložil poveljnik gasilskega poveljstva, v katerih je občini poročal o izvedenih aktivnostih PGD, ni pa poročal o porabljenih sredstvih iz občinskega proračuna; občina ni v zadostni meri preverjala porabe sredstev za požarno varnost, saj ni imela zbranih vseh dokazov o namenski porabi sredstev in jih je pridobivala

⁸⁴ Št. 222-4/200-DJ, 222-5/2001-DJ, 222-6/2001-DJ in 222-7/2001-DJ.

⁸⁵ Brez številke.

⁸⁶ GZ Slovenske gorice sofinancirajo občine Pesnica, Kungota in Šentilj.

še le med revizijo; zaradi neustreznega načrtovanja in poročanja obstaja tveganje, da javna sredstva niso bila načrtovana in porabljena le za redno dejavnost javne gasilske službe;

- občina v pogodbah o opravljanju javne gasilske službe s PGD ni posebej določila načina poročanja PGD, ki bi na transparenten način prikazoval porabo sredstev, ki jih je občina namenila za požarno varnost vsako leto; ne glede na to, pa bi morala občina na podlagi določil pravilnika o postopkih, od prejemnikov sredstev zahtevati predložitev dokazil o porabi sredstev in zaključno poročilo ter izvajati nadzor nad izvajanjem javne gasilske službe, kot določa 17. člen ZGas.

2.5.3.4 Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze

Za izbrani vzorec smo preverili odhodke za redno dejavnost PGD in GZ Slovenske gorice. Ugotovili smo naslednje nepravilnosti:

- občina je v letu 2001 v proračunu določila sredstva na postavki 3.1.1 - sredstva za gasilsko zvezo in gasilska društva občine v skupnem znesku 4.400 tisoč tolarjev. Od tega je bilo predvidenih po 500 tisoč tolarjev za delovanje vsakega PGD in 600 tisoč za delovanje GZ Slovenske gorice. Na podlagi odredb župana je občina vsakemu PGD nakazala po 600 tisoč tolarjev in GZ Slovenske gorice 630 tisoč tolarjev. Župan je proračunska sredstva razdelil po lastni presoji in ni upošteval določil pogodb o opravljanju gasilske javne službe in ne dogovorjenih zneskov za vsako PGD. Prav tako v pogodbah s PGD ni določil zneska sredstev za požarno varnost za leto 2001 (povezava s točko 2.5.3.2). Občina je v letu 2001 realizirala porabo sredstev v znesku 4.372 tisoč tolarjev, kar pomeni, da ni presegla načrtovanega skupnega zneska, vendar je sredstva porabila tudi za nabavo opreme za civilno zaščito v znesku 645 tisoč tolarjev in razna usposabljanja in pogostitve gasilcev ⁸⁷ najmanj 256 tisoč tolarjev;
- občina je v letu 2002 v proračunu določila sredstva na postavki 3.1.1 - sredstva za gasilsko zvezo in gasilska društva občine v skupnem znesku 4.350 tisoč tolarjev. Od tega je bilo predvidenih po 500 tisoč tolarjev za delovanje vsakega PGD in 600 tisoč za delovanje GZ Slovenske gorice. Brez pogodb, na podlagi odredb župana, je občina vsakemu PGD nakazala po 768 tisoč tolarjev. Tudi v letu 2002 je župan proračunska sredstva razdelil po lastni presoji in ni upošteval niti določil pogodb o opravljanju gasilske javne službe, niti dogovorjenih zneskov za vsako PGD. Občina je v letu 2002 realizirala porabo sredstev v znesku 4.341 tisoč tolarjev, kar pomeni, da ni presegla načrtovanega skupnega zneska, vendar je porabila najmanj 190 tisoč tolarjev za razna usposabljanja in pogostitve gasilcev in 113 tisoč tolarjev za gasilske koledarje;
- v letu 2003 je občina brez pogodbe, na podlagi odredbe župana, PGD Pernica plačala račun v znesku 207 tisoč tolarjev za usposabljanje gasilcev;
- občina je v letu 2004 v proračunu določila sredstva na postavki 3.1.1 - sredstva za gasilsko zvezo in gasilska društva občine v skupnem znesku 4.300 tisoč tolarjev, od tega je bilo predvidenih po 500 tisoč tolarjev za delovanje vsakega PGD. Občina je v letu 2004 realizirala porabo sredstev na tej postavki v znesku 4.280 tisoč tolarjev, kar pomeni, da ni presegla načrtovanega skupnega zneska, vendar je v nekaterih primerih porabila več, kot je bilo določeno ob sprejetju proračuna. Občina je PGD Pernica na podlagi odredb župana izplačala za redno dejavnost namesto dogovorjenih 500 tisoč tolarjev 778 tisoč tolarjev, sredstva pa je porabila tudi za usposabljanje gasilcev in donatorstvo, najmanj v znesku 110 tisoč tolarjev.

⁸⁷ Račun št. 13/01 z dne 19. 10. 2001 (PGD Zgornja Kungota), račun št. 79/2001 z dne 5. 11. 2001 (OŠ Jakobski dol), račun št. 19/2001 z dne 24. 9. 2001 (PGD Starše).

Občina je v navedenih primerih ravnala v nasprotju s 50. členom ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik prevzema obveznosti s pisno pogodbo. Nekateri odhodki s proračunom tudi niso bili načrtovani in obstaja tveganje, da se ne nanašajo na požarno varnost občine. Občina je tako ravnala tudi v nasprotju z enajstim odstavkom 2. člena ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik lahko izplačuje sredstva proračuna v breme proračuna tekočega leta samo za namene ter do višine, določene s proračunom.

Pojasnilo občine

Občina je pojasnila, da je obseg sredstev za požarno varnost v proračunu vsako leto določil občinski svet. Župan je z odredbami razdelil sredstva za redno dejavnost med PGD praviloma v enakih zneskih. Občina bo z vsemi PGD in GZ Slovenske gorice sklenila nove pogodbe in vsako leto z aneksi določila zneske in namene porabe.

Stroški intervencij

Občina je navedla, da v revidiranem obdobju ni bilo primerov, ko bi bila upravičena, glede na določila 43. člena ZGas, stroške izterjati od povzročitelja ali odgovorne osebe. PGD o vsaki intervenciji izdelajo poročilo in ugotovijo vzrok oz. povzročitelja požara.

2.5.3.5 Sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov

Za izbrani vzorec smo preverili odhodke za sofinanciranje nakupa vozil in sofinanciranje objektov PGD. Ugotovili smo naslednje nepravilnosti:

- v letu 2002 je občina PGD Pernica brez pogodbe, na podlagi odredbe nakazala 500 tisoč tolarjev za nabavo rabljenega čolna. Nabava omenjene opreme ni bila posebej določena v proračunu, realizirana pa je bila v okviru sredstev za požarno varnost;
- v letu 2003 je občina v proračunu za nakup opreme določila sredstva v skupnem znesku 1.000 tisoč tolarjev, vsakemu PGD po 250 tisoč tolarjev. Občina je nakazala sredstva PGD brez pogodbe, na podlagi odredb župana in ni zahtevala dokazil o porabljenih sredstvih. Občina nima zagotovil, da so bila sredstva porabljena za nabavo opreme in ni upoštevala določil 50. člena ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik prevzema obveznosti s pisno pogodbo;
- v letu 2003 je občina PGD Jarenina nakazala sredstva v znesku 580 tisoč tolarjev brez pogodbe, na podlagi odredbe župana in predloženega računa za strešno kritino;
- v letu 2005 je občina v proračunu za nakup opreme določila sredstva v skupnem znesku 1.650 tisoč tolarjev (vsakemu PGD po 413 tisoč tolarjev). Občina je vsakemu PGD za nakup opreme nakazala sredstva v znesku 287 tisoč tolarjev brez pogodbe, na podlagi odredb župana in ni zahtevala dokazil o porabljenih sredstvih. Občina nima zagotovil, da so bila sredstva porabljena za nabavo opreme, in ni upoštevala določil 50. člena ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik prevzema obveznosti s pisno pogodbo;
- občina je za obdobje od 2001 do 2005 poročala Vladi Republike Slovenije, Odboru za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada, o porabi sredstev požarnega sklada. Poročila se nanašajo na porabo sredstev požarne takse, ki jih je občina prejela po razdelilniku sredstev požarne takse občinam. Občina porabe sredstev požarne takse ni evidentirala na posebni postavki, zato je v navedena poročila vključila podatke o porabi sredstev za namene, za katere je ocenila, da je požarna taksa po določilih 58. člena ZVPoz namenjena.

Glede na porabljena sredstva za nabavo gasilskih vozil in gasilske opreme v obdobju od 2001 do 2005 ne obstaja tveganje o nenamenski porabi sredstev požarne takse, kljub temu pa občino opozarjamo, da je dolžna spremljati porabo sredstev požarne takse, kot je določeno v 4. členu pogodbe⁸⁸.

2.5.3.6 Izkazovanje odhodkov

Ugotovili smo, da je občina v revidiranem obdobju nedosledno razmejevala odhodke za požarno varnost in za civilno zaščito. Načrtovane in realizirane odhodke za nabavo gasilskih vozil v znesku 80.000 tisoč tolarjev⁸⁹ je nepravilno izkazovala v okviru področja 02 - civilna zaščita, v okviru področja 03 - požarna varnost pa je izkazovala nekatere odhodke, ki so se nanašali na civilno zaščito.

Občina je ravnala v nasprotju s 15. členom ZR in na njegovih podlagah izdanimi podzakonskimi predpisi. Napačno razvrščanje odhodkov ne vpliva na skupni obseg izkazanih odhodkov občine, vpliva pa na izkazovanje ekonomskega namena porabe sredstev.

2.5.4 Opremljenost gasilskih enot

2.5.4.1 Oprema

ZVPoz v 58. členu določa, da občina sofinancira nabavo gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah na podlagi srednjeročnih programov in letnih načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami lokalnih skupnosti.

Občina je 6. 3. 2001 sprejela Plan nabave gasilskih vozil v obdobju od 2001 do 2006, v katerem je določila vrstni red nabave gasilskih vozil in sredstva, ki jih bo zagotovila občina. Ugotovljeno je bilo, da je občina v obdobju od 2001 do 2005 realizirala načrtovana vlaganja in sofinancirala nabavo gasilskih vozil, kot je bilo načrtovano (povezava s točko 2.5.3.1), za leto 2006 načrtuje le še nadgradnjo dveh gasilskih vozil v skupnem znesku 17.000 tisoč tolarjev. Tako bo občina do leta 2006 zagotovila finančna sredstva za gasilska vozila po uredbi o opremljanju vsem PGD.

V revidiranem obdobju občina ni imela načrtovanih odhodkov za nabavo osebne in skupne gasilske opreme v načrtu razvojnih programov. Občina ni upoštevala določil 12. člena ZJF, ki določa, da se v načrtu razvojnih programov izkazujejo načrtovani izdatki proračuna za investicije v prihodnjih štirih letih.

Občina je med revizijo predložila Načrt opremljanja PGD za obdobje od 2006 do 2010 v skupnem znesku 24.226 tisoč tolarjev in Načrt razvojnih programov za področje civilne zaščite in požarno varnost za obdobje od 2006 do 2009, iz katerega izhaja, da občina načrtuje za področje požarne varnosti sredstva za

⁸⁸ Št. 427-00-5/2004.

⁸⁹ Občina je v obdobju od 2001 do 2005 PGD nakazala sredstva za nakup gasilskih vozil iz postavke 2.2.1 - transferi za nakup opreme na področju civilne zaščite.

nabavo opreme v skupnem znesku 17.400 tisoč tolarjev, ostala sredstva v znesku 6.826 tisoč tolarjev pa bo občina zagotovila v letu 2010.

Podatki o načrtovanih vlaganjih v nabavo vozil in opreme v obdobju od 2006 do 2009 so prikazani v tabeli 27.

Tabela 27: Potrebna sredstva za nabavo gasilske opreme in vozil v obdobju od 2006 do 2010

Leto	PGD Jarenina	PGD Pesnica	PGD Pernica	PGD Jakobski Dol	v tisoč tolarjih
					Skupaj
2006	325	325	2.825	14.825	18.300
2007	900	900	900	900	3.600
2008	900	1.700	1.000	1.700	5.300
2009	1.800	1.800	1.800	1.800	7.200
2010	1.707	1.707	1.706	1.706	6.826
Skupaj	5.632	6.432	8.231	20.931	41.226

Na podlagi podatkov iz predloženega načrta opremljanja PGD bi morala občina v obdobju od 2006 do 2009 zagotoviti v povprečju letno 10.307 tisoč tolarjev⁹⁰, kar je približno 40 odstotkov manj od povprečnih vlaganj v obdobju od 2001 do 2005, ko je za sofinanciranje opreme in gasilskih vozil letno porabila v povprečju 17.247 tisoč tolarjev. Kljub temu se je občina odločila, da bo načrtovana vlaganja po uredbi o organiziranju in merilih za opremljanje realizirala do vključno leta 2010. Občina je do leta 2006 zagotovila opremljenost PGD z gasilskimi vozili in opremo, tj. v višini 68 odstotkov vseh potrebnih sredstev.

Evidence o opremi gasilskih enot

ZGas-B v 11.č členu določa, da so last občine gasilska zaščitna in reševalna oprema, gasilski domovi ter orodišča, ki jih uporabljajo poklicne gasilske enote. Domovi in oprema, ki jo uporabljajo prostovoljna gasilska društva, pa ni last občine in jo občina prevzame šele ob prenehanju PGD.

Ugotovili smo, da v svojih poslovnih knjigah občina izkazuje le odhodke in transfere za požarno varnost, nima pa evidenc o gasilskih domovih in opremi PGD.

Priporočilo

Občini priporočamo, da v pogodbah o opravljanju lokalne javne gasilske službe določi, da so PGD dolžna občini predložiti poleg letnega poročila o uresničevanju letnega programa dejavnosti gasilske službe še bilanco stanja in popis premoženja (zapisnik o popisu osnovnih sredstev in popisne liste ter register osnovnih sredstev), saj si le na tak način lahko zagotovi podatke o opremljenosti gasilskih enot. Takšne evidence bodo občini v pomoč tudi v primeru prenebanja PGD, ko bo prevzela njegovo premoženje (občina je pravni naslednik sredstev po 11.c členu ZGas). Le tako bo imela nadzor nad premoženjem PGD in bo lahko preprečila morebitno neupravičeno odtujevanje.

⁹⁰ 41.226 tisoč tolarjev : 4 leta = 10.307 tisoč tolarjev letno.

2.5.4.2 Kadri

V merilih za opremljanje, ki so sestavni del uredbe o organiziranju, je za teritorialne gasilske enote I. kategorije predpisano minimalno število prostovoljnih gasilcev 15, za gasilske enote II. kategorije pa 23.

Iz predloženega načrta opremljanja PGD izhaja, da

- je število operativnih gasilcev v vseh PGD večje od predpisanega minimalnega števila,
- občina ocenjuje, da bo v obdobju do 2009 potrebno za usposabljanje gasilcev zagotoviti sredstva v skupnem znesku 4.330 tisoč tolarjev, od tega približno polovico za usposabljanje za uporabo izolirnih dihalnih aparatov.

Na podlagi podatkov, ki smo jih pridobili od Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Republike Slovenije na Igu, ki izvaja usposabljanja in izobraževanja za področje civilne zaščite in požarne varnosti, ugotavljamo, da PGD ne plačujejo kotizacij, plačujejo pa prevozne stroške in stroške nastanitve. Občini predlagamo, da ponovno oceni potrebna sredstva za usposabljanje kadrov in jih vključi v pogodbo o opravljanju javne gasilske službe⁹¹.

2.5.4.3 Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine

Poraba sredstev glede na število prebivalcev

Po stanju 30. 6. 2005 je imela občina 7.454 prebivalcev. Od leta 2001 do 2005 je porabila za investicije 17.571 tisoč tolarjev, kar znaša 2.357 tolarjev na prebivalca, celotni odhodki za požarno varnost za to obdobje pa so izkazani v znesku 39.994 tisoč tolarjev, kar znaša 5.365 tolarjev na prebivalca.

Poraba sredstev na kvadratni kilometer površine

Površina občine je 75,8 kvadratnih kilometrov. Za obdobje od 2001 do 2005 je znašala poraba sredstev za investicije 232 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer površine občine, celotni odhodki za požarno varnost pa 528 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer.

2.6 Občina Prevalje

2.6.1 Načrtovanje in organizacija požarne varnosti

Občinski svet je 15. 5. 1996 sprejel Odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami⁹², ki določa, da naloge zaščite in reševanja v občini opravljajo: Poklicna gasilska enota Gasilskega zavoda Ravne na Koroškem, gasilske enote v PGD in drugi.

⁹¹ Četrty odstavek 11.a člena ZGas-B.

⁹² Uradni list RS, št. 29/96.

Župan je 23. 4. 1999 sprejel Sklep o določitvi in organiziranju enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč v Občini Prevalje⁹³. V njem je določeno, da lokalno javno gasilsko službo v občini opravlja PGD Prevalje, ki lahko s soglasjem župana opravlja naloge gašenja in reševanja ob požarih ter drugih nesrečah tudi na širšem območju. Leta 2003 je župan sprejel Sklep o dopolnitvi sklepa o določitvi in organiziranju enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč v Občini Prevalje⁹⁴, v katerem je Gasilski zavod Ravne na Koroškem določen za izvajalca nalog tehničnega reševanja.

Občina ima v skladu s 44. členom ZVNDN ter Navodilom o pripravi ocen ogroženosti od 31. 1. 2000 izdelano oceno ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ocena ogroženosti občine obsega vire in možne vzroke nastanka požara, vrste, oblike in stopnje ogroženosti, potek možne nesreče, ogroženost prebivalstva in premoženja, verjetne posledice požarov idr. Predvideva vse možne oblike naravnih in drugih nesreč v občini.

Občina v letih od 2001 do 2005 ni imela izdelanega načrta zaščite in reševanja ob požarih, kar je v nasprotju s 46. členom ZVNDN in Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja. Decembra 2005 je občina izdelala osnutek načrta zaščite in reševanja in ga 27. 12. 2005 poslala v usklajevanje Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Ukrep občine

Občina nadaljuje z aktivnostmi za sprejem načrta zaščite in reševanja ob požarih. Skupina za pripravo načrta zaščite in reševanja bo načrt dopolnila v skladu z navodili in usmertvami, ki jih je 19. 7. 2006 prejela od Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Občina v obdobju od 2001 do 2005 ni imela izdelanega načrta varstva pred požarom, kar je v nasprotju s 16. členom ZVPoz, ki določa, da lokalne skupnosti za dejavnosti, zadeve in ukrepe varstva pred požarom lokalnega pomena sprejmejo svoje programe varstva pred požarom.

Občina je v letu 2006 pripravila predlog Načrta varstva pred požarom v Občini Prevalje od 2006 do 2010, ki obsega oceno požarne ogroženosti, analizo stanja varstva pred požarom, ekonomsko finančne kazalce gasilstva in zasnovo dolgoročnega razvoja, ciljev in prednostnih nalog varstva pred požarom.

Občina ima od leta 1996 izdelan Načrt požarnega varstva za gozdove in Načrt alarmiranja gasilske enote PGD Prevalje ter dokumentacijo o mobilizaciji in aktiviranju pripadnikov občinskih enot in služb civilne zaščite ter drugih sil zaščite in reševanja pred požari.

Kategorizacija gasilskih enot

Župan je 23. 1. 2003 izdal Sklep o kategorizaciji gasilskih enot, v katerem je PGD Prevalje razvrščeno v III. kategorijo. Do izdaje tega sklepa o kategorizaciji je bilo PGD Prevalje uvrščeno v II. kategorijo.

⁹³ Št. 82-1/99-1.

⁹⁴ Št. 82-1/99-1.

2.6.2 Prihodki - požarna taksa

Občina je v zaključnih računih proračuna občine za leta od 2001 do 2006 izkazala prihodke od požarne takse v skupnem znesku 6.000 tisoč tolarjev, kar predstavlja 0,1 odstotek celotnih prihodkov. Podatki so prikazani v tabeli 28.

Tabela 28: Prihodki od požarne takse v primerjavi s celotnimi prihodki občine od leta 2001 do 2005

v tisoč tolarjih

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi prihodki	740.699	1.120.881	878.016	972.917	951.928	4.664.441
Požarna taksa	1.110	918	1.084	1.370	1.518	6.000
Delež požarne takse v prihodkih občine	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1

Vir: Zaključni računi proračuna občine od 2001 do 2005.

Preverili smo podlage za izkazovanje in pravilnost izkazanih zneskov prihodkov od požarne takse za revidirano obdobje. Ugotovili smo, da je občina izkazovala prihodke od požarne takse v pravih zneskih in na ustreznih kontih. Nepravilnosti nismo ugotovili.

2.6.3 Odhodki za požarno varnost

Občina je v zaključnih računih proračuna občine za leta od 2001 do 2006 izkazala odhodke za požarno varnost v skupnem znesku 26.000 tisoč tolarjev, kar predstavlja 0,6 odstotka celotnih odhodkov. Podatki so prikazani v tabeli 29.

Tabela 29: Odhodki za požarno varnost v primerjavi s celotnimi odhodki občine od leta 2001 do 2005

Postavka	Realizirani proračun občine za leto					Skupaj
	2001	2002	2003	2004	2005	
Vsi odhodki	757.044	821.783	1.082.323	1.015.632	921.635	4.598.417
Odhodki za požarno varnost	3.981	5.842	5.428	5.411	5.338	26.000
- tekoči odhodki in transferi	2.950	3.424	3.000	3.954	4.000	17.328
- investicijski odhodki in transferi	1.031	2.418	2.428	1.457	1.338	8.672
Delež odhodkov za požarno varnost v odhodkih občine	0,5	0,7	0,5	0,5	0,6	0,6

Vir: Zaključni računi proračuna občine od 2001 do 2005.

Letni odhodki za požarno varnost so znašali od 3.981 tisoč tolarjev v letu 2001 do 5.842 tisoč tolarjev v letu 2002 oziroma od 0,5 do 0,7 odstotka vseh izkazanih odhodkov občine v posameznem letu. Odhodki za ta namen so bili vsako leto od 4 do 6-krat večji od prihodkov požarne takse, kar pomeni, da je občina požarno varnost financirala tudi iz drugih proračunskih sredstev.

Občina v revidiranem obdobju ni imela odbora za načrtovanje porabe sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom v lokalni skupnosti. V navedeni odbor mora župan imenovati predstavnika gasilcev, zavarovalništva in lokalne skupnosti. Občina ni upoštevala določil 58. člena ZVPoz.

Pojasnilo občine

Župan je 14. 3. 2006 pojasnil, da v obdobju od 2001 do 2005 ni imenoval navedenega odbora, ker je ocenil, da to ni potrebno, saj ima občina le eno PGD.

Ukrep občine

Župan je 2. 3. 2006 imenoval Odbor za uporabo sredstev požarne takse v Občini Prevalje.

2.6.3.1 Načrtovani in izvršeni odhodki

V veljavnih proračunih občine za obdobje od 2001 do 2005 so bili odhodki za požarno varnost načrtovani v skupnem znesku 28.074 tisoč tolarjev, od tega za sofinanciranje redne dejavnosti gasilskih društev in zveze 17.684 tisoč tolarjev, kar predstavlja 63 odstotkov vseh sredstev določenih za požarno varnost v občini.

Izvršeni odhodki za sofinanciranje požarne varnosti v občini za obdobje od 2001 do 2005 so znašali 26.000 tisoč tolarjev, kar je 93 odstotkov načrtovanih sredstev. Od tega so izvršeni odhodki za sofinanciranje redne dejavnosti znašali 17.328 tisoč tolarjev, kar pomeni, da so bili realizirani v načrtovani višini.

Izvršeni odhodki za sofinanciranje gasilske opreme so v obdobju od 2001 do 2005 znašali 8.672 tisoč tolarjev, od tega so sredstva požarne takse znašala 6.000 tisoč tolarjev, kar predstavlja 69 odstotkov sredstev, ki jih je občina porabila za nabavo opreme in vlaganja v gasilske objekte.

2.6.3.2 Pogodbe o opravljanju lokalne gasilske javne službe

Občina je leta 1999 s PGD Prevalje sklenila pogodbo⁹⁵ o opravljanju gasilske javne službe, v kateri je določeno, da bo občina financirala dejavnost gasilske javne službe na podlagi letnega programa dejavnosti gasilske javne službe, ki ga izdela PGD Prevalje in odda občini pred podpisom pogodbe. Občina je v letih od 2001 do 2003 s PGD Prevalje sklenila anekse⁹⁶ k pogodbi o opravljanju gasilske javne službe. Za leti 2004 in 2005 je s PGD Prevalje sklenila novi pogodbi⁹⁷ o opravljanju gasilske javne službe.

Poleg tega je občina leta 2002 s PGD Prevalje in GZ Mežiške doline sklenila tripartitno pogodbo⁹⁸ o opravljanju javne lokalne gasilske službe, v kateri je določeno, da bo občina financirala delovanje PGD Prevalje v letnih zneskih, ki jih bo določila v aneksih k pogodbi.

Tako je imela občina v obdobju od leta 2002 do 2005 s PGD sklenjeni dve pogodbi (pogodbo o opravljanju gasilske javne službe iz leta 1999 in tripartitno pogodbo o opravljanju javne lokalne gasilske službe iz leta 2002). V prvi pogodbi je občina določila podlage, način ter nadzor nad financiranjem gasilske javne službe, v drugi pa obveznosti pogodbenih strank. Poleg navedenih pogodb je občina 2. 6. 2000 z PGD Prevalje sklenila še Pogodbo o namenski porabi požarne takse⁹⁹.

Občina za leto 2001 v pogodbi ni določila zneska za požarno varnost. Za obdobje od 2002 do 2005 pa je v aneksih vsako leto določila sredstva za redno dejavnost PGD Prevalje, za nabavo osnovnih sredstev ter sredstva, ki jih je PGD Prevalje prenakazalo GZ Mežiške doline za opravljanje nalog na področju požarne varnosti¹⁰⁰, in sredstva požarne takse.

Ugotovili smo, da bi bilo primerneje, če bi občina za določitev vsebine, obsega, načina opravljanja in financiranja gasilske javne službe s PGD Prevalje in GZ Mežiške doline sklenila eno tripartitno pogodbo, v kateri bi določila bistvene sestavine opravljanja gasilske javne službe, v aneksih k pogodbi pa vsako leto zneske za redno dejavnost in nabavo opreme.

Ukrep občine

Občina je 27. 3. 2006 sklenila tripartitno pogodbo s PGD Prevalje in GZ Mežiške doline, v kateri so določene naloge in obveznosti vseh pogodbenih strank.

⁹⁵ Št. 82-1/99-4 z dne 23. 4. 1999.

⁹⁶ Z dne 19. 1. 2001, 10. 1. 2002 in 14. 1. 2003.

⁹⁷ Z dne 8. 12. 2003 in 10. 11. 2004.

⁹⁸ Št. A10-467/02 z dne 4. 10. 2002.

⁹⁹ Brez številke.

¹⁰⁰ V skladu z 8. členom pogodbe o opravljanju javne lokalne gasilske službe, št. A10 – 467/02 z dne 4. 10. 2002 in aneksi.

2.6.3.3 Letni programi in poročila gasilskih društev

V pogodbah o opravljanju gasilske javne službe, ki jih je občina podpisala v obdobju od 1999 do 2005, je določeno, da bo občina financirala dejavnost gasilske javne službe na podlagi letnih programov dejavnosti gasilske javne službe. V letnih programih dejavnosti gasilske službe je potrebno določiti in finančno ovrednotiti skupine nalog v zvezi z organizacijskimi zadevami, preventivo, usposabljanjem idr.

V navedenih pogodbah je tudi določeno, da mora PGD Prevalje občini poročati o uresničevanju letnih programov gasilske službe. Poročila morajo poleg podatkov o uresničevanju programa gasilske službe vsebovati tudi podatke o tem, za katere namene so bila porabljena finančna sredstva, pridobljena iz občinskega proračuna.

Ugotovili smo, da je imela občina za obdobje od leta 2001 do 2005 naslednje načrte in poročila:

- finančne plane PGD Prevalje, v katerih so načrtovani odhodki za redno dejavnost in sredstva za investicije (nakup opreme in vlaganja v gasilski dom) PGD Prevalje, niso pa predvideni viri financiranja (požarna taksa, investicijski transferi za nakup opreme, lastna sredstva PGD Prevalje);
- programe nabave opreme in izobraževanja PGD Prevalje, ki niso finančno ovrednoteni, obsegajo pa seznam/opis odhodkov¹⁰¹, za katere PGD Prevalje načrtuje porabo proračunskih sredstev;
- predloge nabave opreme, ki jih občini predlaga PGD Prevalje in potrdi župan; v njih je naštet vrsta opreme, ki jo nabavi PGD Prevalje praviloma s sredstvi požarne takse, delno pa s sredstvi za redno dejavnost;
- poročila o izvedbi programov nabave opreme in izobraževanja PGD, ki jih vsako leto izdela PGD Prevalje; v njih pa občini poroča o izvršenih odhodkih;
- poročila o porabi požarne takse;
- finančna poročila PGD Prevalje, ki so jih vsako leto obravnavali in sprejeli gasilci na občnih zborih; poraba sredstev ni prikazana na način, ki bi omogočal preverjanje namenskosti porabe proračunskih sredstev.

Občina bi tudi na podlagi določil pravilnikov o postopkih morala od prejemnikov sredstev zahtevati predložitev dokazil o porabi sredstev in zaključna poročila. Občina ni v zadostni meri nadzorovala izvajanja javne gasilske službe, kar je v nasprotju z 17. členom ZGas.

¹⁰¹ Vzdrževanje gasilskega doma in opreme: osnovno vzdrževanje objekta (plačilo tekočih računov za elektriko, ogrevanje, PTT, zavarovanje objekta), zavarovanje avtomobilov in opreme, zavarovanje gasilcev, stroški vaj in delovnih akcij, nabava osebne zaščitne opreme za operativne člane (zaščitne obleke, rokavice, škornji, čelade, ...), nabava opreme za zaščito in reševanje (tlačne cevi, ročniki za gašenje, ...) in izobraževanje.

2.6.3.4 Odhodki za redno dejavnost gasilskih društev in gasilske zveze

Za izbrani vzorec smo preverili odhodke za redno dejavnost PGD Prevalje. Ugotovili smo, da občina za leto 2001 v pogodbi ali aneksu k pogodbi ni določila sredstev v znesku 2.950 tisoč tolarjev, ki jih je porabila za požarno varnost, kot je imela določeno v proračunu. Občina je v navedenem primeru ravnala v nasprotju s 50. členom ZJF, ki določa, da neposredni uporabnik prevzema obveznosti s pisno pogodbo.

Stroški intervencij

Občina je navedla, da v revidiranem obdobju ni bilo primerov, ko bi bila upravičena, glede na določila 43. člena ZGas, stroške izterjati od povzročitelja ali odgovorne osebe. PGD Prevalje o vsaki intervenciji izdela poročilo in ugotovi vzrok oz. povzročitelja požara.

2.6.3.5 Sofinanciranje nakupa opreme in sofinanciranje objektov

Občina je v obdobju od 2001 do 2005 sofinancirala nakup gasilske opreme in objektov s sredstvi požarne takse in iz proračunskih virov. Sredstva je načrtovala s proračunom in jih nakazovala PGD Prevalje na podlagi vsakoletnih aneksov, razen v letu 2001, ko zneska ni določila v pogodbi in ne v aneksu, PGD pa je nakazala 1.031 tisoč tolarjev.

Občina je Vladi Republike Slovenije, Odboru za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada, vsako leto poročala o porabljenih sredstvih požarne takse. Pri preverjanju porabe teh sredstev smo ugotovili, da je občina navedena poročila izdelala na podlagi prejetih poročil PGD Prevalje, h katerim pa ni bila priložena dokumentacija, ki bi dokazovala namensko porabo sredstev. Med revizijo je občina dostavila dokumentacijo o porabljeni požarni taksi za obdobje od leta 2002 do 2005, za leto 2001 pa je med revizijo o isti stvari predložila različne listine¹⁰², zato obstaja tveganje, da sredstva požarne takse v letu 2001 niso bila v celotnem znesku porabljena v skladu z 58. členom ZVPoz.

2.6.3.6 Izkazovanje odhodkov

Občina je nepravilno izkazala odhodke za tehnično reševanje na cestah ob prometnih nesrečah in intervencijah ob razlitjih nevarnih snovi¹⁰³ v skupnem znesku 1.551 tisoč tolarjev med odhodki za požarno varnost, namesto na področju civilne zaščite¹⁰⁴.

¹⁰² Poročilo o porabi požarne takse za leto 2001 z dne 29. 12. 2001 navaja, da so bila sredstva v celoti porabljena za nakup, vzdrževanje in popravilo gasilske tehnike; poročilo o porabi požarne takse za leto 2001 z dne 27. 2. 2002 navaja, da so bila sredstva delno porabljena za nakup, vzdrževanje in popravilo gasilske tehnike (357 tisoč tolarjev); v vlogi za porabo požarne takse iz leta 2001 z dne 22. 2. 2002 pa je PGD Prevalje občino zaprosilo za porabo sredstev požarne takse iz leta 2001 v znesku 674 tisoč tolarjev v letu 2002.

¹⁰³ Pogodba z Gasilskim zavodom Ravne na Koroškem, št. 41410-0001/2002-05 z dne 22. 12. 2005, aneks k pogodbi z dne 27. 5. 2004 in 15. 4. 2005.

¹⁰⁴ ZVNDN v 76. členu določa, da naloge zaščite, reševanja in pomoči izvajajo službe civilne zaščite v okviru enot, med katerimi je tudi tehnično reševalna enota.

Občina je ravnala v nasprotju s 15. členom ZR in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi akti. Napačno razvrščanje odhodkov ne vpliva na skupni obseg izkazanih odhodkov občine, vpliva pa na izkazovanje ekonomskega namena porabe sredstev.

2.6.4 Opremljenost gasilskih enot

2.6.4.1 Oprema

ZVPoz v 58. členu določa, da občina sofinancira nabavo gasilskih vozil ter gasilske zaščitne in reševalne opreme v gasilskih enotah na podlagi srednjeročnih programov in letnih načrtov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami lokalnih skupnosti.

Občina v obdobju od leta 2001 do 2005 ni imela izdelanega srednjeročnega načrta razvoja in opremljanja gasilskih enot z gasilsko tehnično opremo po merilih za organiziranje in opremljanje gasilskih enot, kar je v nasprotju z 58. členom ZVPoz. V revidiranem obdobju občina tudi ni imela načrtovanih odhodkov za nabavo osebne in skupne gasilske opreme v načrtu razvojnih programov. Občina ni upoštevala določil 12. člena ZJF, ki določa, da se v načrtu razvojnih programov izkazujejo načrtovani izdatki proračuna za investicije v prihodnjih štirih letih.

Občina je med revizijo predložila Predlog načrta varstva pred požarom v Občini Prevalje od leta 2006 do 2010 (v nadaljevanju: predlog načrta varstva pred požarom), iz katerega izhaja, da ima PGD Prevalje zadostno število gasilskih vozil po merilih za opremljanje. PGD Prevalje mora po navedenih merilih nabaviti le priklopnik lestev, ki pa ga ima Gasilski zavod Ravne na Koroškem, ki je od Občine Prevalje oddaljen manj kot 15 minut vožnje.

V predlogu načrta varstva pred požarom je predvideno, da bodo v obdobju od 2006 do 2009 potrebna sredstva za osebno in skupno opremo gasilcev v znesku 5.296 tisoč tolarjev. Občina ocenjuje, da bodo približno 5.000 tisoč tolarjev ali 94 odstotkov predstavljala sredstva požarne takse, razliko pa bo financirala iz drugih proračunskih virov.

Evidenca o opremi gasilskih enot

ZGas-B v 11.č členu določa, da so last občine gasilska zaščitna in reševalna oprema, gasilski domovi ter orodišča, ki jih uporabljajo poklicne gasilske enote. Domovi in oprema, ki jo uporabljajo prostovoljna gasilska društva, ni last občine in jo občina prevzame šele ob prenehanju PGD.

Ugotovili smo, da v svojih poslovnih knjigah občina izkazuje le odhodke in transfere za požarno varnost, nima pa evidenc o gasilskih domovih in opremi PGD.

Priporočilo

Občini priporočamo, da v pogodbah o opravljanju lokalne javne gasilske službe določi, da so PGD dolžna občini predložiti poleg letnega poročila o uresničevanju letnega programa dejavnosti gasilske službe še bilanco stanja in popis premoženja (zapisnik o popisu osnovnih sredstev in popisne liste ter register osnovnih sredstev), saj si le na tak način lahko zagotovi

podatke o opremljenosti gasilskih enot. Takšne evidence bodo občini v pomoč tudi v primeru prenehanja PGD, ko bo prevzela njegovo premoženje (občina je pravni naslednik sredstev po 11.c členu ZGas). Le tako bo imela nadzor nad premoženjem PGD in bo lahko preprečila morebitno nepravilno odtujevanje.

2.6.4.2 Kadri

V merilih za opremljanje, ki so sestavni del uredbe o organiziranju, je za teritorialne gasilske enote I. kategorije predpisano minimalno število prostovoljnih gasilcev 15, za gasilske enote II. kategorije pa 23.

Občina je v predlogu načrta varstva pred požarom navedla, da:

- je v PGD Prevalje 57 operativnih gasilcev, kar je več od predpisanega minimalnega števila,
- bo za dodatno usposobitev devetih gasilcev potrebnih približno 120 tisoč tolarjev, ki jih bo zagotovila v proračunu občine.

2.6.4.3 Poraba sredstev za požarno varnost na prebivalca in na kvadratni kilometer površine občine

Poraba sredstev glede na število prebivalcev

Po stanju 30. 6. 2005 je imela občina 6.673 prebivalcev. Od leta 2001 do 2005 je porabila za investicije 8.672 tisoč tolarjev, kar znaša 1.300 tolarjev na prebivalca, celotni odhodki za požarno varnost za to obdobje pa so izkazani v znesku 26.000 tisoč tolarjev, kar znaša 3.896 tolarjev na prebivalca.

Poraba sredstev na kvadratni kilometer površine

Površina občine je 58,1 kvadratni kilometer. Za obdobje od 2001 do 2005 je znašala poraba sredstev za investicije 149 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer površine občine, celotni odhodki za požarno varnost pa 448 tisoč tolarjev na kvadratni kilometer.

2.7 Analiza ugotovitev

Predpisi, ki urejajo požarno varnost v občinah so ZGas, ZVNDN in ZVPoz. Občine v skladu s svojimi pristojnostmi, določenimi v 21. členu ZLS, zagotavljajo organiziranost, opremljanje in delovanje gasilstva. Gasilstvo je obvezna lokalna javna služba (2. in 3. člen ZGas), ki jo opravljajo gasilske organizacije (6. člen ZGas). Med gasilske organizacije pa se štejejo poleg gasilskih društev tudi gasilske zveze (12. točka 5. člena ZGas).

Ugotovili smo, da

- od šestih revidiranih občin tri občine niso sprejele odlokov, v katerih bi določile naloge občine v zvezi z požarno varnostjo (21. in 29. člen ZLS); vse pa so sprejele sklepe o določitvi organizacijskih enot, služb in drugih operativnih sestavov za zaščito, reševanje in pomoč (po določilih ZVNDN);

- sta dve občini financirali gasilsko javno službo na podlagi sklenjenih pogodb z gasilsko zvezo, čeprav niso bili za to izponjeni pogoji; v skladu z 44. členom ZGas se iz proračuna občin financirajo dejavnosti gasilskih enot in tudi dejavnosti gasilskih društev in zvez, ki so pomembne za razvoj gasilstva; vendar pa je sklepanje pogodb o opravljanju javne gasilske službe z gasilsko zvezo dopustno le pod pogojem, da ima občina za to podlago v občinskem predpisu, ki določa, da gasilska zveza opravlja javno službo oz. da je pomembna za razvoj gasilstva;
- so občine, razen ene, ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami izdelale v letih 2003 in 2004, po tem, ko jih je na to opozorilo Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- tri občine niso imele načrtov zaščite in reševanja ob požarih, kot to določa 46. člen ZVNDN;
- je ena občina šele po opozorilu Ministrstva za obrambo, Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, leta 2005 sprejela sklep o kategorizaciji gasilskih enot v občini (17. člen ZGas);
- dve občini nista imenovali odbora, ki bi načrtoval uporabo sredstev požarne takse za sofinanciranje nalog varstva pred požarom (58. člen ZVPoz);
- sta dve občini presegle načrtovan obseg sredstev za požarno varnost (2. člen ZJF in 6. člen ZFO);
- je ena občina sofinancirala nabavo gasilskega vozila tako, da je s PGD sklenila pogodbo o kratkoročnem kreditu, ker v proračunu ni imela za to določenih sredstev;
- so občine PGD in GZ nakazovale sredstva za redno dejavnost in sofinanciranje nabave opreme tudi brez pogodb, na podlagi pomankljivih finančnih načrtov PGD ali celo brez njih (50. člen ZJF);
- občine niso v zadostni meri izvajale nadzora nad porabo proračunskih sredstev za požarno varnost (17. člen ZGas, pravilnik o postopkih);
- občine v načrtih razvojnih programov niso imele načrtovanih sredstev za požarno varnost v naslednjem štiriletnem obdobju ali pa so bili ti načrti pomanjkljivi (12. člen ZJF);
- da občine nimajo evidenc o opremi gasilskih enot in vlaganjih v gasilske domove, (v tej zvezi občinam dajemo priporočilo - točka 5).

2.7.1 Prihodki od požarne takse

Revidirane občine so iz proračuna Republike Slovenije, na podlagi meril za delitev požarne takse, v obdobju od leta 2001 do 2005 prejele skupaj 36.922 tisoč tolarjev požarne takse, kar predstavlja 0,18 odstotka vseh prihodkov v revidiranih občinah. Občine so prejele od 5.072 tisoč tolarjev do 8.761 tisoč tolarjev. Povprečno je vsaka občina v petih letih prejela 6.153 tisoč tolarjev. Občina, ki je prejela med revidiranimi občinami največ sredstev požarne takse, je prejela za 72 odstotkov več požarne takse od tiste, ki je prejela najmanjši znesek.

Občina, ki je sicer prejela najmanj sredstev požarne takse, pa je prejela največ požarne takse na kvadratni kilometer površine občine (235 tisoč tolarjev). Na povprečno število prebivalcev¹⁰⁵ so prihodki od požarne takse v obdobju od 2001 do 2005 znašali v povprečju skupaj 1.263 tolarjev. Občine so v tem obdobju prejele od 910 tolarjev do 1.591 tolarjev požarne takse na prebivalca.

¹⁰⁵ Za leto 2005 je upoštevano število prebivalcev na dan 30. 6. 2005, za ostala leta pa stanje na dan 31.12.

Predpostavili¹⁰⁶ smo, da so sredstva požarne takse, ki so med občine razdeljena na podlagi meril za razdelitev požarne takse, ki so vnaprej določena, razdeljena tako, da vsem občinam na primerljiv način sofinancirajo požarno varnost, ki jo morajo zagotavljati.

Preverili smo, ali so vse občine načrtovale in evidentirale sredstva požarne takse v pravih zneskih in na ustreznih kontih in jih uporabljale kot namenski prihodek občine, ki je namenjen za sofinanciranje požarne varnosti v občinah. Pomembnih nepravilnosti nismo ugotovili.

2.7.2 Odhodki za požarno varnost

Odhodki za požarno varnost v revidiranih občinah so v obdobju od 2001 do 2005 znašali skupaj 360.884 tisoč tolarjev, kar predstavlja v povprečju letno 60.147 tisoč tolarjev. Najnižji odhodki za požarno varnost so znašali 19.624 tisoč tolarjev, najvišji pa 122.696 tisoč tolarjev.

Razmerje med prihodki od požarne takse in odhodki za požarno varnost

Odhodki za požarno varnost so bili v celotnem revidiranem obdobju od 3,7 do 21,8-krat večji od prihodkov požarne takse, kar pomeni, da so vse občine požarno varnost financirale tudi iz drugih proračunskih virov.

Razmerja med številom prebivalcev, številom PGD, velikostjo občine in porabljenimi sredstvi na prebivalca

Revidirane občine so imele na dan 30. 6. 2005 od 3.411 do 7.454 prebivalcev; v povprečju pa 4.901 prebivalca. V občinah je v povprečju 4,5 PGD. Največ PGD (8) je imela občina, ki je po velikosti druga najmanjša, po številu prebivalcev pa ne dosega povprečja v revidiranih občinah. Le eno PGD ima občina, katere velikost je le nekoliko manjša od povprečja revidiranih občin¹⁰⁷, po številu prebivalcev pa se uvršča na drugo mesto.

Največ sredstev za požarno varnost na prebivalca sta v obdobju od 2001 do 2005 porabili po velikosti najmanjši občini, in sicer prva 30.491 tolarjev in druga 25.811 tolarjev. Obe navedeni občini imata tudi največ PGD glede na število prebivalcev in največ porabljenih sredstev za požarno varnost na kvadratni kilometer (prva 4.424 tisoč tolarjev in druga 4.117 tisoč tolarjev), kar je za 25 oz. 23-krat več, kot je znašala poraba sredstev za požarno varnost v občini, ki je porabila najmanj sredstev na kvadratni kilometer površine (178 tisoč tolarjev).

Najmanj sredstev za požarno varnost je bilo porabljenih v občini, ki ima le eno PGD (3.896 tolarjev) in ne sodi med najmanjše niti po velikosti niti po številu prebivalcev.

Ugotovili smo, da na omenjene razlike v porabi sredstev za požarno varnost v občinah niso vplivala merila, kot so število prebivalcev, velikost občine, ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč, število požarnih in drugih intervencij, število operativnih gasilcev in poklicnih gasilcev, ki se uporabljajo za

¹⁰⁶ V reviziji nismo preverjali, ali je odbor upošteval Sklep o merilih za delitev sredstev požarne takse.

¹⁰⁷ Med revidiranimi občinami meri največja 110,2 kvadratna kilometra, najmanjša pa le 21,6 kvadratnega kilometra.

razdelitev sredstev požarne takse v skladu z 58. členom ZVPoz v Republiki Sloveniji. Razlike med prejeto požarno takso po občinah so bistveno manjše od razlik med porabljenimi sredstvi. V strukturi celotnih prihodkov občin požarne takse predstavljajo le okoli 0,2 odstotka, porabljena sredstva za požarno varnost pa od 0,6 do 4,3 odstotka vseh odhodkov občin.

Na razlike v porabi sredstev za požarno varnost v občinah oz. na razlike v številu PGD v občinah v veliki meri vplivajo različni dejavniki (organiziranost gasilstva v občinah, tradicija, PGD v občinah praviloma praznujejo visoke jubileje od 50 do 70 let, gasilci opravljajo številne naloge tudi s področja zaščite in reševanja itd). V reviziji nismo presojali ustreznosti števila PGD v občinah oz. ustreznosti organiziranosti gasilstva v občinah. Zato tudi nismo presojali podrobne vsebine ocen ogroženosti, načrtov zaščite in reševanja, ugotavljali pa smo, ali so občine v skladu s predpisi sprejele lastne akte, s katerimi so uredile to področje, in kako zagotavljajo sredstva in nadzorujejo porabo sredstev za požarno varnost. Občine, ki po porabljenih sredstvih za požarno varnost bistveno odstopajo od povprečja, opozarjamo na potrebno skrbnost pri načrtovanju in porabi sredstev za te namene.

Stroški za intervencije

V reviziji nismo odkrili primerov, določenih v 43. členu ZGas, ko bi lokalna skupnost izterjala stroške intervencij od povzročitelja požara ali odgovorne osebe.

2.7.3 Opremljenost gasilskih enot

Ugotovili smo, da se podatki o opremljenosti in popolnjenosti gasilskih enot po občinah razlikujejo, odstotek opremljenosti in popolnjenosti gasilskih enot po občinah pa ni odvisen samo od vlaganj občine v to področje v preteklih petih letih. Tako npr. občini, ki sta v obdobju od 2001 do 2005 vlagali znatna sredstva za zagotavljanje požarne varnosti, nista v celoti opremili in popolnili gasilskih enot v skladu z uredbo o organiziranju, saj sta doslej realizirali le približno 50 odstotkov potrebnih vlaganj.

Ocenjujemo, da so merila za opremljanje gasilskih enot prezahtevna, ker določajo enako opremljenost PGD po kategorijah, ne glede na število PGD v posamezni občini. Koristno bi bilo sprejeti merila za opremljenost gasilskih enot na ravni občine oz. regije in ne le na ravni PGD.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost poslovanja šestih občin v delu, ki se nanaša na požarno varnost v letih od 2001 do 2005. Za pravilnost poslovanja v revidiranem obdobju so odgovorni župani.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij¹⁰⁸. Revizijski postopki so obsegali pridobivanje, pregledovanje in presojo podatkov o poslovanju občine ter dokumentiranje revizijskih ugotovitev. Pridobili smo ustrezne in zadostne dokaze za izrek mnenja. Menimo, da nam pridobljeni podatki omogočajo, da podamo mnenje o pravilnosti poslovanja občin v delu, ki se nanaša na požarno varnost v letih od 2001 do 2005.

3.1 Občina Dolenjske Toplice

Občina Dolenjske Toplice je v naslednjih primerih ravnala v neskladju s predpisi:

- v obdobju od leta 2001 do konca leta 2004 ni imela ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami in tudi ne načrta zaščite in reševanja ob požarih; v obdobju od leta 2001 do konca leta 2005 ni imela akta o kategorizaciji gasilskih enot (točka 2.1.1);
- uporabe sredstev požarne takse v občini ni načrtoval odbor, ker ga župan ni imenoval (točka 2.1.3);
- v letu 2001 je izvršila odhodke za sofinanciranje redne dejavnosti PGD, ki za 490 tisoč tolarjev presegajo s proračunom načrtovan obseg sredstev; v letu 2004 so bili izvršeni odhodki za požarno varnost za 412 tisoč tolarjev nad načrtovanimi (točka 2.1.3.1);
- v letu 2001 občina s PGD ni sklenila pogodb o opravljanju lokalne gasilske javne službe in o sofinanciranju redne dejavnosti, čeprav je sofinancirala njihovo redno dejavnost v skupnem znesku 1.567 tisoč tolarjev; z enim PGD tudi v letu 2002 ni sklenila pogodbe, njegovo redno dejavnost pa je sofinancirala v znesku 250 tisoč tolarjev (točka 2.1.3.2); v letu 2002 ni sklenila pogodbe za financiranje nabave gasilske opreme v znesku 1.630 tisoč tolarjev (točka 2.1.3.5);
- dejavnost lokalne gasilske javne službe je financirala brez letnih programov PGD in ni zahtevala poročil o porabi sredstev, zato ni imela dokazov, da so bila sredstva porabljena namensko (točki 2.1.3.3, 2.1.3.5) in
- v revidiranem obdobju ni imela načrtovanih odhodkov za nabavo osebne in skupne gasilske opreme v načrtu razvojnih programov (točka 2.1.4.1).

Razen v navedenih primerih, je Občina Dolenjske Toplice v letih od 2001 do 2005, v delu, ki se nanaša na požarno varnost, v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu s predpisi (*mnenje s pridržkom*).

¹⁰⁸ Uradni list RS, št. 41/01.

Poleg navedenih nepravilnosti opozarjamo tudi na to, da je občina načrtovala in izvrševala nabavo gasilske opreme nesorazmerno, saj naj bi v zadnjih treh letih (do leta 2008) nabavila za 16.392 tisoč tolarjev potrebne opreme, kar je 62 odstotkov potrebne opreme (v letih 2001 do 2005 je nabavila le za 9.681 tisoč tolarjev opreme oz. 38 odstotkov).

3.2 Občina Hajdina

Občina Hajdina je v naslednjih primerih ravnala v neskladju s predpisi:

- v obdobju od leta 2001 do konca leta 2003 ni imela ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami; v obdobju od 2001 do 2005 ni imela načrta zaščite in reševanja ob požarih (točka 2.2.1);
- v obdobju od 2001 do 2005 je financirala oz. sofinancirala dejavnost gasilske javne službe na podlagi pogodbe iz leta 1999, za katero ni imela pravne podlage v občinskem predpisu; tripartitne pogodbe niso vsebovale potrebnih podatkov (točka 2.2.3.2);
- v obdobju od 2001 do 2005 je financirala dejavnost lokalne gasilske javne službe na podlagi programov dela GZ Ptuj, iz katerih pa ni razvidno financiranje delovanja PGD, in ni v zadostni meri nadzorovala izvajanja javne gasilske službe (točka 2.2.3.3);
- sredstva požarne takse je nakazovala GZ Ptuj, ki je v letih 2001 in 2002 dvema PGD nakazala 766 tisoč tolarjev, in nima dokazil, da so bila sredstva namensko porabljena (točka 2.2.3.5).

Ker so po našem mnenju ugotovljene nepravilnosti, ki se nanašajo na požarno varnost v letih od 2001 do 2005, v pomembnem neskladju s predpisi, Občini Hajdina izrekamo *negativno mnenje*.

Poleg navedenih nepravilnosti opozarjamo tudi na to, da je občina kljub sorazmerno velikim odhodkom za požarno varnost v obdobju od 2001 do 2005 (4,3 odstotke vseh odhodkov) realizirala le približno polovico potrebne opreme, ki jo predpisuje uredba o organiziranju in merila za opremljanje gasilskih enot, kar znaša 30.485 tisoč tolarjev; v zadnjih štirih letih (do leta 2009) občina načrtuje nabavo 51 odstotkov potrebne opreme, kar pomeni 32.234 tisoč tolarjev.

3.3 Občina Majšperk

Občina Majšperk je v naslednjih primerih ravnala v neskladju s predpisi:

- ni sprejela odloka o organiziranju, ustanavljanju in delovanju zaščite in reševanja v občini (točka 2.3.1);
- v obdobju od leta 2001 do 2003 ni imela ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami; v obdobju od 2001 do 2005 ni imela načrta zaščite in reševanja ob požarih (točka 2.3.1);
- v letih 2001 in 2002 je financirala oz. sofinancirala dejavnost gasilske javne službe na podlagi pogodbe iz leta 1996, h kateri pa za leti 2001 in 2002 ni sklenila aneksov in je na podlagi odredbe izplačala skupaj 7.900 tisoč tolarjev; GZ Majšperk je brez pogodbe v letih od 2001 do 2003 nakazala skupaj 4.610 tisoč tolarjev (točka 2.3.3.4);
- v obdobju od 2001 do 2005 je financirala dejavnost lokalne gasilske javne službe na podlagi nepopolnih programov dela in ni v zadostni meri nadzorovala izvajanja javne gasilske službe (točka 2.3.3.3);
- na podlagi odredbe in sklepov odbora za zaščito in reševanje je v letu 2001 brez pogodbe nakazala PGD Stoperce 991 tisoč tolarjev in v letu 2002 še 588 tisoč tolarjev, leta 2004 PGD Ptujška Gora 1.000 tisoč tolarjev in PGD Majšperk 113 tisoč tolarjev (točka 2.3.3.5);

- občina je v letu 2003 sofinancirala nabavo gasilskega vozila PGD Ptujška Gora v znesku 5.000 tisoč tolarjev (pogodba o kratkoročnem posojilu) na podlagi sklepa občinskega sveta; sofinancirne navedene nabave ni bilo določeno s proračunom (točka 2.3.3.5).

Razen v navedenih primerih, je Občina Majšperk v letih od 2001 do 2005 v delu, ki se nanaša na požarno varnost, v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu s predpisi (*mnenje s pridržkom*).

Poleg navedenih nepravilnosti opozarjamo tudi na to, da je občina v obdobju od 2001 do 2005 realizirala le za 28.531 tisoč tolarjev potrebne opreme, kar predstavlja 33 odstotkov potrebne opreme, ki jo predpisuje uredba o organiziranju in merila za opremljene gasilskih enot, v zadnjih štirih letih (do leta 2009) občina načrtuje nabavo 67 odstotkov potrebne opreme, kar pomeni 58.370 tisoč tolarjev.

3.4 Občina Markovci

Občina Markovci je v naslednjih primerih ravnala v neskladju s predpisi:

- ni sprejela odloka o organiziranju, ustanavljanju in delovanju zaščite in reševanja v občini (točka 2.4.1);
- v letu 2002 je izvršila odhodke za sofinanciranje nabave vozil in gradnjo gasilskih domov v znesku, ki za 2.500 tisoč tolarjev presega s proračunom načrtovan obseg sredstev (točka 2.4.3.1);
- v obdobju od 2001 do 2005 je financirala oz. sofinancirala dejavnost gasilske javne službe na podlagi pogodbe iz leta 1999, za katero ni imela pravne podlage v občinskem predpisu (točka 2.4.3.2);
- v obdobju od 2001 do 2005 je financirala dejavnost lokalne gasilske javne službe na podlagi programov dela GZ Ptuj, iz katerih pa ni razvidno financiranje delovanja PGD, in ni v zadostni meri nadzorovala izvajanja javne gasilske službe (točka 2.4.3.3);
- v letu 2001 je brez pogodbe nakazala PGD Stojnci 1.470 tisoč tolarjev (točka 2.4.3.5), v letu 2002 je brez pogodbe nakazala GZ Ptuj 1.500 tisoč tolarjev za zamenjavo in dopolnitev gasilske opreme (točka 2.4.3.4);
- v letu 2002 je brez pogodbe nakazala sredstva požarne takse v znesku 971 tisoč tolarjev GZ Ptuj in jo izkazala kot odhodek v okviru civilne zaščite (točki 2.4.3.1, 2.4.3.6);
- v revidiranem obdobju ni imela načrtovanih vseh odhodkov za nabavo osebne in skupne gasilske opreme v načrtu razvojnih programov oz. vsebina načrtov razvojnih programov ni bila v skladu z ZJF (točka 2.4.4.1).

Ker so po našem mnenju ugotovljene nepravilnosti, ki se nanašajo na požarno varnost v letih od 2001 do 2005, v pomembnem neskladju s predpisi, Občini Markovci izrekamo *negativno mnenje*.

Poleg navedenih nepravilnosti opozarjamo tudi na to, da je občina kljub sorazmerno velikim odhodkom za požarno varnost v obdobju od 2001 do 2005 (4,3 odstotke vseh odhodkov) realizirala le za 37.400 tisoč tolarjev ali približno polovico potrebne opreme, ki jo predpisuje uredba o organiziranju in merila za opremljanje gasilskih enot. V zadnjih štirih letih (do leta 2009) občina načrtuje nabavo 52 odstotkov potrebne opreme, kar pomeni 41.622 tisoč tolarjev.

3.5 Občina Pesnica

Občina Pesnica je v naslednjih primerih ravnala v neskladju s predpisi:

- ni sprejela odloka o organiziranju, ustanavljanju in delovanju zaščite in reševanja v občini (točka 2.5.1);
- v obdobju od leta 2001 do 2004 ni imela ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami; v obdobju od 2001 do 2005 ni imela načrta zaščite in reševanja ob požarih (točka 2.5.1);
- v obdobju od 2001 do 2005 je financirala oz. sofinancirala dejavnost PGD na podlagi pogodbe iz leta 2001, h kateri pa v obdobju od 2001 do 2005 ni sklepala aneksov; za sklenitev pogodbe o sofinanciranju delovanja GZ Slovenske gorice občina ni imela podlage v občinskem predpisu (točka 2.5.3.2);
- v obdobju od 2001 do 2005 je financirala dejavnost lokalne gasilske javne službe v obsegu, ki je bil določen v proračunih občine, ni pa imela izdelanih podrobnih letnih načrtov in je z odredbami župana med letom financirala navedeno dejavnost v znesku 13.918 tisoč tolarjev (točki 2.5.3.4 in 2.5.3.5); prav tako ni v zadostni meri nadzorovala izvajanja javne gasilske službe (točka 2.5.3.3);
- v revidiranem obdobju občina ni imela načrtovanih odhodkov za nabavo osebne in skupne gasilske opreme v načrtu razvojnih programov oz. vsebina načrtov razvojnih programov ni bila v skladu z ZJF (točka 2.5.4.1).

Razen v navedenih primerih, je Občina Pesnica v letih od 2001 do 2005, v delu, ki se nanaša na požarno varnost, v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu s predpisi (*mnenje s pridržkom*).

3.6 Občina Prevalje

Občina Prevalje je v naslednjih primerih ravnala v neskladju s predpisi:

- v obdobju od 2001 do 2005 ni imela načrta zaščite in reševanja ob požarih (točka 2.6.1);
- uporabe sredstev požarne takse v občini ni načrtoval odbor, ker ga župan ni imenoval (točka 2.6.3);
- v letu 2001 je izvršila odhodke za redno dejavnost PGD Prevalje v znesku 2.950 tisoč tolarjev, ki jih ni določila v pogodbi oz. aneksu (točka 2.6.3.4); enako velja za nakazilo požarne takse v znesku 1.031 tisoč tolarjev; občina nima dokazov o namenski porabi sredstev v znesku 1.031 tisoč tolarjev (točka 2.6.3.5);
- v obdobju od 2001 do 2005 občina ni ustrezno načrtovala in v zadostni meri nadzorovala izvajanja javne gasilske službe (točka 2.6.3.3);
- v revidiranem obdobju občina ni imela izdelanega srednjeročnega načrta razvoja in opremljanja gasilskih enot z gasilsko tehnično opremo, prav tako ni načrtovala odhodkov za nabavo osebne in skupne gasilske opreme v načrtu razvojnih programov (točka 2.6.4.1).

Razen v navedenih primerih, je Občina Prevalje v letih od 2001 do 2005, v delu, ki se nanaša na požarno varnost, v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu s predpisi (*mnenje s pridržkom*).

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

4.1 Občina Dolenjske Toplice

Odzivno poročilo ni potrebno, ker so bile že med revizijskim postopkom odpravljene razkrite nepravilnosti oziroma sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi (tretji odstavek 29. člena ZRacS-1), ki jih v nadaljevanju na kratko povzemamo:

- župan je sprejel Sklep o imenovanju članov in delu Odbora za razpolaganje z dodeljenimi sredstvi požarnega sklada občine Dolenjske Toplice (točka 2.1.3);
- občina je od vseh PGD zahtevala, da predložijo letna poročila za leto 2005 in predloge letnih programov za leto 2006 (točka 2.1.3.3).

4.2 Občina Hajdina

Občina Hajdina mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Občina Hajdina mora v odzivnem poročilu izkazati ukrepe, ki jih je sprejela za odpravo nepravilnosti pri:

- načrtovanju in organizaciji požarne varnosti (točka 2.2.1); občina mora predložiti sprejeti odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju Občine Hajdina ter načrt zaščite in reševanja v skladu s 46. členom ZVNDN;
- sklepanju pogodb o opravljanju lokalne gasilske javne službe (točka 2.2.3.2) - v aneksih h pogodbam za leto 2006 opredeliti zneske za posamezna PGD, glede na obseg načrtovanih nalog; občino posebej opozarjamo na določila 11.a člena ZGas-UPB1 in 227. člen pravilnika o postopkih, kjer so navedene obvezne sestavine pogodbe;
- financiranju dejavnosti gasilske javne službe (točki 2.2.3.3 in 2.2.3.4) - zagotoviti, da bo financirala oz. sofinancirala dejavnosti gasilske javne službe na podlagi sprejetega letnega načrta varstva pred

- požarom (6. člen ZGas) in določiti sredstva za vsako PGD, ki ga je določila za opravljanje gasilske javne službe v občini;
- spremljanju porabe sredstev za požarno varnost (točke 2.2.3.3, 2.2.3.4 in 2.2.3.5) - vzpostaviti notranjo kontrolo nad porabo sredstev in zagotoviti namensko rabo sredstev; notranje kontrole s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost evidenc, pravilno in realno izdelavo računovodskih izkazov, omogočajo varovanje premoženja, preprečujejo in odkrivajo napake in prevare, zagotavljajo spoštovanje in izvrševanje zakonov in sprejetih načel; k vzpostavitvi notranjih kontrol občino zavezujeta 100. in 101. člen ZJF ter Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ¹⁰⁹, v skladu s katerim mora občina določiti podrobna pravila notranje kontrole (7. člen).

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrди odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja¹¹⁰. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijiškem postopku ugotovilo, da je Občina Hajdina kršila obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

4.3 Občina Majšperk

Odzivno poročilo ni potrebno, ker so bile že med revizijskim postopkom odpravljene razkrite nepravilnosti oziroma sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi (tretji odstavek 29. člena ZRacS-1), ki jih v nadaljevanju na kratko povzemamo:

- občina je predložila predlog Odloka o organiziranju, ustanavljanju in delovanju zaščite in reševanja v Občini Majšperk ter načrt zaščite in reševanja (točka 2.3.1).

¹⁰⁹ Uradni list RS, št. 72/02.

¹¹⁰ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 91/01.

4.4 Občina Markovci

Občina Markovci mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Občina mora v odzivnem poročilu izkazati ukrepe, ki jih je sprejela za odpravo nepravilnosti pri:

- načrtovanju in organizaciji požarne varnosti (točka 2.4.1); občina mora predložiti sprejeti odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami na območju Občine Markovci;
- sklepanju pogodb o opravljanju lokalne gasilske javne službe (točka 2.4.3.2) - v aneksih h pogodbam opredeliti zneske za posamezna PGD, glede na obseg načrtovanih nalog; občino posebej opozarjamo na določila 11.a člena ZGas-UPB1 in 227. člen pravilnika o postopkih, kjer so navedene obvezne sestavine pogodbe;
- financiranju dejavnosti gasilske javne službe (točki 2.4.3.3 in 2.4.3.4) - zagotoviti financiranje oz. sofinanciranje dejavnosti gasilske javne službe na podlagi sprejetega letnega načrta varstva pred požarom (6. člen ZGas) in določiti sredstva za vsako prostovoljno gasilsko društvo, ki ga je določila za opravljanje gasilske javne službe v občini;
- spremljanju porabe sredstev za požarno varnost (točke 2.4.3.3, 2.4.3.4 in 2.4.3.5) - vzpostaviti notranjo kontrolo nad porabo sredstev in zagotoviti namensko rabo sredstev; notranje kontrole s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost evidenc, pravilno in realno izdelavo računovodskih izkazov, omogočajo varovanje premoženja, preprečujejo in odkrivajo napake in prevare, zagotavljajo spoštovanje in izvrševanje zakonov in sprejetih načel; k vzpostavitvi notranjih kontrol občino zavezujeta 100. in 101. člen ZJF ter Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ¹⁰⁹, v skladu s katerim mora občina določiti podrobna pravila notranje kontrole (7. člen).

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja¹¹⁰. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da je Občina Markovci kršila obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

4.5 Občina Pesnica

Odzivno poročilo ni potrebno, ker so bile že med revizijskim postopkom odpravljene razkrite nepravilnosti oziroma sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi (tretji odstavek 29. člena ZRacS-1), ki jih v nadaljevanju na kratko povzemamo:

- občina je predložila osnutek odloka o opravljanju obvezne lokalne javne službe v Občini Pesnica ter načrt zaščite in reševanja (točka 2.5.1);
- občina je v pogodbah o opravljanju lokalne gasilske javne službe za leto 2006 določila način načrtovanja in spremljanja porabe nakazanih proračunskih sredstev ter s PGD in GZ Slovenske gorice podrobno določila način dela (točka 2.5.3.2).

4.6 Občina Prevalje

Odzivno poročilo ni potrebno, ker so bile že med revizijskim postopkom odpravljene razkrite nepravilnosti oziroma sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi (tretji odstavek 29. člena ZRacS-1), ki jih v nadaljevanju na kratko povzemamo:

- župan je imenoval odbor za uporabo sredstev požarne takse v Občini Prevalje (točka 2.6.3);
- občina je v pogodbi o opravljanju lokalne gasilske javne službe za leto 2006 določila način načrtovanja in spremljanja porabe nakazanih proračunskih sredstev (točka 2.6.3.2);
- občina izvaja aktivnosti za sprejem načrta zaščite in reševanja v občini (točka 2.6.1).

5. PRIPOROČILA

Občinam priporočamo, da:

1. analizirajo ugotovljene nepravilnosti in tudi na podlagi primerjalnih analiz med revidiranimi občinami ponovno preučijo pravilnost in smotrnost svojih odločitev v zvezi z izvajanjem požarne varnosti v občinah;
2. posebej ovrednotijo naloge, ki jih PGD opravljajo na področju požarne varnosti, in naloge na področju zaščite in reševanja v občinah;
3. da aktivno sodelujejo pri izdelovanju notranjih aktov (ocena ogroženosti, načrt zaščite in reševanja ob požarih, načrt varstva pred požari, akt o kategorizaciji gasilskih enot ipd.), ker predstavljajo temelj za sprejemanje letnih načrtov na področju gasilstva in so podlaga za financiranje in sofinanciranje požarne varnosti v občinah;
4. posvetijo več pozornosti urejanju medsebojnih nalog, pravic in obveznosti med občinami in izvajalci lokalne javne gasilske službe; in da ne opuščajo nadzora nad uporabo proračunskih sredstev, ker občine k temu zavezuje poleg področne zakonodaje tudi pravilnik o postopkih;
5. preverijo dejansko opremljenost gasilskih enot in ponovno določijo potrebna sredstva, tako za opremo in izobraževanje kot za redno dejavnost PGD, ter vzpostavijo evidence o opremljenosti gasilskih enot in vlaganjih v opremo in objekte.

Razen tega ocenjujemo, da so merila za opremljanje gasilskih enot prezahtevna, ker določajo enako opremljenost PGD po kategorijah, ne glede na število PGD v posamezni občini. Menimo, da bi bilo potrebno sprejeti merila za opremljenost gasilskih enot na ravni občine oz. regije in ne le na ravni PGD; pri tem pa bi morale občine sodelovati z Ministrstvom za obrambo, Upravo za zaščito in reševanje.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Občini Dolenjske Toplice, priporočeno;
2. Občini Hajdina, priporočeno s povratnico;
3. Občini Majšperk, priporočeno;
4. Občini Markovci, priporočeno s povratnico;
5. Občini Pesnica, priporočeno;
6. Občini Prevalje, priporočeno;
7. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
8. arhivu, tu.

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE · THE COURT OF AUDIT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija · tel.: +386 (0) 1 478 5800 · fax: + 386 (0) 1 478 5891
sloaud@rs-rs.si · www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija · tel.: +386 (0) 2 250 5880 · fax: +386 (0) 2 250 5896